

dolenjka, d.d.

NOVO MESTO

VESELO MARTINOVANJE!
zamrznjene race, uvoz 599,00 SIT/kg
zamrznjene gosi, uvoz 799,00 SIT/kg
suga šunka v mreži E-MIZ 999,00 SIT/kg
goveja salama E-MIZ 1.690,00 SIT/kg
V soboto, 6. novembra 1999, od 7. do 19. ure
odprta prodajalna MARKET DRSKA.

ISSN 0416-2242

9 770416 224000

vaš četrtkov
prijatelj

DOLENJSKI LIST

**SEDEMDESET LET OŠ
XIV. DIVIZIJE SENOVO**

SENOVO - Osnovna šola XIV. divizije Senovo ob 70-letnici pravljila vrsto dogodkov. Tako bodo v soboto, 13. novembra, ob 16. uri v avli Doma XIV. divizije na Senovem odprli razstave, uro pozneje si bodo obiskovalci lahko v šoli ogledali zbirko mineralov in ob 17.20 premostniški rov, urejen v šoli. Ob 18. uri bo v kulturni dvorani Doma XIV. divizije kulturna prireditev Nekoč in danes. Senovska šola ob jubileju med drugim organizira občinsko likovno kolonijo "V mladih srečujem domujejo sanje" in športna srečanja, pravljiva tematsko glasilo, organizira akcijo Za sodobnejšo šolo in se predstavlja v projektu Eko šola. Praznovanje obletnice bodo na šoli popestrali tudi s koncertom skupine Orlek.

CERTIFIKAT ISO 14001 - Minister za okolje in prostor dr. Pavle Gantar (desni) je okoljevarstveni certifikat ISO 14001 izročil direktorju Revozov tovarne Jeanu-Marcu Calloud. (Foto: A. B.)

Revozu okoljevarstveni certifikat

Minister Gantar Revozu izročil certifikat o ustreznosti ravnanja z okoljem ISO 14001 - Najboljši med vsemi Renaultovimi tovarnami - Vzoren primer slovenskega podjetja

NOVO MESTO - Prejšnji četrtek je minister za okolje in prostor dr. Pavle Gantar na slovesnosti v Revizu tej novomeški družbi izročil certifikat o ustreznosti ravnanja z okoljem ISO 14001. Ta certifikat, ki jim ga je podelila mednarodna avtorska hiša Utac po presoji, ki so jo opravljali od 19. do 22. julija letos, potrjuje, da Revozov "sistem ravnanja z okoljem zadostuje pogoju za delovanje tovarne v zahtevnem mestnem okolju, ki postavlja vedno strožje zahteve".

"Sistem ravnanja z okoljem zahteva poznavanje in spremjanje pomembnih vplivov na okolje, kar pa ne zadošča, če ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje negativnih vplivov na okolje tudi v praksi ne izvajamo," pravijo v

MINISTROVO DREVO - Prvo drevo od več kot 2.600, kolikor jih bo Revoz posadil po Sloveniji, je na Revozovi zelenici posadil minister Gantar. (Foto: A. B.)

DOLENJSKI LIST

Št. 44 (2619), leto L • Novo mesto, četrtek, 4. novembra 1999 • Cena: 210 tolarjev

Naprej nas žene želja po znanju

Podelitev Krkinih nagrad - V 29-ih letih že 1.640 nagrad za 1.152 raziskovalnih nalog
- Že devet let tudi Krkini raziskovalni dnevi - Različne poti do znanja

NOVO MESTO - V petek, 29. oktobra, so v novomeškem Kulturnem centru Janeza Trdine podelili letošnje Krkine nagrade, že 29. po vrsti. Nagrade sta izročila predsednik uprave in generalni direktor Krke Miloš Kovačič in predsednik sveta Sklada Krkinih nagrad prof. dr. Miha Japelj. Med številnimi uglednimi gosti sta bila tudi šolski minister dr. Pavle Zgaga in predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti prof. dr. France Bernik.

Letos je Krka nagradila 34 raziskovalnih nalog, ki jih je izdelalo 28 študentov in doktorantov in 15 novomeških dijakov. Program bo povezovala igralka Simona Zorc - Ramovš, slavnostni govornik bo Tone Andrič. Generalni pokrovitelj raziskovanje je Krka, d.d., Novo mesto, ki vas tudi vabi na osrednjo prireditev na Catežu. Organizatorji opozarjajo na poseben prometni režim.

KRKINE NAGRADA - Letos je Krka nagradila 34 raziskovalnih nalog, ki jih je izdelalo 28 študentov in doktorantov ter 15 novomeških dijakov. V 29-ih letih so podelili že 1.640 Krkinih nagrad. Na fotografiji: predsednik uprave in generalni direktor Krke Miloš Kovačič izroča nagrado eni od letosnjih nagrajen. (Foto: Marko Klinč)

Cvičkova stranka bi zmagala

Župani desetih cvičkovih občin podpisali dogovor o zaščiti cvička in poseben elaborat o cvičku

KOSTANJEVICA NA KRKI - Dogovor o zaščiti cvička, ustanovitvi Združenja pridevalcev cvička in strokovne skupine v okviru Združenja ter elaborat za zaščito vina s posebnim tradicionalnim poimenovanjem (PTP) cviček so pretekli petek na turistični kmetiji Colaričevih na Jablanicah slovesno podpisali župani oz. njihovi pooblaščenci desetih

cvičkovih občin Novo mesto, Krško, Brežice, Trebnje, Šentjernej, Škocjan, Mirna Peč, Sevnica, Dolenjske Toplice in Žužemberk. Še večjo veljavo sta dogovor in elaborat dala podpisa predsednika državnega sveta Toneta Hrovata in podpredsednika vlade Marjana Podobnika. Oba dokumenta je zatem podpisalo še 13 pridevalcev oz. polnilnic cvička.

Na ta dogodek sta številne goste: vinogradnike, enologe in ljubitelje cvička, povabila prva cvičkova princesa Lea-Marija Colarič in predsednik Zveze društev vinogradnikov Dolenjske (ZDVD) Jože Peternel. Vsi govorniki so izbranimi besedami spregovorili v domačem in sproščenem razpoloženju o slovenskem posebežnu. Kot je dejal krški župan Franc Bogovič, bi na Dolenjskem zagotovo zmagali, če bi ustavili stranko - cviček... P. P.

13. POPOTOVANJE PO LEVSTIKOVİ POTI

LITIJA, ČATEŽ - V soboto, 13. novembra, bo potekalo 13. popotovanje po Levstikovi poti od Litije do Cateža, ki bo ob vsakem vremenu. Start in prijave so možne od 6. do 9. ure v Levstikovi ulici v Litiji. Letošnja novost je, da so organizatorji poleg 22 km dolge poti pripravili tudi krajsko možnost, 16 km dolgo pot od Litije do tretje kontrolne točke, do Moravč. Letos bo vsak sodelujoči prejel knjigo Frana Levstika Popotovanje iz Litije do Cateža s predstavljivo litiske in trebanjske občine ter opisom in zemljevidom poti. Osrednjo prireditev letosnjega popotovanja bo ob 13. uri na Catežu organiziralo tamkajšnje turistično društvo.

Na koncu je minister Gantar na Revozovi zelenici posadil prvo od več kot 2.600 dreves, kolikor jih bo Revoz posadil po Sloveniji. Gre za "dolg" iz akcije, v kateri je Revoz za vsak več kot 10 let stari in še registrirani avtomobil katerekoli znamke lastniku priznal 200 toisočakov pri nakupu novega Renaultovega avtomobila. stare automobile so nenevarno uničili in odpeljali v tujino. Za vsak tak avto pa bodo sedaj posadili še drevo.

A. B.

VREME
Ob koncu tedna bo spremenljivo z občasnimi padavinami.

marles®
hiše maribor d.o.o.
Hiše po vaši meri

Berite danes

stran 2:

- Pri smeteh nič več, kot je bilo

stran 3:

- Voda na Tolstem Vrhu

stran 5:

- Gradili bodo samo še bogati!

stran 9:

- Tudi Bela krajina ima peneče vino

stran 11:

- Pretepeni varnostnik umrl

stran 18:

- "Vse sem že doživel, le umrla še nisem!"

IZGNANI SO SE VRNILI

SEVNICA - 88 članov sevnivske krajevne organizacije Društva izgnancev si je ogledalo brestanski grad Rajhenburg, kjer so jih leta 1941 zbrali pred izgonom v Nemčijo. Ogledali so si muzej političnih zapornikov, internirancev in izgnancev. Razstavil dr. Toneta Ferenc jih je predstavila kustosinja Irena Fürst, po ogledu pa so obiskali še Isteničev vinski klet na Bizejskem.

A. B.

PRI CVIČKOVI PRINCESI - Pri prvi cvičkovi princesi Lei-Mariji Colarič so se ob predsedniku ZDVD Jožetu Peternelu zaklepali tudi predsednik državnega sveta Tone Hrovat, podpredsednik vlade Marjan Podobnik in krški župan Franc Bogovič. Princesa je predstavila in podarila gostom v leskovški kleti priložnostno polnjene buteljke Princesinega vina. (Foto: P. Perc)

BPH BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o.
PE NOVO MESTO

- Upravljamo s finančnim premoženjem
- Odkup in prodaja vrednostnih papirjev

BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija), ☎ 068/342-410
BPH, Rimská cesta 11, Trebnje, ☎ 068/460-730
BPH, Kolodvorska ul. 4, Crnomelj, ☎ 068/56-480
BPH, Kvedrova 28, Sevnica, ☎ 0608/41-371

VARSTVO PRI DELU

Nesreče postajajo predrage

Kako varno je delo varnostnika, če ta pri lovu na tri tatiče zaradi 84 litrov alpskega mleka izgubi življenje, kakor se je nedavno zgodilo v Novem mestu? Varnostnik ali policist pa nista edina poklica, pri katerih so delavci resno ogroženi, saj o nesrečah pri delu z nevarnimi snovmi in stroji poročajo skoraj vsak dan. Kot kaže, se bodo zahtevne po boljšem varstvu in tudi po varovanju zdravja pri delu vse bolj zaostrovale. Precej novosti (o tem pišemo na 8. strani) prinaša novi zakon s tega področja, ki velja od sredine poletja, delodajalc pa ga bodo morali vzeti zares čez dve leti, sicer bodo deležni visokih kazni.

Vsekakor si upamo trdit, da bo v prihodnosti veliko bolje poskrbljeno za varnost in zdravje delavcev na delovnem mestu. Pri tem se ne slepimo, da se bo to zgodilo zaradi poostrenega socialnega čuta in naklonjenosti zaposlenim. Varstvo pri delu bi utegnilo dočakati izboljšave preprosto zato, ker tako narekuje Evropo. Ta zahteva nove predpise, po drugi strani pa k ukrepanju sili tudi evropski ali svetovni trg. Kakorkoli namreč razpravljam o nesrečah pri delu in škodljivih vplivih na zdravje na delovnem mestu, vedno naletimo na stroške, ki jih nosi podjetje. Delavec, ki bo več let zapored v neprimernih držah prenašal tovor, ima velike možnosti, da postane, grobo rečeno, strošek za svoje podjetje. Tista podjetja, ki zrejo v Evropo in še daje v svet, se bodo poskušala tem stroškom izogniti. Po vsej verjetnosti bomo samo zato v prihodnji pri delu bolj varni in zdravi.

BREDA DUŠIČ GORNIK

Delovni čas trgovin

Kupujte več, pa boste dolgo živel in vam bo lepo na zemlji. Tako zapoved pišejo trgovci, a ne le oni. Za lažje nakupe podaljšujejo trgovine svoj delovni čas. Občan se lahko oskrbuje z blagom tudi tedaj, če preživi pretežni del dneva v službi. Trgovec lahko proda tudi tudi v času, v katerem v preteklosti ni zasluzil ničesar. Obratovalni čas trgovin, ki ga obravnava tudi tokratna anketa Dolenjskega lista, po malem narekuje "obratovalni" čas kupcu. Gre za preblisk sodobne, tržno naravnane Evrope. Zaradi tega prebliska lahko zadišijo sveže žemljice celo na k nedeljskemu kioslu. Ob raztegnjenem delovnem času trgovin sobotno popoldne ni več rezervirano zgolj za družinski sprehod v gozd, ampak postaja že tudi priložnost za družinski izlet v veletrgovino. Če trgovine delajo cel dan in pozno v noč, bodo prodajalke, mlade mamice, mogoče še bolj kot doslej prisiljene videti svoje dojenčke le za kratek čas, ko jim bo dano biti doma. A tudi trgovcem se ob dolgem obratovalnem času trgovin ne cedita med in mleko, zlasti če kupčija ne cveče ves čas, ko je lokal odprt. Vsekakor je delovni čas trgovcev, ki so ga ob mnogih hudičih besedah zakoličili najprej v ljubljanskem BTC, zdramil tudi sindikate. Ob napovedih podaljšanega delovnega časa v BTC Ljubljana je sindikat delavcev trgovine Slovenije menil, da bo tak delovni režim grobo posegal v pravice delavcev, kar bo imelo širše družbene posledice. Kaj menite o obravnavani temi?

VLADKA TURK, kmetijska svetovalka, iz Ribnice: "To, da se podaljšuje delovni čas in so trgovine odprte tudi ob nedeljah, samo podpira potrošnike lenobo in spodbuja potrošništvo, čeprav smo že tako pretirano potrošniška družba. Ob nedeljah ne hodim v trgovino, ker menim, da si tudi trgovci zaslužijo počitek. Niso toliko plačani, da bi delali še takrat, ko lahko drugi počivajo."

SLAVKO PODLOGAR, zaposlen na srednji šoli Kočevje: "Če hočemo v Evropo, se morajo tudi trgovine prilagoditi evropskemu načinu ponudbe. Za kupca je dobro, da so odprte tudi ob nedeljah, bilo pa bi dobro tudi za zaposlene, če bi za to dobili pošteno plačilo. Za delo ob nedeljah ne morejo biti enako plačani kot za ostale dneve. Morajo biti tudi kdaj prosti, saj vsak človek potrebuje počitek."

MIRO HRENK, strokovni delavec za kulturo, znanost in šport pri trebanjski občini: "Trgovci se skušajo vse bolj približati potrebam in zahtevam kupcev tudi s prilagajanjem odpiranega časa trgovin; taka je ustaljena praksa tudi v razvitih državah in prav je, da ji skušamo čim bolj slediti, da ne bi bilo preveč boleče še večje odpiranje evropski konkurenči. Kupec je tam res kralj."

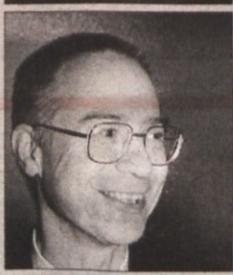
TAĐEJ KLATNUS, dijak 3. letnici kopalnicke šole v Krškem, iz Krmelja: "Čeprav je bila tudi moja mama trgovka oziroma prodajalka, menim, da bi bilo prav, če bi trgovska podjetja prilagajala svoj delovni čas bolj življenskemu ritmu in potrebam drugih, tako ali drugače zaposlenih ljudi. Med temi je precej takih, ki morajo delati ponoči, tudi ob nedeljah in praznikih."

JOŽEFA JALOVEC, šivila iz Konstanjevice na Krki: "V trgovino skoraj ne hodim. Vendar kot vem, so odprte dovolj dolgo. Slišim, da se v Ljubljani prodajalke upirajo. Prav je, da se, saj so trgovine odprte dovolj dolgo. Trgovci bi radi daljši delovni čas zato, da bi več zasluzili. Če bo prodajalka delala cele dneve, ne bo nič z družino. To bo slabo za vzgojo otrok."

MARIJA PREDANIČ, prodajalka z Zgornjega Obreža: "Govori se o podaljšanju delovnega časa trgovin. Nasprotujem takemu delovnemu času. Vsak, kdo ima družino, potrebuje nekaj prostega časa za družino, za otroke. Med tednom moramo dosti delati. Če je primeren delovni čas, si bolj zbran, drugače ne. Če bi bile katere trgovine odprte dlje časa, bi bile mogoče tiste z živili."

PETER CIGLER iz Stranske vasi pri Novem mestu: "Sedanji delovni čas trgovin mi čisto ustreza, pa nimam trgovine pred nosom takoj kot v mestu. Dovolj bi bilo, če bi bila v Novem mestu v nedeljo dopoldne odprta ena trgovina in še cene bi bile takrat lahko višje. Sicer pa prodajalci najbolj vedo, kdaj je smotorno, da je trgovina odprta."

ZLATKO RIBARIČ, prodajalec v trgovini Kašča v Semiču: "Pri nas imamo trgovino odprto ob delavnikih po ves dan, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa nekaj ur manj. Mislim, da smo se dobro prilagodili kupcem, in ti se v glavnem ne pritožujejo. Kako pa je bilo včasih, ko so bile prodajalne ob nedeljah in praznikih zaprte? Danes pa nimamo trgovcev prostega ne petka ne svetka, vedno smo na razpolago!"

RADEČE TRETE

RADEČE - Na tekmovalju slovenske turistične zveze za komunalno najbolj urejen kraj v državi je med 104 udeležencami občinsko središče nove občine Radeče osvojilo zavidljivo 3. mesto. Prva je bila Spodnja Idrija, 2. mesto je dosegla Muta. Priznanje bodo Radečani prejeli na praznik sv. Martina 11. novembra v Laškem. Ker še iz nekdanje skupine občine vlada med tema dve ma krajevoma precej rivalstva, nekateri samo še predlagajo, naj Radeče v prestolnico laškega piva pripeljejo s seboj nekaj gajib piva Union, da se bodo sploh lahko odzale.

O SMETEH IN VODOVODU - O tem, kako bodo morali v prihodnjih letih ravnavi z odpadki, so Belokranjem pripovedovali (od leve): svetovalec ministra za okolje in prostor (MOP) Dušan Marc, državni sekretar na omenjenem ministrstvu Marko Slokar ter svetovalka vlade Meta Gorišek. Povedali so tudi, da je MOP pripravljen pomagati pri belokranjskem regionalnem vodovodu, vendar v skladu s svojo strategijo. (Foto: M. B.-J.)

Na Cviblju o preteklosti

Žalna slovesnost ob spomeniku padlim - Slavnostni govornik minister Anton Rop govoril o spremjanju preteklosti

ŽUŽEMBERK - Slavnostni govornik letosnjene žalne slovesnosti ob spomeniku padlim partizanom, aktivistom in civilnim žrtvam vojne in boja proti fašizmu na Cviblju minister za delo, družino in socialne zadeve Anton Rop je spregovoril tudi o različnih pričevanjih o krivicah in odrivanju na stranski tir med borbo za oblast v preteklosti. Povedal je, da se bo vedno našel kdo, ki bo hotel spremeniti spomin na preteklost, ki bi si jo marsikdo rad prikrojil po svoji meri, kar se dogaja, bolj ko so dogodki časovno oddaljeni.

štivne delegacije borčevskih organizacij, delegacija občine Žužemberk z županom Francem Škufočem in predstavniki tujih konzularnih predstavnosti, ki so položili vence pred spomenik padlim. V kulturnem programu so sodelovali recitatorji žužemberške osnovne šole, novomeška mestna godba, moški pevski zbor Žužemberk in moški pevski zbor iz Primorske. Žalno slovesnost so pripravili območni odbor ZZB Novo mesto, odbor 7. korpusa, žužemberška krajevna borčevska organizacija in občina Žužemberk. S. M.

GOVORIL JE MINISTER ROP - Slavnostni govornik na žalni svečanosti v spomin na padle borce pred spomenikom na Cviblju minister Anton Rop je v zaključku svojega govoru poučaril, da je spomenik na Cviblju pomnik zločinov, ki si jih je izmislil človek in se ne smejo ponoviti. (Foto: S. Mirtič)

Bodo odpadki na dvorišču?

Kdaj bomo poskrbeli za trajno skladiščenje radioaktivnih odpadkov?

SEVNICA - Čeprav se v tem po vsej verjetnosti predvolivem letu politiki spet bolj dobrkajo volivcem oziroma skušajo nase vse bolj opozoriti z visoko donečimi besedami in bombastičnimi akcijami, pa verjamemo v doboronamernost poslancev SDS Branka Kelemene, Bogomirja Špiličiča in Janeza Janše, ki so predlagali, da bi državni zbor po hitrem postopku sprejel zakon o preposedovi graditve jedrskih elektrarn pri nas in prepovedali skladiščenje visoko radioaktivnih odpadkov (VRAO) ter nizko in srednje radioaktivnih odpadkov (NSRAO), poskrbeli pa za trajno varno skladiščenje NSRAO in VRAO. Z zakonom naj bi začetil delovanje krške nuklearke do konca leta 2023, predvsem pa preprečili morebitno gradnjo novih nukleark v Sloveniji.

Temeljni cilj zakona je varovanje zdravja ljudi in ohranitev človeku prijaznega okolja. Zato je potrebno urediti tudi trajno varno skladiščenje NSRAO in VRAO, zlasti iz NEK. Naša država je ena redkih, ki nima urejene strategije ravnanja z izrabljениm gorivom, ne zmore pa se niti dogovoriti z lokalnimi skupnostmi, kjer bi bili pripravljeni sprejeti te odpadke. Ker še ne vemo, kam z domačimi, je tolikan pomembnejši, da jasno zavrnemo slehemo možnost, da bi NSRAO in VRAO "uvzili" od koderkoli in za kakršen koli že denar. Močan protijedrski lobi v EU in še zlasti na severna sosedja bi izgubila iz rok adut, da ne vemo, kako in kaj z odpadki iz NEK. Za trajno skladiščenje bi potrebovali po oceni predlagateljev zakona več kot 40 milijonov tolarjev. P. PERC

Pri smeteh nič več, kot je bilo

V Semiču okrogla miza o dolgoročnem reševanju odlaganja belokrajskih odpadkov - Državni sekretar Slokar: "Čez deset let ne bo več ne deponije pri Vranovičih ne v Bočki"

SEMIČ - V Beli krajini sta za 28 tisoč prebivalcev dve deponiji komunalnih odpadkov. Črnomaljski in semiški se zbirajo pri Vranovičih, metliški pri Bočki. Ker sta obe odlagališči že precej polni, se na črnomaljski in metliški Komunalni pripravljajo na razširitev. A na okrogli mizi o dolgoročnem reševanju odlaganja belokrajskih odpadkov, ki je bila v okviru občinskega praznika pretekli teden v Semiču, so bili nemalo presenečeni, ko jim je državni sekretar na ministrstvu za okolje in prostor Marko Slokar dejal, da čez nekaj let ne bo več ne ene deponije.

In to preprosto zato, ker ne bosta sposobni pridobiti integralnega dovoljenja za nadaljnje zbiranje odpadkov. Pa vendar so v Beli krajini načrtovali povsem drugače. Direktor metliške Komunale Juš Mihelčič je povedal, da ima deponija v Bočki le lokacijsko, ne tudi gradbenega dovoljenja. A pripravljajo projekt za razširitev. Prostora imajo namreč dovolj, saj so se pred leti iz problemov na vranovički deponiji naučili vseč marščesa, tako da so odkupili vse razpoložljiva zemljišča okrog odlagališča. Vendar bodo po njegovih besedah zaprosili za dovoljenje za odlaganje za naslednjih deset let le, če ne bodo v Beli krajini našli rešitve za skupno deponijo. Po njegovem bili bila primerena opuščena vojašnica pri Vražjem kamnu, kjer je potrebna infrastruktura, ki propada. Robert Klobučar iz črnomaljske Komunale je dodal, da bo tudi odlagališče pri Vranovičih prihodnje leto polno, zato ga bodo morali razširiti.

Državni sekretar Slokar je dejal, da imamo pri nas deponije komunalnih odpadkov, ki to v resnici sploh niso, čeprav imajo nekatere celo uporabna dovolje-

M. BEZEK-JAKŠE

ZOISOVI ŠTIPENDISTI - Med 53 Zoisovimi stipendisti iz Posavje, ki jih je pretekli petek generalni direktor Republikega zavoda za zaposlovanje Slovenije Jože Glazer izročil certifikate, je bil tudi Žiga Novšak (na posnetku). Glazer je povedal, da prejema te stipendije za nadarjene že več kot 7000 študentov in dijakov. Slavnostna govornica, menedžerka leta 1999 Tatjana Fink je poudarila novim Zoisovim stipendistom (iz Posavje jih je po besedah direktorja območne enote RZZZ Toneta Korena že 200), da je njihov neprecenljivi kapital znanje in da naj si zastavijo ambiciozne, a uresničljive cilje. Stipendiste je predsednik sveta pokrajine Posavje Kristjan Janc pozval, naj se po končanem študiju vrnejo v Posavje. (Foto: P. Perc)

večjem delu porušena, je v Mariboru zrasla prenobljena bolnišnica, ki je za ljubljanskim Kliničnim centrom danes največja zdravstvena ustanova v državi. Danes ima mariborska bolnišnica 40 oddelkov, v katerih je 2336 zaposlenih, od tega 320 zdravnikov in blizu 1500 medicinskih sester. V bolnišnici ima 1631 postelj, v katerih je lani ležalo preko 50.000 bolnikov, v specialističnih ambulantah pa so pregledali 310.000 bolnikov. Mariborska bolnišnica je tudi učna baza tako za Visoko zdravstveno šolo v Mariboru kot za študente zadnjih letnikov ljubljanske medicinske fakultete.

Ob 200-letnici je bolnišnica v veliki dvorani Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru pripravila svečano akademijo, na kateri so se zbrali najvidnejši predstavniki političnega, gospodarskega in kulturnega življenja v mestu, s svojo bolnišnico izjemno povezani, saj so v zadnjih 30 letih na osnovi petih referendumov več kot 20 let plačevali samoprispevki za izgradnjo, obnovo in modernizacijo.

Mariborska bolnišnica je bila ustanovljena že daljnega leta 1799, v njej pa so lahko hrkati zdravili 24 bolnikov. Korenine mariborskoga zdravstva segajo v leto 1243, ko se v mestnih krovnikah že omenja prvi ranocenilnik Wolframus Chirurgus. Prvi špital za ostarele in bolne pa je mesto dobil 1348. leta. Večina mariborskih zdravnikov v prejšnjih stoletjih se je šolala v Gradcu, kjer so 1782. leta ustanovili kurirško učilišče. Zanimivo je, da so do konca prve svetovne vojne v bolnišnici delali skoraj izključno zdravnički nemške narodnosti. Večina jih je, potem ko je general Rudolf Maister Maribor s svojo odločno akcijo priključil Sloveniji, mesto zapustila. Narodnostna struktura zaposlenih v bolnišnici se je močno spremenila tudi na začetku druge svetovne vojne, saj so nastali izselili 23 slovenskih zdravnikov, večino drugih pa premestili v Avstrijo. Po vojni, med katero je bila bolnišnica ob bombnih napadih zaveznikov v

Mariborani so ponosni na svojo bolnišnico, ki jo s samicami zgradili. Veseli so, da je sodobna in moderna ter da jima nudijo vrhunske zdravstvene storitve. Kljub temu da vlada v mestu gospodarska kriza, bolnišnica se svojem razvojnem skladu vedno zbere veliko prostovoljnega prispevka z posodabljanjem medicinske opreme.

TOMAZ KŠELA

Nov zagon partnerskemu sodelovanju

8-članska delegacija nemškega mesta Langenagen na obisku v Novem mestu - Ljubezen na prvi pogled - Navdušeni nad gimnazijo - Program sodelovanja v letu 2000

NOVO MESTO - Prejšnji tened je bila na delovnem obisku v Novem mestu 8-članska delegacija partnerskega mesta Langenagen iz Nemčije, ki sta jo vodila županja gospa Waltraud Krueckeberg in direktor mesta gospod dr. Klaus Rosenzweig. Z njima so bili še predstavniki kulturne, športne, socialne in gasilske dejavnosti iz tega mesta.

Gre za obisk na najvišji ravni, ki se zgoditi povprečno vsaki dve leti. Letošnji je potekal v zelo delovnem in plodnem prijateljskem vzdružju ter je dal 11-letnemu sodelovanju med mestoma novega zagona, spodbud in vsebin.

Nemški gostje in partnerji so si v spremstvu gostiteljev ogledali Dolenjski muzej in slikarsko razstavo Janka Orača, socialni je bil na ogledu in pogovorih v novomeškem domu starejših občanov, "športniki" so šli v športno dvorano Marof, gasilske strokovnjake pa so peljali v novomeški Gasilsko-reševalni center. Obiskali so šolski center v Šmihelu in si ogledali sodobno športno dvorano Leona Štukla. Med ogledom prenovljene novomeške gimnazije, nad katero so bili gostje še

posebej navdušeni, so se dogovorili za navezavo tesnejših stikov med novomeško in langenagensko gimnazijo, med dijaki in učitelji. Pogovori so potekali tudi na neformalnih srečanjih in družbenih priložnostih. Konec koncev tudi na domovih gostiteljev, kjer so nekateri gostje bivali med obiskom.

DOBILI SO SE STAROSTNIKI IZ BUČNE VASI

BUČNA VAS PRI NOVEM MESTU - Tukajšnji krajevni odbor Rdečega kriza je pretekli četrtek, 21. oktobra, pripravil srečanje starostnikov. Na rednem srečanju v gostišču Na vasi v Dolenjih Kamencah so jih pozdravili: Marija Pušelj, predsednica krajevnega odbora, Andreja Rebernik iz OZRK Novo mesto in predsednik KS Jože Florjančič. Prijetno srečanje so obogatili učenci OŠ Bršljin, ki so z mentorico Martino Picek pripravili kulturni program, za dobro razpoloženje pa je poskrbel Henček.

MARTINOV POHOD PO PODGORJANSKI VINSKI CESTI

ŠENTJERNEJ - Mladi liberalni demokrati in demokratke iz Šentjerneja vabijo na že drugi tradicionalni pohod po Podgorjanski vinski cesti, in sicer v soboto, 6. novembra. Zbor bo ob 9. uri na Tolstem Vrhu, pri cerkvi sv. Roka. Organiziran bo tudi avtobusni prevoz iz Šentjerneja, odhod bo ob 8.30 izpred občinske stavbe. Potem bo pohodnike vodila pot do Gracarjevega turna, preko Vrhovega na Prežek, potem pa na Kiro, Stražnik, Pleterje in končno na Hrib - Vinotič Drča, kjer se bo pohod predvidoma ob 15. uri zaključil. Več informacij o pohodu dobite pri Eriki Lenčič, tel: 068/81-786 oz. na sedežu šentjernejske LDS tel: 068/81-329.

Ena gospa je rekla, da uvažamo ameriško noč čarownic, doma je pa čarownic za izvo.

VAŠKA CESTA JE DOBILA ASFALT

SOTESKA - V soboto, 23. oktobra, je župan Dolenjskih Toplic Franci Vovič odprl 400 m nove asfaltirane vaške ceste v Soteski, ki jo je vsake močnejše deževje spremenjalo v hudourniški jarek. Cesto je občina prenovila ob pomoči vaščanov. Topliška občina je za leto načrtovala asfaltiranje 5000 m² vaških cest. (M. K.)

BIVŠI IN SEDANJI - Dosedanjemu direktorju novomeške Komunale Marjanu Kelvišaru (levi) je potekel mandat. Na (zapoznel) razpis za direktorja sta se prijavila Kelvišar in Borut Novak, dosedjni občinski sekretar za okolje in prostor. Medtem pa je nadzorni svet Komunale Novaka predlagal za direktorja, dokler ne bo izpeljan postopek po razpisu. Vsekakor bo novi direktor za imenovanje potreboval soglasje občinskih svetov vseh šestih občin, na območju katerih Komunala opravlja svoj posel. Ne bo lahko! (Foto: A. B.)

Suhokranjski drobiž

KONČNO GRADNJA - Po več letih urejanja lastniških odnosov bo v naslednjih dneh stekla gradnja večnamenskega doma na Dvoru. V domu bodo prostori pošte, dvorana za potrebe krajanov, več lokalov in prostori za potrebe društev.

VANDALIZEM - Na cerkvi sv. Antonia ob cesti Novo mesto-Dvor so neznani storilci pretekli tened potrgali žlebove in odnesli tudi nekaj metrov bakrene cevi. Škoda je precejšnja.

POD STREHO - Bolj veselo pa je bilo pretekli tened pri cerkvi sv. Pavla na Vinkovem Vrhu, saj je številnim krajanom z Vinkovega Vrha in iz okoliških vasi uspelo ruševine obnoviti in jih tudi prekriti. Če se bo nadaljevalo lepo vreme, bodo pričeli tudi z notranjimi omesti. Za številne delavce je bilo tudi tokrat pošteno poskrbljeno z jedačo in pijačo. Po 55 letih bo v nedeljo maša na Vinkovem Vrhu. Nabirkno pa bodo namenili za obnovitvena dela.

S. M.

Tako županja Krueckebergova kot direktor Rosenzweig sta na svojih funkcijah od začetka partnerskega sodelovanja med mestoma. "Slo je je ljubezen na prvi pogled," pravi županja. "Čeprav so formalni stiki pomembni, saj mora biti sodelovanje, če naj bo koristno in plodno, organizirano, pa je najpomembnejše, da smo vzpostavili sodelovanje med ljudmi, še posebej med mladimi, kajti ti držijo vso stvar pokonci. Vedno znova opažam uspešno sodelovanje in lepo prijateljstvo med vašo in našo mladino in tega sem najbolj vesela."

"V 11 letih so se med našima mestoma spletile tesne vezi, ne samo uradne in formalne, ampak tudi zasebne, človeške. Vsakokrat ko pridev v Novo mesto, se mi zdi, kot da sem doma," je dejal direktor Langenhagna dr. Rosenzweig.

Rdeča nit novomeških pogovorov je bil program sodelovanja partnerskih mest v letu 2000. Drugo leto bo nameč v sosednjem Hannoveru svetovna razstava in to je še posebna priložnost, da si jo ogleda mladih, katerim so pri programu sodelovanja v prihodnjem letu namenili največ pozornosti in za katere bodo prihodnje leto pripravili vrsto kulturnih, športnih in drugih prireditvev. Priložnosti za sodelovanje bo več kot dovolj. Beseda je tekla tudi o okvirnem programu sodelovanja v letu 2001, ko naj bi nemški prijatelji spet bolj prihajali na obiske v Novo mesto.

A. BARTELJ

MINISTROVA GIMNAZIJSKA URA - Minister za šolstvo in šport dr. Pavel Zgaga si je v petek, 29. oktobra, ogledal prenovljeno novomeško Gimnazijo, ki mu jo je razkazala ravnateljica Helena Zalokar. Po klepetu s profesorji v zbornici ob kavici pa je gimnazijcem, ki so si za maturitetni predmet izbrali sociologijo, in članom debatnega krožka predaval o sistemu šolstva v državah Evropske unije. Ta šolske programe različnih držav zaradi medsebojnega priznavanja spricelovalo po eni strani enoti, po drugi pa dopušča tudi raznolikost, temelječe na nacionalni šolski tradiciji. (Foto: I. V.)

BANKA V BRŠLJINU - V petek, 29. oktobra, so v poslovno-trgovski hiši Hedera v Bršljinu slovensko odprli 30. enoto Dolenjske banke. Bršljinška poslovalnica meri več kot 200 m², je najlepša in najmoderneje opremljena enota Dolenjske banke, med drugim so strankam na voljo tudi trije računalniki, povezani s predstavništvimi stranki Dolenjske banke na internetu. V poslovalnici so tri bančna okanca, dve svetovalni pisarni, bančni avtomati, dnevno-nočni trezor, kmalu pa bodo namestili tudi otroški varčevalni avtomati. Bršljinško poslovalnico sta odprli direktor Dolenjske banke Franci Borsan in vodja poslovalnice Amalija Papež, v kulturnem programu pa je sodeloval Dolenjski orkester. (Foto: A. B.)

IGRAČA ZA PRIJATELJA - V tednu otroka, ki so ga v novomeškem vrtcu Janko raztegnili na cel mesec, so otroci iz skupine Zajčki na lastno pobudo za svoje socialno ogrožene vrstnike zbrali igrače in jih prejšnji četrtek predali novomeškemu Rdečemu krizu, kjer bodo poskrbli, da bodo darila prišla v prave roke. Tako so Zajčki postali najmlajši člani Rdečega kriza in najmlajši donatorji. (Foto: A. B.)

Spar tudi v Novem mestu

Sparov hipermarket v Bršljinu - 10.000 artiklov na 1.900 m²

NOVO MESTO - Prejšnjo sredo so v novem novomeškem poslovno-trgovskem središču v Bršljinu odprli Sparov hipermarket in tako je na Dolenjsko prišla napovedana tuja trgovska konkurenca. Tuja le pogoju, kajti bršljinški hipermarket je odprt podjetje Spar Slovenija, ki ima v Sloveniji z novomeško že 14 trgovin in zaposluje 600 delavcev.

Bršljinška Sparova trgovina meri kar 1.900 m², v njej pa je kupcem na voljo velika izbira živil, čistil, kozmetike in drugega. Trgovska veriga Spar je znana tudi po ponudbi svežega sadja in zelenjave, v novomeškem hipermarketu sta še delikatesa s svežim mesom in ribarnica. V trgovini bo dišalo tudi po svežem kruhu in pecivu, saj imajo svojo malo pekarno. Kakih 70 odst. blaga v trgovini - vseh artiklov je okoli

10.000 - bo slovenskega izvora, ki ga bodo prodajali pod Sparovo blagovno znamko in po konkurenčnih cenah.

Ob trgovini je 140 parkirnih mest. Trgovino ima Spar Slovenija v dolgoravninem najemu, v opremo pa so vložili 125 milijonov tolarjev. V trgovini je 22 zaposlenih, odprt pa je med tednom od pol osmih zjutraj do osmih zvečer, ob sobotah do petih popoldne, ob nedeljah pa od pol devetih zjutraj do eni popoldne.

Cez mesec dni bodo odprli podoben hipermarket še v Krškem. Prihodnje leto naj bi odprli v Sloveniji še 5 novih Sparovih hipermarketov ter največjo Intersparovo trgovino na svetu sploh - megamarket v Mariboru, tako da bodo imeli v Sloveniji že 54.000 m² prodajnih površin. A. B.

TRIE ZA EN TRAK - Trak pred vodohranom na Tolstem Vrhu, iz katerega se s kakovostno pitno vodo napajajo vasi Tolsti Vrh, Dol. Suhadol in Leskovec, so prerezali (z leve) novomeški podžupan Marjan Somrak, direktor Komunale inž. Marjan Kelvišar in šentjernejski župan Franc Hudoklin. (Foto: A. B.)

SPAROVA TRGOVINA - Sparov hipermarket v novomeškem Bršljinu ima 1900 m² prodajnih površin in ponuja kakih 10.000 artiklov. (Foto: A. B.)

MALA SLIKARSKA DELAVNICA - Slikarjem in kiparjem, ki so v semiški občini letos ustvarjali že trinajstič zapored, se je ob tokratnem občinskem prazniku v prvi mali slikarski delavnici pridružilo tudi deset semiških osnovnošolcev, ki so s slikarji tudi skupaj razstavljali. Tako kot je tradicionalno slikarsko srečanje že preizkušenih slikarjev, naj bi v prihodnje skupaj z njimi vsako leto slikali tudi semiški slikarski nadobudneži. (Foto: M. B.-J.)

Priznanje za podzemeljsko kopališče

V prihodnje razširitev, morda pa celo tobogan

METLIKA - Nedavno se je s podelitvijo priznanj v Termah Čatež končalo ocenjevanje za slovensko "naj" kopališče, v katerem so sodelovali poslušalci nekaterih slovenskih lokalnih radijskih postaj in bralci lokalnih časopisov, med drugimi tudi Dolenjskega lista. V kategoriji naravnih kopališč je kopališče v Podzemlju doseglo 7. mesto, kar je najboljša uvrstitev za tovrstna kopališča južno od Ljubljane. Za to so si v GTM Metlika prislužili posebni priznanji Dolenjskega lista in Gorenjskega glasa.

Kot je povedala direktorica GTM Metlika Vera Pešelj, je to priznanje zanje potrditev, da so na pravi poti, predvsem pa da obiskovalci spoštajo njihov trud. Kamp v Podzemlju je namreč še vedno edini kategorizirani ob Kolpi, saj je od treh možnih dobil dve zvezdici. Tretjo bi dobil, če bi imel tudi bungalove. "Priznanje je hkrati obveza, da bomo tudi v prihodnje ponudili gostom vsakog leta kaj novega. Načrtujemo, da bomo razširili kopališče. Morda bomo postavili tudi tobogan, vsekakor pa še dodatne športne pripomočke," je povedala Pešeljeva. Sicer pa je bil letosni obisk v kampu klub slabemu vremenu enak lanskemu, medtem ko je bilo dnevnih obiskovalcev na kopališču za tretjino manj.

M. B.-J.

O JEDEH IN OBRTEH

ČRНОМЕЛЈ - V okviru tedna vseživljenjskega učenja je tukajšnji Zavod za izobraževanje in kulturno pretekli teden pripravil vrsto prireditve, predvsem o belokranjskih jedeh in obrteh. Teden pa je zaključil v petek s prireditvijo "Druži na sta ra belokranjska pesem", na kateri so ustanovili tudi Univerzo za tretje življenjsko obdobje.

POTOPISNO PREDAVANJE

METLIKA - Ljudska knjižnica Metlika in metliška območna izpostava Sklada ljubiteljskih kulturnih dejavnosti sta v tem počitniškem tednu pripravili vrsto prireditve. Danes, 4. novembra, pa bo ob 18. uri v Ljudski knjižnici potopisno predavanje Braneta Kobala "Širimo obzorja: Filipini".

M. B.-J.

Zanašajo se na lastno znanje

V črnomaljskem Eki so v začetku letosnjega leta kot edini v Sloveniji pričeli izdelovati ventile za pralne in pomivalne stroje - Načrtujejo 8-odstotni tržni delež v Evropi

ČRНОМЕЛЈ - Črnomaljsko podjetje Eki je pričelo s proizvodnjo leta 1992, in sicer v prostorih nekdanje vojašnice na Majerju. Njihovi prvi izdelki so bili hidrostati za pralne in pomivalne stroje, ki jih še vedno izdelujejo, a načrtujejo, da bo ta proizvodnja počasi ugasnila.

V Eki so namreč hkrati s proizvodnjo hidrostatov razvijali nov izdelek, ventil za pralne in pomivalne stroje, ki je predvsem plod lastnega znanja v podjetju, nekoliko pa jim je priskočila na pomoč ljubljanska Strojna fakulteta. Z redno proizvodnjo teh ventilov so pričeli v začetku letosnjega leta, trenutno pa so edini izdelovalci tovrstnih izdelkov v Sloveniji, medtem ko so njihovi največji konkurenți Italijani.

"Samo v Evropi potrebujejo na tem Štefanji pohvali, da je linija

Svetniki zasedali le nekaj minut

METLIKA - Seja metliškega občinskega sveta pred tednom dni niso sprejeli predlaganega dnevnega reda, ker župan nanj ni uvrstil programa praznovanja občinskega praznika - Prekinitev do nadaljnega

METLIKA - Seja metliškega občinskega sveta pred tednom dni je bila zagotovo najkrajša v zgodovini svetniških sej v Beli krajini. Trajala je namreč le nekaj minut, vendar ne zato, ker bi bili svetniki tako hitri in učinkoviti. Vzrok je bil povsem drugje: svetniki preprosto niso sprejeli predlaganega dnevnega reda. In zakaj?

Metliški svetniki so na seji v začetku oktobra na tajnem glasovanju za občinski praznik znova potrdili 26. november, torej datum, ki je kot praznik veljal že doslej, a ga nekaj let Metličani niso praznivali. Svetnik Branko Matkovič je takrat predlagal, naj bi naslednje seje na občinski upravi pripravili predlog programa praznovanja občinskega praznika, ki ga bodo svetniki obravnavali kot samostojno točko. A na dnevnem redu tokratne seje te točke ni bilo, zato je Matkovič predlagal, da jo na dnevnih red uvrstijo na seji. Vendar se Matkovič s temi pojASNili ni strinjal. Tudi po njegovem mnenju bi namreč morali najprej glasovati o razširitvi dnevnega reda. Obljubil je, da lahko gradivo razdelijo takoj, ter spomnil, da so na ta način že razširjali ne le dnevnih red, ampak tudi točko dnevnega reda, na

nikom ni bilo najbolj po volji. Ivana Škofa je zanimalo, kje piše, da je župan edini, ki določa dnevní red. Juš Mihelčič pa je menil, da bi morali najprej glasovati o Matkovičevem predlogu in šele potem o celotnem dnevnem redu. Župan pa je svojo odločitev argumentiral s tem, da predlog o razširitvi dnevnega reda ni bil podan z dodatnim gradivom, o katerem bi razpravljali na seji. Vendar se Matkovič s temi pojASNili ni strinjal. Tudi po njegovem mnenju bi namreč morali najprej glasovati o razširitvi dnevnega reda. Obljubil je, da lahko gradivo razdelijo takoj, ter spomnil, da so na ta način že razširjali ne le dnevnih red, ampak tudi točko dnevnega reda, na

M. BEZEK-JAKŠE

V DRAŠIČIH PRAZNUJEJO

DRAŠIČI - V krajevni skupnosti Drašiči na martinovo praznujejo svoj praznik. Ob tej priložnosti bodo v sredo, 10. novembra, po zidanicah blagoslovili mošč in cestitali Martinom, naslednji dan ob 16. uri pa bo predsednik državnega sveta Tone Hrovat odprt belokranjsko turistično vinsko cesto. V petek, 12. novembra, bo ob 19. uri v tukajšnjem gasilskem domu s komedijo "Pokvarjeno" gostovalo kulturno društvo Predoslje-Kranj, v soboto pa bo ob 16. uri promadni koncert Mestne godbe Metlika, sledila pa bo predstavitev zloženja o Drašičih in degustacija, ki jo bo v soseski zidanici vodil dr. Julij Nemanič, ter srečanje ljudskih pevcev in godec v gasilskem domu. Za srečanje se lahko harmonikari, citrarji, orglarji prijavijo pri Ediju Maceletu (tel. 068-58-269). V nedeljo, 14. novembra, bo ob 10. ura sv. maša in blagoslov obnovljene drašiške cerkve.

Sprehod po Metliki

SEJANJE - Metliškemu svetniku, ki je na seji v začetku oktobra potarnal, da so zasedanja občinskih svetov predloga, se je zelo hitro urešnica želja po krajšem sejanju. Ze na naslednji seji, ki naj bi bila pred tednom dni, metliškim izbrancem ljudstva ni uspelo segreti niti stolov. Zanimivo pa je, da je tokrat taisti svetnik najbolj jadikal, ker so zaradi nesprejetega dnevnega reda tako hitro zapustili sejno sobo.

GLAS - Ko je kmetijski minister Cyril Smrkovič prišel na praznovanje jeseni v Semič in podelil priznanja za najbolj urejene semiške vasi in domove, je bil navdušen nad vse večjo skrbjo ljudi za njihovo bivalno okolje. Dejal je, da ga zadnje čase, ko ima mesne probleme in se veliko srečuje s tuji, ti srašujejo, če so v Sloveniji vsi vrtnički. Vendar pa si pri pohvalah ni mogel kaj, da ne bi še malo pograjal. Rekel je, da imajo Semičani menda probleme z neko drugo občino, saj se je v Semič pripeljal po delu makadamске ceste. Zamolčal je, najbrž iz vlijudnosti, da je "neka druga občina" metliška občina. Je že tako, da dober glas seže v deveto glas, slab pa celo do ministra.

Črnomaljski drobir

PISKANJE - Ko je direktorica črnomaljskega Zavoda za izobraževanje in kulturo videla glinaste piskajoče vodomec, ki jih izdeluje Vera Vardjan iz Velikega Nerajca, je bila tako navdušena, da je takoj sklenila, da jih bo kupila kar celo setilo. Upamo lahko samo, da ne bodo morali potem njeni podrejeni plesati tako, kot bo Zagarejova piskala.

CUDEŽI - Ksenija Khalil je ob predstavitvi svoje knjige Nerajca hrani dejala, da se je zgodil cudež, da je knjiga izšla. Največ zaslug za cudež pa je menda imel projekt Celostnega razvoja podeželja in obnove vasi (CRPOV) pri ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Nerajčani bi te njene besede lahko dobro vnovčili, le svojo vas bi morali proglašiti za kraj cudežev. Obiskovalcev jim zagotovo ne bi manjkalo.

Semiške tropine

ZAMUDA - Pretekli teden sta Semič obiskala, seveda vsak posebej, državni sekretar na ministrstvu za okolje in prostor Marko Slokar in kmetijski minister Cyril Smrkovič. Med ljudi, ki so ju čakali v penzionu Smuk, je prišel vsak s tričetrtno zamudo. Semičani se sprašujejo, kakšna bi bila še zamuda, če bi prišla v njihovo občino predsednik države ali vlade. Potprežljivi kot so, bi ju najbrž čakali cel popoldan.

CIVILIZIRANJE - Marko Slokar je na ogroglji mizi o ravnanju z odpadki dejal, da je v vsej Evropski uniji zelo velik problem odlaganja starih avtomobilov. Pripravili so že nekaj predpisov o odstranjevanju neuporabnih avtomobilov, so vsi propadli. V tem primeru so v semiški občini že pred združeno Evropo. Za Evropejce nerešljivemu problemu so bili kosi na povsem enostavni način. Semičani se imeli nameč navado, da so se starih avtomobilov znebili tako, da so jih za nekaj sto DEM prodali Romom, ki so se vozili z njimi, dokler so pač šli. Potem so jih pustili ob cesti. Z nekoliko detektivske taktike so občinari odkrili zadnje uradne lastnike avtomobilov, ki bodo ali pa so že dobili zasojene račune za svoje neekološko obnašanje. Upajmo, da bodo s tem v semiški občini civilizirali vsaj "civilne", če jim že ne uspe Romov.

KOŠARE - Društvo kmečkih žensk Semič je na praznovanju jeseni poklonilo kmetijskemu ministru Cirilu Smrkoviču veliki košaro z različnimi dobrotnami. Smrkovič se je sicer nekoliko pritoževal, češ da ni čudno, da teha 110 kilogramov. Pa je semiške ženske, ki so že imele slabo vest, hitro potolažil, da je včasih dobro, da je tako težak. Tako so nekoč Nižozemci dali za ljubljansko pediatrično bolnišnico toliko kilogramov različnih priboljškov, kolikor teha kmetijski minister. Tudi semiški župan Janko Bukovec je dobil v dar košaro, a manjšo, saj je tudi po kilaži skromnejši od ministra. V košari je bil domaći kruh, ki ga ima Bukovec zelo rad, in kmečke ženske upajo, da bo imel odsljed tudi nje tako rad kot kruh.

KOMISIJA - Ko so na občinskih upravah sestavljali komisijo za imenovanje novih semiških ulic, so enovno napisali, da niso vanjo imenovali predstavnikov političnih strank. To si občinari zares lahko stejejo v velik uspeh, zlasti sa, ker jim je pri sestavljanju sicer precej številne komisije skoraj zmanjkalno Semičanov.

PRIZNANJA ZA UREJENOST - Priznanja za najbolj urejene domove in vasi je Semičanom podelili kmetijski minister Cyril Smrkovič, čestitkom pa se je pridružil tudi podpredsednik Turističnega društva Semič Mirko Pezdirc. Med drugimi je priznanje in denarno nagrado za najbolj urejen in cvetoč balkon prejela tudi Veronika Šaver iz Semiča (na levi).

KAR NI "OBRALA" TOČA - Društvo kmečkih žensk Semič se tudi letos ni izneverilo dolgoletni tradiciji pripravi razstave poljskih pridelkov, čeprav je septembra velik del občine potolka toča. Razstavo si je ogledalo veliko obiskovalcev in nekateri so bili nemalo presenečeni nad igro narave. Hkrati pa pridni Semičani niso dokazali le, da lahko na svojih njivah in vrtovih pridelajo prav vse za te kraje značilne pridelke, ampak so znova potrdili, da je Bela krajina slovenska Kalifornija. Na razstavi so bili namreč tudi kakiji in limona. (Foto: M. B.-J.)

PORUŠEN REKLAMNI STEBER - Samo pet mesecev je minilo, odkar so v kočevski občini zamenjali stare, neugledne betonske reklamne stebre z novimi, licejšimi. Vendar steba ob Domu telesne kulture nasproti šolskega poslopja v gaju ni več. Vanj zagotovo ni udarila strela...

Ribniški zobotrebci

ŠE PREVEČ PEKOČE - V Ribnici se nimajo posebno dobrih žganjekuhcev. To je potrdila nedavna ocenitev 12 vzorcev naravnega sadnega žganja, ki so jo opravili ob razstavi ribniške svetovalne službe "Stare sorte jabolk". Žganja - 5 slivov, 4 hruškova in 3 mešana - so ocenjevali po pravilniku o mednarodnem ocenjevanju in nagrajevanju alkoholnih pijač na mednarodnem vinogradniško vinarskem sejmu v Ljubljani. Ocenjevanje je pokazalo, da na Ribniškem še vedno nekuhajo žganja po vedno bolj uglašenem okusu pivcev širok sveta. Še vedno ponavljajo stare napake, da ne odstranjujejo cvetu oziroma prve frakcije, prav tako pa tudi ne zadnje frakcije. Zato zlate medalje na nedavni ocenitvi niso podelili, najbolj pa se je približal Matija Lovšin s svojo slivovko, saj je zgrešil za manj kot za točko. Dve srebrni priznani, ki sta jih prejela Matija Lovšin in Alojz Andoljšek za hruškovo žganjo, sta pokazali, da je najboljši žganjekuhec na Ribniškem Lovšin, ter da znajo med vsemi žganji Ribničani najbolje skuhati hruškovo. Sicer pa so vsa ribniška žganja še vedno preveč pekoča, čeprav že dolgo ne velja več, da je merilo dobrega žganja, kako močno zapeče po grlu!

NAČELO ENAKOPRavnosti - Ribniška občina bi lahko ugodila prošnji sedmih zainteresiranih za čimprejšnji pričetek gradnje na območju Hrastja, naj jim občina sofinancira komunalni prispevki, če jih ne bi težav povzročalo spoštovanje načela enakopravnosti. Dosledni kot so, bi morali potem sofinancirati komunalno urejanje tudi vsem ostalim 261-im graditeljem, ki bi jim sledili. Tudi to samo po sebi še vedno ne bi bilo največja težava, če bi občinari z gotovostjo vedeni, da vzpostabljajo s prvimi, ki bodo v Hrastju zakopali lopate, ne bodo množično pričeli graditi tudi ostali. Slednje bi za občino pomenilo, da bi moral ves investicijski potencial naslednjih nekaj let vlagati v komunalno urejanje Hrastja, kar pa je za občino docela nesprejemljivo!

Kostelski rižni

LETOS VEČ IZLETOV - Še nobeno leto doslej ni bilo toliko izletnikov in obiskovalcev kostelskega gradu kot letos. Za 6. november sta napovedana že dva avtobusa izletnikov, ki bodo imeli tudi hrano v Grajskem hramu v Kostelu. Obnova gradu Kostel se nadaljuje. Te dni so izpod ruševin odkopali in očistili nekdanje grajske stopnice.

ZAHVALA POKROVITELJEM - Turistično športno društvo Kostel se je pred kratkim zahvalilo vsem, ki so največ pripomogli k uspehom društva. Tako sta prejela uro z maketo kostelskega gradu, delo kiparja Marjana Leša, inž. Marko Mikuletič iz Arhitektura Volčji Potok in Ljuba Turk Šega iz drevnica Pinus v Kočevju, ki že pet let sodeljujeta v akcijah turističnega društva za oplešavo Kostela; Turistični zvezni Slovenije pa so podarili spominik Kostelski krošnjar in osnutek receptov za knjigo o izbranih kostelskih jehedih, ki jo nameravajo izdati v kratkem.

UREJAJO BREŽINE - Cestno podjetje Novo mesto nadaljuje z urejanjem brežin na občinskih cesti proti Mirtovičem, s čimer bodo prepričali drsejenje kamenja, peska in zemlje na cesti, hkrati pa izboljšali preglednost na ovinkih. Dela potekajo prav zdaj, zato je pri vožnji po tej cesti potrebná previdnost. Urejajo tudi cesto Kostel-Zaga in nekaterje druge.

SADIJO GRMOVNICE - Članini turistično športnega društva so že pobrali odcvetele rože pri kozolčih, lepo vreme pa jim je omogočilo, da so pri turističnih kozolčih posadili grmovnice in da takim sajenjem še nadaljujejo.

Gradili bodo samo še bogati!

Komunalni prispevki za 9,5 ara veliko parcele znaša skoraj 4 milijone tolarjev - Problem v Ribnici je, da naj bi ga po novem v celoti plačali graditelji

RIBNICA - Skupina lastnikov zemljišč na območju zazidalnega načrta Hrastja si je že pred časom pridobila lokacijsko dovoljenje za gradnjo. Radi bi gradili, vendar se jim zdi višina komunalnega prispevka nerazumno visoka. Na podlagi "Programa opremljanja stavbnih zemljišč za I. fazo opremljanja na območju ZN Hrastje", ki ga je za izgradnjo prvih 70 do skupno 268 načrtovanih hiš izdelala novomeška agencija Espri, je v juniju znašal strošek opremljanja za kvadratni meter stavbnega zemljišča 4.077 tolarjev, kar pomeni, da bi morali graditelji plačati za parcelo, veliko 950 kv. metrov, skoraj 4 milijone tolarjev komunalnega prispevka.

Skupina sedmih zainteresiranih graditeljev je že avgusta naslovila na ribniško občino prošnjo za so-finansiranje. Ker gre za edino individualni gradnji namenjeno območje v ribniški občini, za katere se, kot zatrjujejo na občini, zavedajo, da ga je potrebno odprieti, so pričakovali, da jim bo občina priskočila na pomoč. Vendar so se, kot dokazuje umik njihove prošnje z dnevnega reda zadnje seje ribniškega sveta, hudo ušteli. "Problem je, ker je bil sprejet nov zakon, občinski odlok o komunalnem prispevku pa je narejen še po starem, ki ga je novi razveljavil, zato odlok ne velja več, podzakonski akti, ki bi nam omogočili priznavanje novega odloka, pa še niso sprejeti," je pojasnila Danica Polovič z ribniške občinske uprave trenutne težave zainteresiranih za gradnjo, ki bi bili, če bi odlok še veljal, upravljeni do 50-odstotnega sofinanciranja občine.

Da so se v pričakovanjih, da jim bo občina pomagala pri komunalnem opremljanju, ušteli še bolj, kot se jih večina zaveda, priča izjava občinskega svetnika Andreja Mateta z zadnje seje sveta. "Slovenija je dežela individualnih hiš

in to se bo moralno nehati! Hišo si bodo lahko privoščili samo še bogati, kot je tudi drugod po svetu!" je poudaril in dodal, da občina svoje socialne politike ne bo "gradila na območju individualnih hiš". Zato zainteresiranim za gradnjo ne preostaja drugega, kot dolgotrajno čakanje na sprejem novega občinskega odloka. Ker pa jih, po povedanem na seji, tudi

OHРАНИМО МИРТОВИЧКИ ПОТОК

RIBNICA - V prostorih osnovne šole dr. Franceta Prešerena v Ribnici so odprli razstavo Ohranimo Mirtovički potok avtorja novinarja Viktorja Luskovca. Razstava je priča o zgodbi o nadzoru ohranjenjem potoka v zgornji Kolpski dolini, na katerem nameravata zasebnika, domaćina Emil in Stane Štimac, zgraditi malo hidroelektrarno. Zaradi napakenega ravnanja države sta sprva pred sedmimi leti celo dobili ustrezno dovoljenje, a ga je ministrstvo za okolje in prostor preklicalo, vendar z možnostjo, da investitorjem izplača odškodnino. Odtelej pa se zgodba še bolj zapleta, saj investitorja nadaljuje gradnjo, kateri okoljevarstveniki močno nasprotujejo, ministrstvo za okolje in prostor pa ne storii, kar bi moral.

**РЕГИЈСКИ КРОС
ОСНОВНОШОЛЦЕВ**

LOŠKI POTOK - Po koledarju Športne zveze Slovenije je bil v Loškem Potoku regijski kros, na katerem je v različnih starostnih skupinah sodelovalo 189 tekmovalcev iz osnovnih šol Ig, Brezovica, Sodražica, Loški Potok in Ribnica. Organizacija sta izpeljali šola iz Loškega Potoka in potoška občina.

ŠOLARI V GOREČI STAVBI - Člani prostovoljnega gasilskega društva Sv. Gregor v ribniški občini so pripravili sektorško vajo (sodelovala so društva iz Sušnj, Orteka in Sv. Gregorja) reševanja otrok iz gorečih šolah. Šolari so iz dimnih prostorov reševali skozi okno s posebno ponjavo. (Foto: M. Glavonjič)

M. G.

takrat ne čaka nič dobrega, saj v občini ne predvidevajo sofinansiranja in bodo zato graditelji verjetno morali sami plačati celoten komunalni prispevki, jim preostaja le dve možnosti: da bodo gradili izven zazidalnih načrtov, na kmetijskih zemljiščih ali pa v sosednjih občinah, kjer bodo pogoj za gradnjo ugodnejši.

M. LESKOVŠEK-SVETE

MAŠA POD KRENOM V KOČEVSKEM ROGU

KOČEVJE - Pred enim izmed množičnih grobišč pod Krenom v Kočevskem Rogu, kjer so bili po vojni ubiti domobranci, ustaši, četniki in drugih nasprotnikov takratnega režima, je pred tristo svojic in znanci ter predstavniki Nove slovenske zaveze molitev vodil kočevski župnik Marjan Lampert. Stane Štrbenik, tajnik Nove slovenske zaveze, je povedal, da se v zadnjih devetih letih na vso moč prizadevajo priti na dan o resnicni roških dogodkov. V osmih jamah naj bi bilo ubitih okrog trideset tisoč vojakov in civilistov, med njimi med 5 do 7 tisoč Slovencev. Upa, da bodo že prihodne leta na kraju srečanj in maš namestili spominsko obeležje, prizadeva pa si, da bi imeli pri vseh grobiščih manjše tipko znamenje.

Lepo urejena šola v Podpreski

Konec negotovosti

PODPRESKA - Letošnje šolsko leto se je za učence, vzgojitelje in starše začelo z velikim zadovoljstvom. Vsi so namreč zadovoljni z lepo preurejenimi prostori podružnične šole dr. Antona Debeljaka iz Loškega Potoka v Podpreski. V KS Draga je to še edina šola od nekaj treh, v kateri je poleg male šole še otroški vrtec.

Tako kot je v teh krajih stagniralo prebivalstvo, je seveda tudi šolstvo. Tej zadnji šoli je pred nekaj leti celo grozilo zaprite. Ne toliko zaradi pomanjkanja otrok kot zaradi dotrjanosti in drugih pomanjkljivosti. Celotno zadevo je končno rešila občina Loški Potok (prej Kočevje), ki je znala prisluhniti ljudem, nič manj pa nimata zasluga za to tudi matična šola iz Loškega Potoka in njen ravatelj prof. Janez Mihelič. Ta ne skriva zadovoljstva, da ji je že preteklo leto uspelo napeljati centralno ogrevanje, urediti kuhinjo in prostore za vrtec in pridobiti telovadne prostore v sosednjem gasilskem domu. Letos so temeljito preuredili vso notranjost, kot kaže pa je zmanjšalo denarja za obnovo pročelja, ki bo najbrž moralo počakati še nekaj časa.

Vzgojiteljice in še posebej vodja šole Alenka Kalič pravijo, da je sedaj vse, od pouka in drugih dejavnosti, uspešnejše, čeprav šolo obiskuje samo 13 učencev, vrtec pa 8. Predvsem pa je odpadla stalna negotovost glede obstoja šole.

A. K.

Helios polepšal športne objekte

Prepleskali grafite

KOČEVJE - Objekte športnega centra Gaj ob Rinižu že dalj časa uporabljajo člani enajstih tekmovalnih in sedemnajstih rekreativnih klubov ter učenci dveh srednjih in osnovnih šol. Vsa leta se vodstvo Športne zveze, ki upravlja z njimi, prizadeva za lepo zunanjost, saj so sveže obarvane stene telovadnic ali pomožnih igrišč večkrat tarča grafitnih našiljev in drugih objetnosti. O tem je tekla beseda na tiskovni konferenci v Kočevju.

Sportna zveza občine Kočevje je v sodelovanju z Olimpijskim komitejem Slovenije-Združenje športnih zvez in njenim pokroviteljem poslovnim sistemom Helios, d.d., iz Domžal, s 534 kilogrami barv in lakov ob sodelovanju Heliosovih strokovnjakov in podjetja Obnova, d.o.o., ter prostovoljnimi delom športnikov polepila izgled tudi kočevskega športnega središča. Obnovili so spodnji del fasade na Domu telesne kulture in telovadnice, sanitarni in garderobne prostore, kegljišče, malo telovadnico, fasoado in cokel objekta na stadionu ter manjšo shrambo.

M. G.

Slovenci skrbimo za varnost otrok

Predavanji o varnosti pešcev in kolesarjev v cestnem prometu - Kolesarjev ni, ker ni kolesarskih površin! - Kočevska občina uredila prvi kolesarki pas šele pred nedavним

KOČEVJE - Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Kočevje je prejšnji tork pripravil predavanje na temo "Kako lahko pešec in kolesar varno sodeljuje v prometu v našem okolju". Zbranim predstavnikom šol, vrtcev, občine, KS, šoferjev, policije, komunalnega in cestnega podjetja ter urbanistov sta predavala Iztok Juvan iz Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu RS in mag. Tomo Šibenik iz mariborske fakultete za gradbeništvo.

Medtem ko je Juvan predstavil priprave in izvajanje kolesarskih izpitov, za katere je dejal, da so prvo potrdilo, ki ga dobijo otrok od države in samostojen, vendar neobvezen predmet za vse osnovnošolce, je mag. Šibenik spregovoril o varnosti peščev in kolesarjev. "V Sloveniji imamo na leto v povprečju 70 tisoč prometnih nezgod. S smrtnim izidom smo imeli lani 31 nezgod, v njih pa je umrlo 54 peščev," je povedal. Podobno izpostavljeni in "nič močnejši" kot pešci so med udeleženci v cestnem prometu tudi kolesarji.

"Slovenci velikó naredimo za varnost svojih otrok," je dejal in povedal, da je bilo lani v prometnih nezgodah udeleženih 27 kolesarjev in 67 peščev. "Največ jih je bilo starih 7 do 14 let, podobno visoke številke pa so nato še pri populaciji nad 60 let," je povedal.

"Podobno kot drugod po Evropi se tudi v Sloveniji kolesarski promet strmo vzpenja," je dejal. Ob tem je predstavil več možnih različic za njihovo vpeljavo in posebej za Kočevje, kjer so šele pred kratkim na cesti proti Cvišlerjem uredili prvi kolesarski pas v občini.

M. LESKOVŠEK-SVETE

"Slovenci velikó naredimo za varnost svojih otrok," je dejal in povedal, da je bilo lani v prometnih nezgodah udeleženih 27 kolesarjev in 67 peščev. "Največ jih je bilo starih 7 do 14 let, podobno visoke številke pa so nato še pri populaciji nad 60 let," je povedal.

M. LESKOVŠEK-SVETE

KONČNO NOVA OPREMA - V Glasbeni šoli Kočevje so prejšnji četrtek pripravili slovesnost ob pridobitvi nove opreme, na katero so čakali kar tri leta. Letos obiskuje šolo 270 otrok v 12 oddelkih, kar pomeni, kot je povedala ravnateljica Mateja Junc, da se je njihovo število od preselitev v novo stavbo pred tremi leti skoraj podvojilo. Dolgo pričakovan opremo za 12 učilnic, kabinet, dvorano in garderobo v višini skoraj 5,7 milijona tolarjev jim je nabavila kočevska občina. (M. L.-S.)

Preko 100 milijonov investicij

V teh dneh v Ribnici zaključujejo za letos načrtovana investicijska dela - 7 investicij

RIBNICA - V ribniški občini so bili tudi leta na področju investicij dokaj uspešni. Do konca prejšnjega meseca so ali pa bodo v kratkem zaključili 7 investicij v skupni vrednosti preko 100 milijonov tolarjev.

V okviru prizadevanja občine po enakomernemu razvoju vseh območij so letos položili asfalt v dolžini 2.100 metrov na cesti Ugar-Zadolje. 29 milijonov vredna investicija je zmanjšala število vasi na Ribniškem, ki še vedno nimajo urejenega kvalitetnega dostopa do centra, pomembna pa je tudi za ohranjanje zapošljivosti na tem kmetijskem področju z žago kot edinim industrijskim obratom. Tik pred zaključkom je tudi obnova vodovoda Jurjevica-Kot-Breže. Celotna ureditev bo stala 100 milijonov in bo zaključena leta 2001, ko bodo obnovili omrežje

BAVČAR V TREBNJEM - Minister Bavčar se je po dnevnem posvetu s trebenjskimi gospodarstveniki in občinskim možmi, ki sta ga pripravila občina in CIK Trebnje, le krajši čas zadržal ob prigrizku z njimi in študenti. (Foto: P. Perc)

MRLIŠKA VEŽICA NA TREBELNEM ODPRTA

TREBELNO - Predsednik sveta KS Trebelno Anton Cvetan se je pretekel soboto zahvalil vsem, predvsem pa krajanom in Komunalni Trebnje, ki so omogočili, da so manj kot dve meseci prišli do nove mrliške vežice, vredne okrog 27 milijonov. Trebenjski župan Ciril Pungartnik je pohvalil KS Trebelno kot zgled drugim KS pri tovrstnih naložbah. Vežico je blagoslovil mirnski dekan Janez Petek, bogat kulturni spored pa so pripravili učenci in učitelji tamkajšnje šole.

KRMELJSKI KRAJEVNI PRAZNIK

KRMELJ - Krajevna skupnost Krmelj je 22. oktobra za svoj praznik pripravila svečano akademijo v kulturnem domu Slobode. Na njej so nastopili ženski pevski zbor pod vodstvom Stane Pečka, otroški pevski zbor OŠ Krmelj pod vodstvom Suzane Tratnik Umek, otroška plesna skupina OŠ Krmelj ter recitatorji, dijaki, študentje in učiteljice. Proslavo je idejno zasnoval in bil njen povezovalec Rado Kostrevc. Predsednik krajevne skupnosti Janez Močan je podelil priznanja posameznikom, ki so v zadnjem času pustili najvidnejše sledi v delovanju krajevne skupnosti in ponesli ime Krmelja v širše družbeno okolje. Priznanja so prejeli Drago Jaklič, Milena Papež in Berta Logar. Močan se je s priložnostnim darilom zahvalil tudi svojemu predhodniku Rudiju Dobniku.

DEJAVNI EKOLOGI

IVANČNA GORICA - 15. oktobra so člani Regijskega društva ekološkega gibanja (RDEG) Ivančna Gorica organizirali obhod proti Črmošnjicam, predvsem zaradi onesnaženja okolja z raznimi odpadki. Kot je povedal predsednik društva Franc Hegler, so proti Starim Žagam na počivališčih ekološke patrolje našle poleg sodov za smeti tudi polno škodljivih komunalnih odpadkov. Na brezini potoka Črmošnjici pri Stari Žagi so pri partizanskih delavnicah našli odvržene večje količine gospodinjskih stvari: štedilnice, hladilnike, pralne stroje, kar kvarci kakovost vode in tal. Ivančni ekologi menijo, da to ni v ponos cestnemu podjetju, občini, najmanj pa prebivalcem kraja. Predlagajo, da se do spomlad leta 2000 organizira čistilna akcija brezin potoka.

POMOČ PONESREČENCI - Otroci so odlični posnemovalci obnašanja odraslih, torej dobri zgledi roditeljev in drugih odraslih niso nikoli odveč. V Sevnici so zato ob nedavni akciji Razmišljajmo glasno o prometu ne le spraševali in podučevali otroke z besedo, temveč so jim ponudili možnost, da se sami lotijo česa, na primer, kako pomagati morebitnemu ponesrečencu. (Foto: P. P.)

Projekt Nova Gora (pre)draga šola

Dolgoročna študija oskrbe s pitno vodo sevniške občine v senci ponesrečenega projekta - Do leta 2050 potrebovali 100 l vode v sekundi - KS naj upoštevajo Bibičeve študije

SEVNICA - Kljub temu da dokončnih podatkov o črpalnem poskusu za vodovod Nova Gora še vedno ni, pa Vodnogospodarski inštitut Ljubljana ni predlagal investitorju, naj ga ponovijo; kajti po trdnem prepričanju mag. Vojko Bibiča s tega inštituta, ki ga je sevniška občina pogodbeno angažirala za strokovni nadzor nad izvedbo črpalnega preizkusa Nova Gora, podatek o morebitni večji količini vode (po projektnej dokumentaciji krškega podjetja Eko celo 3 litre v sekundi!) ni dovolj zanesljiv, da bi na njegovi osnovi zgradili sistem, ki naj bi porabnike v krajevni skupnosti Tržišče varno oskrboval naslednjih 50 let.

To grekno spoznanje, da je iz obetavnih količin vode po mnenju geologov možno pričakovati kvečjemu okrog 0,8 l vode v sekundi, je precej ogorčilo sevniške svetnike. Ti so spraševali, koliko denarja so dosegli porabili za vodovod Nova Gora, in dobili odgovor, da gre za okrog 15 milijonov tolarjev. Iz ministrstva za ekonomske od-

nose in razvoj ter iz ministrstva za okolje in prostor je za ta projekt po besedah vodje oddelka za okolje in prostor Romana Perčiča prišlo 19,9 milijona tolarjev, v letošnjem proračunu pa so predvideli za to naložbo 29 milijonov tolarjev. Sevniška občina ne bo plačala bližu 7 milijonov tolarjev VGP Novo mesto za ponovni črpalni preizkus Nova Gora, ki se je zavleklo preko vseh meja, zaradi raznih okvar opreme in površnosti tega izvajalca. Župan Kristijan Janc je opozoril, da zdaj nič ne pomaga jadikovanje o napakah, ki so se pri tem projektu vrstile do začetka, da so najprej delali projekt, potem pa šli črpav vodo, ker se je mudilo. "Upam, da smo se pri tej nalogi tudi nekaj naučili glede vodooskrbe. Gotovo pa se lahko zgoditi, da bodo tudi v prihodnje vrtine, ki ne bodo dale zadovoljivih rezultatov," je dejal Janc.

Svetniki pa so menili, da je to dobra šola, čeprav morda ne bi bila tako draga, če bi stroka upo-

Čim več iztržiti z vstopom v EU

Ministra za evropske zadeve Igorja Bavčarja Trebanjci spraševali, kako izvrati kakšen milijonček od Evropske unije, kako vidi prihodnost našega gospodarstva in kmetijstva v EU

TREBNJE - Ko je trebenjski župan Cyril Pungartnik slišal, da naj bi Slovenija dobila prihodnje leto od EU 50 do 60 milijonov evrov oz. okrog 120 milijonov mark pomoči, ga je brž zanimalo, kako bi trebenjski občini od tega kanilo vsaj milijon mark (po kriteriju števila prebivalstva), Pungartnik je ugotovil, da se je v zadnjih 8 letih zemljiška posestna struktura kmetijstva, žal, le še bolj razdrobila, kar ni najboljši obet pred vstopom v EU.

Minister Igor Bavčar mu ni mogel postreči z nobenou čarobno formulo, kako do denarja iz blagajne EU, poudaril pa je pomen povezovanja občin pri večjih projektih, bodisi v kmetijstvu, ekologiji ali socialni politiki, saj je nekaj teh že deležno pomoči iz fondov EU oz. Phare. EU je zahtevala od kandidatov za sprejem v EU, da ji do konca oktobra posreduje preliminarni državni razvojni program, se pravi, kam želijo usmeriti sredstva pomoči EU. Kmetijstvo je eno od najtežjih pogrjavij za kandidatke. Bavčar je menil, da kaže izkoristiti skupinsko prednost v primerjavi z drugimi kandidatkami. Pri nas je lahko problem tudi, kako v enem letu pametno porabiti 43 milijard tolarjev za kmetijstvo.

Na vprašanje Marice Škoda, kakšna je ocena prihodnjega bančništva pri nas, je Bavčar dejal, da slaba in da je skrajni čas, da se naše banke začno resno pripravljati, tudi z združevanjem, na hudo konkurenco. Odpiranje našega gospodarstva, njegova "izpostavljenost prepisu", mu je v ponos cestnemu podjetju, občini, najmanj pa prebivalcem kraja. Predlagajo, da se do spomlad leta 2000 organizira čistilna akcija brezin potoka.

stva okolja, ali bodo v EU še hujši kriteriji glede odpadnih voda, je Bavčar pojasnil, da je Slovenija, kar zadeva čiščenja odpadnih voda, zaprosila za 10-letno prehodno obdobje, ker so standardi v EU hujši kot pri nas. Slovenija bi potrebovala več kot milijardo tolarjev, da bi te zadeve uredila v 13 ali 14 letih, če računamo, da bo sprejeta v EU konec leta 2002 ali leta 2003.

V občini Trebnje je še vedno interes nekaterih krajevnih skupnosti, da bi imelo svoje občine. Kako je v EU v velikostjo občin, je zanimalo Dušana Mežnaršča in Petra Freliha. "EU ne zanima

KONCERT SLOVENSKIH PESMI

ŠENTJANŽ - Zveza kulturnih društev Sevnica in Kulturno društvo Milan Majcen Šentjanž priredita v soboto, 6. novembra, ob 19. uri v Šentjanškem kulturnem domu koncert slovenskih pesmi. Predstavila se bosta sevniški oktet Jurij Dalmatin in Cvetka Imperl z igranjem na citre.

VAJA "TREBNJE 99"

TREBNJE - Tukajšnji občinski štab za civilno zaščito bo skupaj s trebenjskim PGD, zdravstvenim domom in policijsko postajo pripravil v četrtek, 4. novembra, ob 17. uri vajo "Trebnje 99" pred nekdajno mlekarino v Starem trgu. Preverili bodo usposobljenost enot reševanja v primeru trčanja osebnega vozila z vlakom, reševanje ponesrečencev v uničenem vozilu ter gašenje požara osebnega vozila. Gledalci bodo sproti obveščeni o delu reševalev na cesti v smeri Treleša, lahko pa si bodo ogledali tudi novo specjalno vozilo trebenjskih gasilcev.

MAŽORETE ODЛИČNE NA DP

SLOVENSKA BISTRICA - Na 3. državnem prvenstvu mažoret Slovenske, ki sta ga pripravila Zveza društev mažoret Slovenske in plesni klub Sašo iz Slovenske Bistrike, sta v duo programu Trebenki Vanja Šeničar in Nina Cugelj osvojili 1. mesto. V najmočnejši težavostni kategoriji, skupinski vaji A-senior, pa so Trebenjke požele močan aplavz gledalcev in sodniki so jim prisodili odlično 3. mesto. Trebenjske mažorete pod vodstvom mentorice Darje Korelec so tako dokazale, da pridno dela, saj spadajo med mlajše mažoretnne skupine v Sloveniji.

KULTURNI CENTER SEVNICE

SEVNICA - Občina in ZKD Sevnica vabita na predstavitev projekta in otvoritev razstave Kulturni center Sevnica avtorice Tine Hočvar. Predstavitev bo v petek, 5. novembra, ob 18. uri v slavnostni dvorani na sevniškem gradu. Projekt je nastal kot diplomska naloga na Fakulteti za arhitekturo, pod mentorstvom prof. Vojteha Ravnikarja. Razstava bo na ogled tudi v sevniški občinski knjižnici do 15. novembra.

IZOBRAŽEVANJE GASILSKIH ČASTNIKOV

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU - 30 gasilskih častnikov, ki želijo napredovati v višji čin, je pred kratkim v loški šoli izpolnjevalo testne naloge o pravilih gasilske službe. Nagrado, mali gasilski aparat, za najbolje izpolnjeno nalogo pa si je prislužil Stane Možic iz Dolenjega Boštanj. Gasilska zveza Sevnica je v okviru tega strokovnega izobraževanja loškim učencem predstavila požarne nevarnosti in preventivne ukrepe ter z vajo prikazala evakuacijo otrok iz šole. Vzproredno je potekala vaja gasilskih enot PGD Loka, Breg in Sevnica. Pred loškim gasilskim domom so sevniški gasilci izvedli še gašenje vozila in reševanje ponesrečenca v vozilu.

P. PERC

Trebanjske iveri

SKLADIŠČNIKA IŠČEJO - Tudi jeklena, že kar fanatična volja in odlična telesna pripravljenost očitno nista dovolj, da bi naš vrhunski plezalec Tomaz Humar zmogel na sam vrh 8.167 m mogočnega Dhaulagirija. Kaj neki bi potreboval (vele) podjetnik Darko Bartolj, da bi napel skladničnika za podjetje Bartog? Kot je zadnjič potožil ob pogovoru z ministrom Bavčarjem Bartolj mu ne pomaga niti to, da ima sestro zaposleno na trebenjskem uradu za zaposlovanje. Očitno, kar zadeva brezposelnost še ni tako hudo, ali pa tudi Bartolj ni potegnil prave poteze, denimo, da bi ponudil dobro plačo...

DIREKTORICI PLAČA IZ BANKE? - Bavčarjev obisk je izborni poskrbel za tokratno kroniko. Minister je izjavil, da bi glede na "uzance", ki veljajo v EU članici sveta Banke Slovenije in direktorici Trima, Tatjani Fink moralca plača zagotavljati banka. Menedžerka leta 1999 je prisla na pogovor z Bavčarjem šele ob koncu, zato tega ni slišala, ko pa smo jo pobrali, kaj misli o tem, je Finkova vrnila z retoričnim vprašanjem, če je Bavčar kaj prinesel s sabo...

OPOTEČA OBLAST - Dolgoletni šentuperški mini župan, se pravi predsednik sveta krajevne skupnosti Franc Bartolj, ter občinski in krajevni svetnik Vinko Tomažin sta ugleda krajan. Zatorej bi lahko s precejšnjimi možnostmi kandidirala za prav

ga župana Šentupertu, če bodo res nekateri bolj častihlepi spejaljati pobudo za svojo občino. Toda Franci in Vinko sta že dodobra spoznala, kako hudo je oblast opoteča; Vinko razmisla, kako čim bolj poskrbeti za svoje zdravje, da bo lahko za vekomaj pozabil na bergle... (Foto: P. P.)

Sevniški paberki

PRVIČ IN ZADNJIČ?! - Sevniški župan Kristijan Janc je s težkim srcem predlagal svetničkom, naj zaustavijo nadaljnji črpalni preizkus za vodovod Nova Gora, ki je požrl precej davko-črpalnega denarja. "Lahko dam ta žalostni sklep na glasovanje? Upam, da prvič, zadnjič in nikoli več!" je patetično in tudi zato malce kontradiktorno predlagal Janc, ki se je poprej v razpravi ogradił pred morebitnimi podobnimi neumnostmi, za katere pa je in bo seveda odgovorna (ne)stroka, ne pa politika. Da ne bo pomote!

PODUK IZ LOKE - V Loki so po besedah mag. Vojko Bibiča z Vodnogospodarskega inštituta Ljubljana naredili redko pametno potezo, kar zadeva vodooskrbo; ko je začelo primanjkovati vode, niso šli iskat novega vira pitne vode, ampak so raje zamenjali cevi. Zdaj imajo vode dovolj! Morda bo to dobra šola in podrek za druge, ki bi kar nekaj gradili, namesto da bi zamenjali cevi, vsaj iz salonik, ki vsebujejo raktovrene azbest. Po ocenah se zaračuni dotrajanih cevi izgubi kar približno polovica vode!

"RADODAREN" RДЕЦИ - KRIŽ - Sevniška območna organizacija RKS bo morala plačati plače z vsemi prispevki za nazaj, kadar je odslovlja bivšega sekretarja OO RK Zdravja Stoparja. Tako sta se dogovorila v izvensodni poravnavi pooblaščena odvetnika sploh strani. Nedvomno ceneje, kot da bi se tožarili po sodišču. Toda zakaj tako (ne)gospodarno ravnavanje, kdo je kriv za to, so nas pobrali nekateri dobro obveščeni bralci?

MOŠT NE FRANKINJA - Zmagovalec 3. golažade pri Vrtovniku Pavel Pinoza (na posnetku na levi) je tole modro frankinjo spil z družbo,

najboljši golaž pa je edini dolival - mošt, ne cvička, kot večina sotekmovalcev. (Foto: P. P.)

Vojko Bibič razlagajo svetnikom študijo o oskrbi z vodo do leta 2050.

Ali hiše ne pokajo zaradi rudnika?

Senovo: vlada mora pri novem načrtu zapiranja senovškega rudnika upoštevati lokalne zahteve - Protesti - Z znižanjem hriba zoper posledice delovanja rudnika - Tajni načrti?

SENOVO - Slovenska vlada mora prenoviti obstoječi, pred leti sprejeti načrt zapiranja senovškega rudnika in pri tem noveliraju program mora v vseh podrobnostih upoštevati poročila s terena. Tako zahtevajo krajevna skupnosti Senovo in domačini v območju v neposredni bližini rudnika. Zahteve so sporočili predstavniki krajevne skupnosti na petkovki konferenci za novinarje, domačini pa že nekaj dni prej na protestnih sestankih in v pogovorih s predstavniki medijev.

KAKŠNA STAVBA! - Krški zdravstveni dom ima tako zapletene hodnike in druge notranje poti med ordinacijami in drugimi oddelki, da se njegovi zunani obiskovalci komaj znajdejo v njem. Nekateri se sploh ne znaajo, ampak začasno izginejo kot v labirintu. Tako se je pred časom v zamotani stavbi izgubilo celo nekaj ljudi - iz spremstva slovenskega ministra za zdravstvo.

RAZMNOŽEVANJE - Na otroškem parlamentu v Krškem je eden od parlamentarcev povedal, kako je bilo pri njih v šoli, ko so imeli na urniku učenje o medcloveških odnosih. Ko so imeli na vrsti temo spolni odnos, je učiteljica začela razlagati razmnoževanje rib.

KRŠKO-BREŽICE - Integral Brebus iz Brežic je kupil krško podjetje Avtoline. Čeprav je šlo pri tem več kot za drobiž, niti vodstvo Avtoline niti krški županista poklicala Brebusovega direktorja in ga vprašala, kaj misli ta na rediti s kupljenim krškim podjetjem. Še en dokaz, koliko je dogovarjanja med Krškim in Brezicami: največkrat nič, včasih pa petkrat več!

SVEČANOST PRI SPOMENIKU V PODBOČJU

PODBOČJE - Krajevna organizacija Zvezne borcev iz Podbočja je v sodelovanju s kulturnim društvom organizirala 1. novembra tradicionalno svečanost na podboškem pokopališču pri spomeniku padlim borcem. Priditev se je udeležilo precejšnje število ljudi.

Novo v Brežicah

DOBRODOŠLICA - Zoran Jankovič, predsednik uprave poslovnega sistema Mercator, je ob polaganju temeljnega kamna v Brežicah prejšnji teden zadovoljen povedal, da Mercator prihaja s polnimi jadri v občino Brežice. Dan ni bil posebno vetroven, tako da razpeta jadra tisti trenutek niso dosti pomenila. Veliko pa je pomenilo domačega župana navdušenje nad prihodom Jankovičeve veletrgovske firme. Župan je v pozdravu govoril o tem, da Mercator ni samo sosed, ampak je brežški. Kot da bi bral misli Jankoviča, ki je prepričan, da bo Mercator kmalu pohopsal - v mejah zakona pa - tudi brežško trgovsko podjetje Posavje.

NAGRADE IN PRIZNANJA - V Brežicah so ob občinskem prazniku eno izmed občinskih nagrad podelili direktorji firme, eno pa firmi, ki jo vodi omenjeni nagrajeni direktor. Če se bo v mestu na sotočju Save in Krke nadaljevala taka praksa, bodo vsa različna praznična odličja v bodoče začeli podeljevati enemu samemu človeku.

TRNOVA POT PIŠEC - Iz Pišeca bi ustrezni ministri radi naravnih in kulturnih spomenikov. Očitno. Saj jim že leta in leta ne dovolijo ne zidati ne kopati, da se ne bi skazila podoba vasi. Če bo šlo tako naprej, se bodo tukajšnji domačini se naprej izseljevali iz kraja. Do pišeškega gradu, kjer naj bi sčasoma svetovljani zgradili kulturno in konferenčno središče, se bodo potem morali ljubitelji tovrstnih zanimivosti prebiti skozi trnje. Trnova pot Pišec, mar ne?!

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 15. do 29. oktobra so v brežški bolnišnici rodile: Mateja Zupančič s Senovega - Nino, Dragica Kozole iz Breštanice - Dejana, Anica Domitrovič s Rake - Marka, Ivanka Kozole z Malega Kamna - Ano, Mojca Purkat iz Doljenje vasi - Evo, Romana Srpič iz Krške vasi - Lauro, Milena Škofljane-Rangus iz Krškega - Žana, Katja Horvatčič iz Jels - Urško, Suzana Novak iz Krškega - Kajo, Dragica Javeršek iz Podsrede - Majo.

Cestitamo!

Danes list, že jutri sneg

Trenutek v stari koloniji

SENOVO - Veličastni košati hrast ob bloku ob Cesti Kozjanskega odreda 6 na Senovem v teh dneh že opazno izgublja listje. Nekateri od stanovalcov pravijo, da ne pomnijo tako zgodnjega odpadanja listja. Listje gre na tla tako kmalu v tem letnem času mogoče zaradi suše, menijo nekateri. Drugi ugibajo, če ni krivo mogoče to, da je deblo precej volto. Tretjim se zdi, da je morebiti krivo umazano podnebje. Vsi pa vedo, da hrast daje poleti senco tukaj pri bloku.

Če stanovalci omenjenega bloka poleti pokrmljajo v senci, so pozimi skoraj na tem, da bi šteli snežinke. Vendar ne bi prešteli vseh, čeprav bi šteli le tiste, ki padajo v njihove kuhinje skozi zvit balkonska vrata. Tukaj v tem delu Senovega narava drugače spletje sneg na hiši. Tu je stara ko-

lonija, rudarsko naselje s takim imenom, ob katerem mimoidoči pomisli, da je nekje še nova kolonija, v kateri ne nese snega v kuhihne skozi zvit balkonska vrata.

“Ko so delali na bloku fasado, smo rekli, naj zasteklij še balkone, da snega ne bo neslo noter. Niso jih zasteklili. Menda ni bilo denarja za te reči. Vendar to steklo ne bi bil tak strošek.” Tako razmišljajo domačini. Izpod hrasta, ki mu letos nekako prezgodaj odpadajo listi, takih misli najbrž ne bodo zaznali na pravih mestih, kjer bi lahko dali zastekliti vse balkone v stari koloniji. Zato nasvet: če bo pri zapiranju rudnika ostalo kaj denarja, ga lahko usmerijo gor v staro kolonijo. Liste, ki padajo s hrasta, z njim ne bodo mogli ustaviti, snežinke, ki pridejo na obisk v upokojenska stanovanja, pa lahko.

M. LUZAR

sumljive razpoke na hišah in cestah na pobočjih in v dolini.

Senovo živi, tako se zdi, drugačno življenje, kot so mu ga napovedovali in kot ga je pričakovalo ob pripravah na zapiranje rudnika. Obupuje v prepričanju, da občina Krško preslabo podpira senovške zahteve in da veljaki v različnih političnih in strokovnih laboratorijsih na občinski in državni višini delajo v tajnosti načrte in akcije za zapiranje rudnika, tako da Re-

piranju Jame.” Uradno Senovo, upoštevajoč hotenja domačinov, zahteva za zapiranje rudnika boljši vladni načrt, s katerim bo država med drugim odvezala možno tudi za pomoč tistim domačinom, ki jih je dosedanje delovanje rudnika materialno oškodovalo.

Prav zdaj nad Senovim kopajo hrib nad rudniškimi rovi in s tem posegom naj bi nekako ublažili posledice nekdanjega kopanja premoga. Prebivalci Reštanja in Sedma, najbolj ogroženih krajev na senovškem obrobu, pričakujejo, da bodo pristojni v državi in v rudniku vzeli pod drobnogled ne le vrh nagibajočega se hriba, pač pa nemudoma tudi domačinom

stanj, Šestem in Senovo nimajo vpogleda ne v načrte ne, denimo, v izstavljeni in plačane račune, čeprav načrti in računi odločajo o usodi tukajšnjih domačinov.

M. LUZAR

SREČANJE DIABETIKOV

ČATEŽ OB SAVI - Društvo sladkornih bolnikov Posavja bo organiziralo v soboto ob 9.30 v Termah Čatež v Termopolisu 7. srečanje sladkornih bolnikov. Navzoč bodo poslušniki predavanja dr. Davorina Sevška o ohranjanju vida pri sladkorni bolezni, pedikerke Marije Akerman o negi nog pri sladkornem bolniku in dr. Vande Kosteve Zorko o zdravljenju sladkorne bolezni TIP 2. Udeležencem bodo predstavili tudi novosti zdravstvene terapije v Termah Čatež. Uvodoma bo zbrane pozdravljen Ivan Živič, predsednik Društva sladkornih bolnikov Posavja. Pri pripravi srečanja, katerega pokrovitelj je družba Terme Čatež, sodeluje diabetološki disperzor brežiške bolnišnice. Na srečanje bodo udeleženci lahko potovali z vlakom, ki odpelje iz Sevnice ob 8.13, z Blance ob 8.23 in iz Krškega ob 8.28. Z brežiške železniške postaje v Terme Čatež odpelje avtobus ob 8.45.

obljubil pomoč krške občine pri reševanju prostorskih problemov ljudske univerze in direktorici univerze Krško, v uvodu povzela misli avstralskih domorodcev aborigenov. Vendar je v današnjih časih ostati štirideset let zanimiv in aktualen s ponudbo velik dosežek. Torej so po naših načelih tudi lahko merilo za kakovost in napredek, ki ga je Ljudska univerza Krško v teh letih gotovo dosegla.

Ob častitljivih obletencih je Ljudski univerzi Krško čestital tudi župan občine Krško Franc Bogovič. Ob tej priložnosti je

• “Priprave in izvedba predelitev so nas zelo povezale, in upam, da bodo te vezi ostale močne še naprej, saj so osnova za dobro delovanje naše lokalne skupnosti in kakovost življenja vseh občanov,” je ob zaključku Tedna poudarila direktorka Bernardka Zorko.

obljubil pomoč krške občine pri reševanju prostorskih problemov ljudske univerze in direktorici univerze Krško, v uvodu povzela misli avstralskih domorodcev aborigenov. Vendar je v današnjih časih ostati štirideset let zanimiv in aktualen s ponudbo

S. MRGOLE

REŠEVALNO VOZILO - Slovenski trenutek ob prevzemu novega reševalnega vozila so skupaj pozdravili predstavniki Zdravstvenega doma Krško in zavarovalnice Triglav v Krškem (na fotografiji). (Foto: L. M.)

Novo upanje za ljudi v stiski

Zdravstveni dom Krško z novim sodobnim reševalnim vozilom - Sodelovanje zavarovalnice Triglav

KRŠKO - Zdravstveni dom Krško ima skupno štiri reševalna vozila, od katerih sta dve najmoderneje opravljeni in ustrezata za najnove reševalne vožnje. Eden od teh najmoderneje opremljenih rešilcev je začel opravljati svoje poslanstvo prejšnji četrtek, ko so ga predali načinu na priložnostni skromni, a zato toliko prisrčnejši slovesnosti pred stavbo krškega zdravstvenega doma.

Novo reševalno vozilo, ki je skupaj z opremo veljalo okrog 18 milijonov tolarjev, je zdravstveni dom nabavil z denarno pomočjo zavarovalnice Triglav iz Krškega, kar je poudaril direktor krškega zdravstvenega doma dr. Rudolf Ladika tudi v četrtek.

Zoran Šoln, direktor zavarovalnice Triglav v Krškem, je skupni nakup rešilca omenil kot eno od skupnih akcij te zavarovalnice in krškega zdravstva. Obljubil je, da bo zavarovalnica zdravstvu na tem območju tudi v bodoče pomagala, kolikor bo mogla.

O reševalnem vozilu so v četrtek ob prevzemu povedali, da bodo na staro stavbo lepi spomini. Najbolj bi bil vesel, ko bi vas vse skupaj povabil na polaganje temeljnega kamna za nov zdravstveni dom.

vaj Nata v Sloveniji so tuji vojaški predstavniki pohvalili opremljeno teh avtomobilov. L. M.

Nekaj zgodovine soustvarile Brežice

Podelili oktobrski nagradi in priznanji občine Brežice za leto 1999 ter plaketi občine Brežice - Župan Vladislav Deržič: za socialno, solidarno in strpno Slovenijo!

BREŽICE - Na predvečer 28. oktobra, praznika občine Brežice, so na slavnostni seji občinskega sveta v Viteški dvorani brežiškega gradu podelili oktobrski nagradi in priznanji občine Brežice za leto 1999 ter plaketi občine Brežice. Na slovesnosti, ki so se poleg Brežičanov udeležili gostje iz sosedenjih občin na obeh straneh slovensko-hrvaške meje, je slavnostni govornik Vladislav Deržič, brežiški župan, vzel pod kritično lupo lokalne razmere in dogajanje v državi.

Oktobrsko nagrado sta prejela Elizabeta Križanič za požrtvovalno delo v kulturi, zlasti amaterski, in Jože Baškič, direktor brežiške družbe Integral Brebus Brežice za uspešno vodenje podjetja. Oktobrsko priznanje sta dobila Lovski pevski zbor Globoko in Integral Brebus Brežice, prvi za uspehe v nepreklenjenem 28-letnem delovanju, drugi ob 50-letnici delovanja in poslovni uspešnosti. Plaketo občine Brežice, ki jo podeljuje župan, sta prejela Posavski muzej Brežice ob svoji 50-letnici in Iva Stiplošek za dolgoletno delo v muzealstvu.

Župan Deržič je spomnil na ustanovitev Brežiške čete 1941, dogodek, ki je nekako razpoznaven v mednarodnem protifašističnem odporu in po katerem brežiška občina slavi praznik. Med mejniki najnovejše zgodovine je poudaril slovensko osamosvojitveno vojno leta 1991, ki je od prvih trenutkov potekala tudi v brežiški občini, kjer je v Rigoncah padel Jernej Molan, prva žrtev slovenske osamosvojitvene vojne.

Sedanje razmere po županovih navedbah zaradi nakopičenih nalog in tudi odprtih vprašanj tako v občini kot državi, ne pustijo čakati križemrok. Tega občina tudi ne misli početi, kot je sporočil v govoru. Brežice si bodo prizadevale zlasti za razvoj malega gospodarstva, ob tem pa ne bodo pozabljale na kmetijstvo in turizem. Ob tem bodo delale z misljivo, da

ZADNJA TRGOVINA - Zoran Jankovič (na fotografiji drugi z desne), predsednik uprave poslovnega sistema Mercator, je 28. oktobra položil temeljni kamen za trgovino v Brežicah poleg Intermarket. Po napovedih naj bi v novo nakupovalno središče, ki bo začelo poslovati juliju prihodnje leto, zagotovilo 120 delovnih mest. Na priložnostni slovesnosti so navzoči pozdravili Marjan Kolman, direktor Intermarket, brežiški župan Vladislav Deržič in direktor Jankovič. Ta je napovedal, da z brežiško trgovino, za katere je tokrat položil temeljni kamen, Mercator zaključuje gradnjo trgovskih središč v Posavju in na Dolenjskem, potem ko je nedavno odprl nakupovalni center v Novem mestu. (Foto: L. M.)

EKOLOŠKI IZDELEK

RADENCI - V okviru 1. slovenskega posvetja o okoljskem menedžmentu, na katerem bodo danes in jutri govorili o uvajanju čistih tehnologij, bodo podelili tudi priznanje za ekološki izdelek leta 1999.

VE-MI LETOS V NEPOSREDNO PRODAJO - Kot pravijo solastniki družbe (na sliki Izok in Leon Milavec ter Albin Vegerj), država noče ali pa ne zna organizirati trga cvetja niti narediti reda v plačilnem prometu, zato bodo poslej rezano cvetje in trajnice iz lastne pridelave prodajali neposredno kupcem. Od spomladi že prodajajo pri svoji vrtnarji v Mrtvicah pri Leskovcu. (Foto: B. D. G.)

NERED NA TRGU CVETJA

Gojiti ga sme vsaka stara mama

Nered na domaćem trgu cvetja - Nihče ne ve, koliko cvetja se vzgoji v Sloveniji - Družba VE-MI bo zaradi plačilnega nereda raje neposredno prodajala

MRTVICE PRI KRŠKEM - Dan mrtvih bi moral biti vrhunc v prodaji vsakega proizvajalca cvetja, vendar v podjetju VE-MI iz Mrtvice pri Leskovcu pravijo, da zanje ni tako. Kot srednje velik proizvajalec se težko prebijejo v nelojalni konkurenči velikih, ki so pretežno uvozni, in po drugi strani malih proizvajalcev, ki prodajajo kot kmetje ali pa kar na črno.

Tudi družba z neomejeno odgovornostjo Vegerj in Milavec je začela s kmetijsko dejavnostjo, potem pa se je bila prisiljena preoblikovati v družbo. V delo tega družinskega podjetja sta vpletene dve družini in eni od njih tudi že dve generaciji, medtem ko so štiri osebe redno zaposlene. Pred desetimi leti so začeli pridelovati vrtnine, a so, razočarani, ker država ne zna narediti reda na tržišču in organizirati odkup, zelenavo

opustili in se posvetili cvetju, saj imajo že dolga leta v Ljubljani tudi cvetličarno.

Kot pravi Ciril Milavec, reda v trgovjanju ni niti pri cvetju. Družba VE-MI je pretekla leta prodaja cvetje na veliko, vendar se zdaj pospešeno usmerja v neposredno prodajo. Cvetličarne ji namreč ostajajo dolžne tudi po dve leti in se ob tem še hvalijo, da jim nihče nič ne more. Že doslej so prodajali na tržnicah v Ljubljani.

Ijani in Brežicah, vendar se tam, kot ugotavlja Leon Milavec, splaća prodajati starim mamam, ki na stojnicah stojijo cel dan, manj pa podjetju, ki ima zaposlene in zato vse dajatve, za povrh pa za vratom še stalen nadzor inšpekcijski.

Podjetje VE-MI zato zdaj širi lastno prodajno mrežo in raziskuje trge. Od spomladi prodaja pri vrtnarji v Mrtvicih, išče pa še primern prostor v Trebnjem, Ivančni Gorici in še kje ter se poskuša prebiti v večje trgovske sisteme. Usmeritev podjetja je povečevanje proizvodnje, saj le tako lahko dosegne nižje cene od konkurenč. Zato vsako leto poveča promet za 100 odst. in vmes stalno vlaga in posodablja proizvodnjo.

Izok Milavec poudarja, da vse trajnice vzgojijo sami in med drugim vzgajajo tudi pampaško travo, ki je sicer nihče drug v Sloveniji ne. "A naše nihče noče, raje jo uvažajo," opozarja. Tudi rezano cvetje so prej vse vzgajali sami, vendar jim ni uspelo dogovoriti se z grosisti o odkupu. "Raje uvažajo, čeprav so naše rože cenovno ugodnejše in po kakovosti konurenčne. Uvažali bi lahko tudi mi, z manj napora in več zaslužka," pravijo v VE-MI.

V Sloveniji pravzaprav nihče ne ve, koliko trajnic, enoletnic in rezanega cvetja se zares vzgoji in proda doma, saj se s to dejavnostjo lahko ukvarja prav vsak. Cvjetje pa se v velikih količinah tudi uvaža, čeprav mnogokrat ni kako-vostno in pogosto celo okuženo. Fitopatološka služba, ki naj bi nadzorovala uvoženo cvetje, pre-pogosto spregleda okužbe. "Dobili smo že hibiskuse, ki so bili ušivi," pravijo na primer v VE-MI.

B. DUŠIČ GORNICK

DNEVI TEHNIČNE KULTURE V SLOVENIJI

LJUBLJANA - Zveza za tehnično kulturo Slovenije in Gospodarsko razstavišče organizirata od 10. do 14. novembra Dneve tehnične kulture v Sloveniji, ki naj bi povečali zanimanje in okreplili vlogo tehnične kulture. V omenjeni zvezzi namreč ugotavljajo, da je v naši družbi to področje podcenjeno, na kar med drugim kažejo tudi prenovljeni programi osnovnega izobraževanja. Enako podcenjen je tehnički razvoj na splošno.

IZTOK PLUT
Dolenjska borznoposredniška družba
Novo mesto
Tel. (068) 371-8221, 371-8228

V varstvu pri delu bo zdaj šlo zares

Poleti je začel veljati Zakon o varnosti in zdravju pri delu - Nove obveznosti za delodajalce, tudi samozaposlene in kmete - O tem glavni inšpektor za delo Borut Brezovar

NOVO MESTO - Novemški delniški družbi Cestno podjetje in Beograd ustavila GIZ DBK

NOVO MESTO - Novemški delniški družbi Cestno podjetje in Beograd sta skupaj ustavili Gospodarski interesno združenje DBK, združenje za gradbeništvo in industrijo gradbenega materiala, ki ima sedež na Ljubljanski 47 v Novem mestu. Obe družbi menita, da je nujno združiti moči in sredstva za izboljšanje tržnih možnosti, sicer pa bosta o ciljih in načinu poslovanja novega gospodarskega subjekta na današnji novinarski konferenci spregovorila direktorja obeh družb.

Po novem zakonu je delodajalec dolžan zagotoviti in izboljšati varnost pri delu ter delavce o ukrepih obveščati in izobraževati. Ker so dolžnosti delodajalca hkrati pravice delavcev, so iztožljive. Delavci so dolžni predpisane ukrepe spoštovati, vendar so pri tem brez finančnih obveznosti, tudi ne za predpisane zdravniške pregledne. Kot je dejal glavni inšpektor Brezovar, direktor s tem, ko zaposli varnostnega inženirja, ne prenese odgovornosti, ampak ostane pred zakonom odgovoren sam. Po novem bo treba poskrbeti za primočno zaščito točno določenega delavca, torej mu bo treba na primer zagotoviti uporabno masko ali haljo.

Med delodajalci je najbolj odmevala izjava o varnosti, ki jo bo moral izdelati vsak od njih. Ob pomoči stroke bo moral oceniti tveganje na delovnih mestih, sprejeti pravila o ukrepih za zagotavljanje varnosti pri delu in jih ob vsaki spremembni okoliščini do-

grajevati. Izjava o varnosti sili delodajalce, da se seznanijo z nevarnostmi v lastnem podjetju. Predpisati morajo navodila za varno delo, obvezati delavce o nevarnostih, jih usposabljati za varno delo, občasno preverjati delovna mesta in določiti strokovnega delavca za varnost pri delu. Kot je pojasnil Borut Brezovar, je strokovni delavec tak, kot ga želi delodajalec; ta sam odloči, koliko dela mu bo poveril, koliko stroke pa bo kupil zunaj svojega podjetja. Po novem bo moral vsak delodajalec podpisati tudi pogodbo s pooblaščenim zdravnikom ali zdravstveno ustanovo (eno ali več) s področja medicine dela.

Po novem zakonu o varnosti pri delu mora biti delavec pravočasno obveščen o vseh nevarnostih, ki mu grozijo na delovnem mestu, ker bo le tako lahko upošteval vse pravila. Delodajalec mora obvezati predvsem pisno, v vsakem primeru pa tako, da bo delavec razumel. Zakon posebej opredeljuje tudi rizične kategorije delavcev (nosečnice, mlade, stare, etc.)

ŠTUDIJSKO POSOJILO

NOVO MESTO - Republiški zavod za zaposlovanje je pozval vse študente, ki potrebujejo dodatna sredstva za svoj študij, naj nemudoma oddaja vlogo za posojilo za študij, čeprav še niso prejeli odločbe o rešitvi vloge za republiško štipendijo.

Skraini rok za vlogo za posojilo pri eni od bank koncesionark je namreč jutri, 5. novembra, torej prej, kot bodo dobili odgovor, ali so dobili štipendijo ali ne! Vloge za posojilo je treba oddati osebno ali po pošti uradu za delo oz. območni entiteti Zavoda RS za zaposlovanje, kjer imajo stalno prebivališče. Obrazec DZS z oznako 1,57, ki vsebuje tudi podrobna navodila o izpolnjevanju, je na voljo v knjigarnah.

NOVA SKUPINA ZA ELEKTRARNE NA SAVI

LJUBLJANA - Vlada je na seji pred tednom dni sklenila oblikovati novo medresorsko skupino, ki bo poskušala neodvisno od pogajanj o koncesijski pogodbi ugotoviti, po kakšnimi pogojih je projekt gradnje hidroelektrarn na spodnjem Savi smiseln za Slovenijo. V novi skupini bodo lahko sodelovali tudi predstavniki lokalnih skupnosti. Državni sekretar za energetiko dr. Robert Golob je ob tem poudaril, da je pogajalska skupina do zdaj zanemarjala finančno plat projekta. Pogajanja o koncesijski pogodbi se torej nadaljujejo, vladna pogajalska skupina pa naj bi se sestala s predstavniki koncesionarja, Save, d.o.o.

predpisuje pa tudi, da smejo na nevarna delovna mesta le za to usposobljene osebe. Pomembno je še to, da mora biti delavec usposobljen za delo na konkretnem delovnem mestu (z napravami, sredstvi in s količinami, s katerimi bo delal) in da mora za to obstajati tudi pisno potrdilo. Tačno usposabljanje in preiskus je potreben ob zaposlitvi, prerazporeditev oz. sprememb delovnih razmer.

Glavni republiški inšpektor za delo Borut Brezovar je še povedal, da bo v prihodnje na pod-

bosta skupaj nastopila proti medicinski stroki, ki danes marsikdaj tudi neupravičeno daje bolniške. Ker gre tudi poškodbu izven dela v breme delodajalca, bo ta lahko zahteval od-delavca, da se ne bo ukvarjal z nevarnimi dejavnostmi (zmajarstvo, alpinizem itd.).

B. DUŠIČ GORNICK

DELAVNICA ZA STRATEGIJO RAZVOJA

NOVO MESTO - Prihodnji torek bo v prostorih novomeškega Razvojnoizobraževalnega centra v KC Janeza Trdine potekal drugi del delavnice, na kateri pripravljajo osnove za izdelavo strategije trajnostnega razvoja Dolenjske. V prvem delu delavnice 21. in 22. septembra so analizirali stanje, prednosti in slabosti ter priložnosti in nevarnosti v regiji, zdaj pa naj bi opredelili še cilje in potrebe aktivnosti.

Borut Brezovar

ročju varstva in zdravja pri delu precej sprememb. Pred zaposlitvijo ne bo več potreben splošni zdravniški pregled, lahko pa bo delodajalec s pomočjo medicine dela predpisal specifični pregled za posamezna delovna mesta. V teh primerih bo pregled tudi plačal in opredelil, kje naj se ta pregled opravi. Delodajalec in pooblaščeni zdravnik v podjetju

NEK SPET PONUJA ELEKTRIKO HRVATOM?

KRŠKO - Člani poslovnega odbora Nuklearne elektrarne Krško so na seji pred tednom dni (brez hrvaških članov) ugotavljali, da je elektrarna v vse težjem finančnem položaju, saj je imela v prvih devetih mesecih 2 milijardi tolarjev izgube. Poleg tega ima še za 28 milijard tolarjev dolgoročnih posojil, Hrvatska pa ji dolguje 3 milijarde. Poslovni odbor je izdelal navodila, po katerih naj bi uprava elektrarne pripravila ponudbo Hrvaški za vnovični odkup elektrike. Pri tem naj bi jih ponudili stroškovno ceno, poskrbeli za zavarovanje plačil in rešili stare dolgove. Zaradi neugodnega poslovanja naj bi slovenska vlada dokapitalizirala elektrarno z 28 milijardami tolarjev in poiskala ustreznejše načine zbiranja denarja za razgradnjo NEK.

BOLJ DAREŽLJIVI BANKOMATI

MARIBOR - Kot sporočajo iz Nove KBM bodo lahko njihovi klienti odslej na bankomatih te banke dnevno dvigovali višje zneske kot dolej. Za imetnike tekočega računa je najvišji znesek 30.000 tolarjev, za tiste z boljšo boniteto pa celo do 60.000 tolarjev, vendar bodo to morali opraviti v dveh korakih. Na bankomatih drugih bank bodo vsi lahko še naprej dnevno dvigovali do 15 tisočakov.

Opozorjajo, da morajo državljanji imeti pokojinske bone, če želijo pridobiti polico dodatnega pokojinskega zavarovanja.

Gre torej za predstavitev dodatnega pokojinskega zavarovanja, ki naj bi ob pokojinske reformi postal pomemben element socialne varnosti.

Splošnim informacijam so pričeli tudi splošne pogoje za sklepanje zavarovanja. "Dodatano pokojinsko zavarovanje je pri prvem pokojinskem skladu je nov produkt na slovenskem trgu, zato je tudijasno, da državljanji zaradi pomanjkljivih informacij ne razumejo možnosti, ki jih prinašajo pokojinski boni," pravijo v Kapitalskem skladu.

Opozorjajo, da morajo državljanji imeti pokojinske bone, če želijo pridobiti polico dodatnega pokojinskega zavarovanja. Bone lahko pridobijo z nakupom ali pa z zamenjavo delničnih pidov s pravico izbire, za katere se lahko odločijo še do 13. novembra letos (torej še dober teden dni!). Tistim, ki se bodo odločili za pokojinske bone, ne bo treba hiteti, saj se rok za zamenjavo bonov v polico (rok veljavnosti bonov) izteče šele 13. julija leta 2002.

To takrat bodo bone lahko prosti prodajali ali kupovali,

saj je pokojinski bon prenosljiv vrednostni papir.

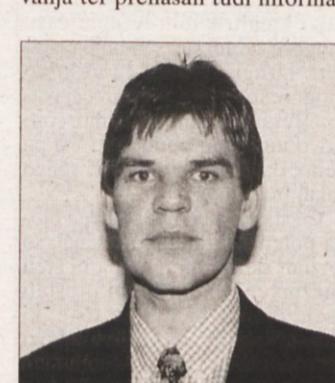
Brez usklajenega dela ne bo nič

Minuli teden je javnosti odprt vrata Razvojni center Brežice (RCB) - Hitre informacije, izobraževanje in svetovanje malemu gospodarstvu poslej na enem mestu

BREŽICE - Center se je oblikoval na osnovi konzorcija članov pospeševalne mreže za malo gospodarstvo v občini, ki je v občini deloval že prej, a ni dobro zaživel. Center bo povezoval več partnerjev, ki delujejo na področju pospeševanja malega gospodarstva - od območne gospodarske zbornice, obrtne zbornice, občine in upravne enote, zavod za zaposlovanje, bank pa do nekaterih zasebnih storitvenih podjetij.

V. d. direktorja RCB Anton Horžen poudarja, da se morajo vse, ki delujejo na področju pospeševanja malega gospodarstva na lokalni ravni, nujno povezovati, sicer bodo še naprej brez rezultatov vlekti vsak na svojo stran. Doslej mnogi podjetniki in obrtniki niso vedeli, kam naj se obrnijo. Razvojni center Brežice je od 28. julija letos javni zavod, v katerem poleg v. d. direktorja Horžen delata preko javnih del še Nataša Šerbec.

V centru so opravili že dve ankete med podjetniki in obrtniki, analizirali stanje v občini, zarisali pot razvoja in svojo vlogo na tej. Malemu gospodarstvu želijo zagotoviti hitre in pravočasne informacije, zato bodo obveščali o razpisih in možnostih za pridobitev sredstev, o kreditnih pogojih bank, sejmih, spremembah v zakonodaji in programih zaposlovanja ter prenašali tudi informa-

Anton Horžen

cije o ponudbi in povpraševanju po blagu ali storitvah. Skrbeli bodo za promocijo malega gospodarstva, svetovali in pomagali pri iskanju finančnih virov, pripraviti dokumentacije za razpisne in iskanje poslovnih prostorov.

Če bo center uspešen, bo vzpostavljen občane, da bodo odpriali nova podjetja in razvijali obstoječa ter odpriali delovna mesta, finančne ustanove pa, da bodo razvili boljše ponudbe denarja za razvoj malega gospodarstva. Center, ki deluje v pisarni na Cesti prvih borcev 3 (v stavbi Območne obrtne zbornice Brežice), naj bi prevzel glavno vlogo pri pospeševanju gospodarskega razvoja občine, ki je potreben tudi sprememb v strukturi. V občini se namreč kar tretjina podjetij ukvarja s trgovinou, po drugi strani pa primanjkuje predelovalnih dejavnosti in industrije, ki bi posredno dajala delo tudi malemu gospodarstvu.

B. D. G.

Tudi Bela krajina ima peneče vino

V Vinski kleti metliške Kmetijske zadruge so po treh letih zorenja predstavili prvo belokranjsko peneče vino, imenovano metliška penina - Elaborat o zaščiti belokranjca in metliške črnine

METLIKA - Za metliško Kmetijsko zadrugo in še posebej za njeno Vinsko klet je bil po besedah njenih vodilnih 27. oktober zgodovinski dan. Ta dan so namreč začeli prodajati prvo belokranjsko peneče vino, ki so ga poimenovali metliška penina, hkrati pa so ga na dobro obiskani tiskovni konferenci predstavili tudi novinarjem. Zanimivo je, da so novost v Vinski kleti pripravljali že tri leta, a je bila očitno skrbno varovana skrivnost in zato za mnoge svojevrstno presenečenje.

Jesenji 1996 so namreč iz modrega in belega pinota pridelali osnovno vino, ki so ga aprila naslednje leto natočili v šampanjske steklenice, primerne osladili ter dodali kvasovke. Tako se je pričelo sekundarno vrenje in tvorba mehurčkov ogljikovega dioksida. Po skoraj treh mesecih alkoholnega vrenja v steklenicah je vino dobri dve leti zorelo na kvasovkam. Letošnjega junija so iz steklenic odstranili kvasovke in zamenjali kronske zamaste s plutovinastimi, še prej pa so steklenice dotočili in vinu dodali ekspedičijski liker. Peneče vino je še do konca oktobra, ko so ga ponudili v prodažo, zorelo v steklenicah. Po besedah vodje Vinski kleti Tone Pezdirca so bili zelo korajni, da so se že prvi odločili napolniti s jo dali oceniti in prejela je vrhunsko oceno.

Penina pa ni edina novost iz metliške Kmetijske zadruge. Začeli so namreč pripravljati tudi elaborat

o zaščiti vin belokranjec in metliška črnina, saj se želijo na ta način izogniti zlorabam kakovosti teh vin in zaščititi potrošnika. Elaborat bo izdelala 11-clanska strokovna skupina, ki jo vodi dr. Julij Nemančič, v nej pa so še predstavniki Kmetijskega inštituta Slovenije, metliške Vinski kleti, Kmetijske svetovalne službe ter belokranjskih vinogradnikov. Raziskava bo temeljila na poskusih, ki jih bodo opravili v tukajšnji Vinski kleti. Kemične analize, organoleptične ocene vina, nadzor nad potekom zaščite vin, poročilo in pripravo predloga o zaščiti vin pa bo pripravil Kmetijski inštitut Slovenije.

Z raziskavo so pričeli letosnjega septembra, zaključili pa naj bi jo konec junija prihodnje leto, vendar bodo poskusi potekali še ob naslednjem trgovem. Kot je povedala enologinja Ivanka Badovinac, bodo v elaboratu natančno opredeljena pravila

pridelave belokranjca in metliške črnine z zaščitnim geografskim poreklem (ZGP), a se v zadrugi dobro zavedajo, da bo potrebnih več let, da se bosta pojma zaščite popolnoma uveljavila tako med prideloval-

• V metliški Vinski kleti so letos prevzeli 700 ton grozja - od tega dobro polovico rdečega - vendar je to za polovico manj kot lani. Prvi delovni dan in novembra pa je bila že na prodajnih policah portugalska-mladlo vino. Grozje so trgali 22. septembra, po dobrej mesecu pa so v Vinski kleti že napolnili več kot 15.000 steklenic. Zanimivo je, da je od slovenskih moč kupiti v steklenici z nalepkami v vsemi oznakami le metliško portugalsko, ki je na lanskem zagrebškem festivalu portugalke med 54 vzorcji zasedla prvo mesto.

alcu kot porabniki vin. "Elaborat o zaščiti teh dveh belokranjskih vin bo po zaključku raziskavi postal zakon, ki ga bodo morali spoštovati tako pridelovalci grozja in vina kot tudi pristojna inšpekcia, ki bo nadzorovala uresničevanje elaborata," je poudarila Badovinčeva.

M. BEZEK-JAKŠE

OKTOBRSKI SAD

KRŠKO - V oktobrski številki revije Sad bodo bralci lahko prebrali več zanimivih člankov: o novih sortah sadja, o kakovosti vin in vinorodni deželi Podravje in tudi o idealnih podlagah za česnje. V Sloveniji namreč že od začetka tega stoletja pridelava česnje močno upada, čeprav so klimatske razmere za njihovo pridelavanje ugodne v vseh sadnih okoliših. Na upadanje prav gotovo vpliva draga pridelava, ker česnje pridelujemo na bujnih podlagah, zelo velik strošek pa predstavlja tudi obiranje. Dr. Valentina Usenik piše, da bi lahko stroške pridelave zmanjšali z intenzivnimi nasadi česnje na šibkejših podlagah.

PENINA, METLIŠKI PONOS - Kmetijsko zadrugo Metlika, njeni Vinski klet ter novosti, med katerimi so gotovo najbolj ponosni na vrhunsko metliško penino, so številnim novinarjem predstavili (od leve) direktor zadruge Ivan Kure, vodja Vinski kleti Tone Pezdirc, referentka za prodajo vina Jožica Humljan ter enologinja Ivanka Badovinac. (Foto: M. B.-J.)

Projekt za ekološko ozaveščene

V okviru projekta "Oživitev travniških sadovnjakov in sadnih vrtov Slovenije" so v Ribnici odprli razstavo starih sort jabolk - Kmalu v projektu tudi ribniška občina

RIBNICA - Prejšnji četrtek so v nekdanjih prostorih Ljubljanske banke v Ribnici odprli razstavo starih sort jabolk. Razstava je v okviru projekta Kmetijske svetovalne službe Slovenije "Oživitev travniških sadovnjakov in sadnih vrtov Slovenije" pripravila ribniška svetovalna služba.

"V Sloveniji je 4,5 milijona visokodebelnih dreves, kar pomeni, več kot dve sadni drevesi na Slovenskem," je ob predstavitvi projekta povedal svetovalec specialist za sadjarstvo pri novomeškem oddelku Kmetijskega zavoda Ljubljana Jan-

ez Gačnik. Travniški sadovnjaki so vmesni prostor med kmetijskimi zemljišči in gozdom in zato pomembni za ohranjanje kulturne krajine. Namen projekta je, kot je povedal, ugotoviti, koliko je še teh sadovnjakov v Sloveniji in na podlagi tega omogočiti, da bi se ljudje lahko ukvarjajti s pridelavo, predelavo in prodajo sadja iz teh sadovnjakov kot dopolnilno dejavnostjo na kmetijah. Projekt bo finančno podprt ministrstvo za kmetijstvo, zanimiv pa je predvsem za občine, ki se ukvarjajo s turizmom, in za kmetije, ki se zanimajo za ekološko kmetovanje. Projekt poteka v Metliki, Moravčah, Hrastniku in Škofji Loki, že v kratek čas bo tudi v Ribnici.

Na razstavi je preko 50 sort jabolk, med katerimi je bila kar polovica starih. "Stare sorte sadja so dobrega okusa in nekatere med njimi tudi odpornejše proti boleznim," je poudaril Gačnik. Primernejše so za pridelavo in predelavo, iz njih pa se lahko izdelata tudi do 40 izdelkov. Poleg okoljevarstvenega cilja imajo

zato v smernicah za obdobje do leta 2003 opredeljeno tudi ohranjanje in odpiranje delovnih mest v pridelavi, predelavi in prodaji na domu, pa tudi promocijo in trženje blagovne znamke "naravno iz Slovenije", saj kot je dejal Gačnik, bodo le dobrati izdelki našli pot do kupcev.

M. LESKOVŠEK-SVETE

ZAKLJUČEK AKCIJE ŽIVIMO S PODEŽELJEM

V nedeljo, 24. oktobra, je Kmečki glas na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani ob zaključku akcije Živimo s podeželjem podelil tri lipove liste za zgledno urejene kmetije, po tri priznanja za arhitekturno oblikovanje in zunanjno ureditev, dve priznanji za splošno urejenost kmetije in nagrađeno Belinke za zgledno oblikovanje gospodarsko poslopje. Dobitnike priznanj je strokovna komisija izbrala med 48 prijavljenimi kmetijami iz vseh koncev Slovenije. Letošnja akcija je bila že dvanajsta po vrsti, žal med nagradnimi ni bilo kmetije iz našega območja, morda bodo imele več sreče prihodnje leto.

RAZSTAVA STARIH SORT JABOLK - Otvoritev razstave, ki se je po dveh dneh v Ribnici preselila v Kočevje, ta tečen pa bo na ogled tudi v Velikih Laščah, se je poleg Janeza Gačnika (levo) udeležil tudi vodja kmetijske svetovalne službe pri Kmetijskem zavodu Ljubljana, sicer rojen Dolenjec, Jože Beneš (desno).

kmetijsko svetovanje

Vinarski laboratorij v Šmihelu

Za rubriko Kmetijski nasveti je ves čas svojega dolgoletnega novinarskega in uredniškega dela skrbel pokojni inž. Marjan Legan. S pričujočim prispevkom rubrika dobiva malce spremenjeno ime in podobo ter seveda tudi nove sodelavec. Za začetek bodo to strokovnjaki novomeškega oddelka za kmetijsko svetovanje, ki deluje v okviru Kmetijskega zavoda Ljubljana. Takole se predstavljajo.

Kmetijski zavod Ljubljana, oddelok Novo mesto, pokriva območje Dolenjske, Posavje in Bele krajine in je tretji po velikosti v Sloveniji. Na oddelku je zaposlenih 42 svetovalcev: od tega je 9 specialistov, vodja, 7 svetovalk za kmečko družino in razvoj dopolnilnih dejavnosti ter 25 terenskih svetovalcev. Za oddelok je značilna pesta svetovalna dejavnost, saj lahko kmetje pri nas poiščejo najnovnejša strokovna znanja s področja vinogradništva, sadjarstva, vinarstva, poljedelstva, živilnreje, prasičereje, varstva rastlin, kmetijske tehnike in ekonomskega svetovanja, do polnilnih dejavnosti, ekološkega kmetijstva...

V letosnjem letu smo na našem oddelku za kmetijsko svetovanje odprli tudi vinarski laboratorij, ki bo v začetku deloval za namene svetovanja. Laboratorij je v kletnih prostorih stavbe Kmetijskega zavoda - oddelka za kmetijsko svetovanje v Novem mestu, v Šmihelski ulici 14 (za železniško postajo Kandija). Laboratorij smo opremili s pomočjo kmetijskega ministrstva s sodobno opremo za analize grozja, mošta ali vina. Tako opravljamo analize alkohola, specifične teže, ekstrakte, pepela, ostanka ne-povretega sladkorja, hlapne in skupne kislinske, prosto in skupno žveplo, pH vrednost, poskuse čiščenja vina in seveda svetovanje, kako negovati vino vnaprej. Vzorce vina lahko prinesete v analizo vsak dan od 8. do 13. ure, podatke o analizi in nasvet pa vam bodo posredovati v naslednjih dneh: v torek, četrtek in petek. Vse dodatne informacije lahko dobite na tel.: 068/373 0570 ali 373 0585.

V želji po čim bolj aktualni rubriki vas vabimo, da nam posredujete svoje želje in predloge.

Kmetijski zavod Ljubljana

Oddelek za kmetijsko svetovanje Novo mesto

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemančič

Bliža se prvi pretok vina

(Nadaljevanje in konec)

Dosej še nismo pisali, da je dolžina trajanja biološkega razkisa odvisna tudi od kvasovk, ki so prevrele moč. Obširna raziskava, v katero je bilo zajeto 15 različnih komercialnih blagovnih znakov kvasovk je pokazala, da se recimo vina, ki so vreda s kvasovkami Lalvin W 27 ali Uvaferm 228 biološko razkisajo v 25 dneh. Vina, ki so povrle s kvasovkami Lalvin W ali Levuline C 19, potrebujejo za bilološki razkis 80 dni. Ta novi podatek o vplivu vrste kvasovk na dolžino trajanja biološkega razkisa je na pridelovalce vina dragocena. V študiji so navedene tudi še druge kvasovke in za večino njih se je pokazalo, da traja naravni razkis od 25 do 60 dñi. Tako imenovane šampanjske kvasovke zadržujejo bakterije pri razkisu, kakor tudi tiste, ki zelo burno povrejo moč. Hitre kvasovke potrebujejo veliko hrane, predvsem dušičnih snovi in je preostane malo ali nič za bakterije.

Zanimivo je tudi, da pride pri vinih sorte chardonnay in roze vinjih redkeje do samodejnega biološkega razkisa. Zato se pri omenjenih vinih priporoča predhodno zmerno zveplanje močev. Po alkoholem vrenju naj bi ne bilo skupnega zvepla čez 10 mg/l, kar pomeni zveplanje pred alkoholnim vrenjem ali pred razsluzenjem z dozami do 20 mg/l. Dosej sem opozarjal, da je za kakovost vina tvegan že samodejni biološki razkis, če je ostanek nepovretega sladkorja minimalen, okrog 4 g/l. Kljub majhni količini sladkorja nastane bolezen

Dr. JULIJ NEMANČIČ

IZOBRAŽEVANJE ZA VODENJE TURISTIČNE DEJAVNOSTI NA KMETIJI

V skladu s pravilnikom o pridobitvi minimalne stopnje izobrazbe oseb, ki opravljajo dela v turistični dejavnosti, ter pridobitvi potrdila za registracijo omenjene dopolnilne dejavnosti na kmetijah bo pričetek 70-urnega tečaja v torek, 16. novembra 1999, ob 10. uri na oddelku Kmetijskega zavoda Ljubljana v Novem mestu, Šmihelska 14. Svojo udeležbo na tečaju prijavite do petka, 12. 11. 1999, svetovalki(-cu) za kmečko družino v enoti Kmetijske svetovalne službe v občini ali na oddelku v Novem mestu, na tel.: 068/373-05-78 ali 068/23-229. Prosimo, da s prijavami pohitite!

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Zelje trikrat na krožniku

Po vsej Sloveniji so razširjene jedi, ki označujejo določeno krajevno območje z vsemi značilnostmi tukajšnjih navad in običajev. Kulinarika je eden tistih dejavnih, ki lahko veliko prispeva pri ohranjanju identitete kraja. Danes lahko največ na starri način pripravljenih jedi spoznamo na raznih praznovanjih, ki zapovedujejo točno določene jedi in nihov zaporedje prinašanja na jedilno mizo. V starejših obdobjih je bila predvsem podeželska prehrana zelo preprosta in enolična. Stari cerkljanski ljudski rek pravi: "Osemnajstkrat zejle - pa bo spet nedejele."

Kislje zelje je v zimskih in tudi v pomladnih mesecih ena najcenejših in zelo zdravih zelenjav.

Vsebuje veliko vitamina C in topnih vlaknin, ki preprečujejo nastanek malignih obolenj v črevusu. Zunanji listi vsebujejo vitamin E in za tretjino več kalijca kot notranje. Zelje za naravno kisanje pripravimo še v toplih jesenskih dneh. Glave morajo biti zrele in zdrave. Kisamo lahko cele ali jih naribamo. Posoda za kisanje mora biti dobro pomita z vročo vodo. Za 100 kg zrezanega zelja uporabimo 2,2 kg soli in obtežitev do 20 kg. Dodana sol pospešuje razvoj bakterij mlečnega kisanja, s tem da po-

spešuje izločanje soka in ustvarja ugodne živiljenjske pogoje. Prostor naj ima temperaturo med 20° in 22° C. V prvih dneh kisanja se pojavi lahko alkoholno vrenje. Na površini se pojavi bela pena, ki jo povzroča ogljikova kislina. Zatem nastopi pravo mlečnokislinsko vrenje. Mlečna kislina prodira v vlakna in jih konzervira. Če pa se zgodi, da so gnilobne bakterije v premoči nad bakterijami mlečnega kisanja, postane zelje sluzasto, mehko, zaudarja in je neužitno. Po končanem procesu kisanja celotno površino zelja prekrijemo in hkrati obtežimo s plastično vrečo, napolnjeno z vodo, ter shranimo v čist prostor s temperaturo med 10° in 15° C. Zmrzniti ne sme.

Dandanes nam ni potrebno uživati zelja tako pogosto kot nekoč, vendar se priporoča vsaj za pest surovega kislega zelja na dan. Okusno je surovo kislje zelje na solati z različnimi dodatki, kot je KISLO ZELJE S PROSENO KAŠO. Zanj potrebujemo 400 g kislega zelja, 200 g prosenke kaše, 2 žlisci smetane, na kocke narezano piščančje meso, 1 žličko olja in 2 žlisci nastrganih orehov jedrc. Zelje na drobno narežemo, dodamo kuhanjo kašo in ostale sestavine. Dobro premesamo in posrežemo s črnim kruhom.

Pevec sem in peti mi je vse na sveti

3. srečanje ljudskih pevcev, godev in folklornih skupin v Sromljah - Obujanje in ohranjanje slovenskega ljudskega glasbenega in plesnega izročila

SROMLJE - V dvorani doma krajanov je petkov večer 29. oktobra izvenoval v starožitnosti ljudskega petja, godčevstva in plesa. Brežiška območna izpostava skladala za ljubiteljske kulturne dejavnosti je tega dne v Sromljah pripravila pod geslom "Sem pevec in peti mi je vse na sveti..." srečanje ljudskih pevcev, godev in folklornih skupin, ki postaja tradicionalno, saj je bilo tokrat že tretje po vrsti. Udeležilo se ga je osem skupin ljudskih pevcev, trije harmonikarji in tri folklorne skupine.

Pred številnim občinstvom, ki je do zadnjega kotička napolnilo dvorano, so se vrstile pesmi, nekaterе že skoraj povsem pozabljenje v mlaudemu rodu neznane, druge, sicer še znane, a vendar zapete tako, kot se danes skoraj ne pojte več; je pa nekdaj ni bilo vasi na Slo-

venskem, kjer ne bi znali stari in mladi poprijeti pri petju in zapeti za vodilnim glasom "na čez" ali "spodaj", kot pač vlevajo nepisani zakoni slovenskega večglasnega skupinskega petja. Ljudski pevci iz Sromelj, Bušeče vasi, Globokega, Pišec, Bize-

lje

KRŠKO - Mladi posavski fotograf Blaž Mirt nadaljuje svojo pot v javnost, in četudi je še vedno novo ime v slovenski fotografski, postaja že kar znan. V sodelovanju z Društvo ljubiteljev fotografije iz Krškega in Delavske univerze je pripravil še eno letošnjo samostojno fotografsko razstavo. Tokrat se ciklom fotografij z naslovom Oko drugačnosti predstavlja v vhodni avli in na hodniku krškega doma starejših občanov. Razstavo so odprli v petek, 29. oktobra, in bo na ogled do konca novembra. Prireditev, ki je potekala ob zvoki Veselih harmonikarjev iz Podbočja, je povezovala Bernarda Žarn, s priložnostnim nagovorom poje razstavo odprla Bernarda Zorko.

Blaž Mirt se v Domu starejših občanov predstavlja z izborom šestnajstih barvnih fotografij. Tematika fotografij ni nova, saj Mirt ostaja pri krajini in detailih iz narave, posebnost in novost tokratne razstave je v obdelavi večine fotografij. Ob pomoči Bojana Žičkarja iz Studia Graffit je Mirt izvirne barvne fotografije računalniško obdelal in jih nato natisnil z barvnim laserskim tiskalnikom. Poseg v barvno skalo je bil temeljiti in je prizore iz narave spremem-

GM oder
30 let Glasbene mladine - Nastop Irene Yebuah

V tej koncertni sezoni bo minilo trideset let od ustanovitve Glasbene mladine Slovenije. V treh desetletjih je ustanova poskrbela, da se je vrsta mladih glasbenikov predstavila javnosti in da so bili mladi ljubitelji glasbe deležni kakovostnih koncertov. Mnogi danes priznani glasbeniki so svojo koncertno pot začeli prav ob pomoči Glasbene mladine, hkrati ko je na tisoči mladih lahko gradilo svoj glasbeni okus na simfoničnih, komornih in zborovskih koncertih, ki jih je organizirala Glasbena mladina. V programu ustanove je tudi koncertni cikel GM oder, ki letos stopa v deveto sezono. Med petimi koncerti bo za naše ljubitelje glasbe gotovo najbolj zanimiv nastop tria, v katerem ob hornistu Boštjanu Lipovšku in pianistu Klemenu Golnerju nastopa tudi mezzosopranska Irena Yebuah iz Novega mesta. Trio bo nastopil 8. novembra ob sedmih zvečer v dvorani črnomaljske glasbene šole, 11. novembra pa ob isti uri v veliki dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine v Novem mestu.

nil v barvite fantazijske krajine, abstraktno učinkujejoče barvne površine, ki jih gledalec šele s poznejšim opazovanjem prepozna kot drevesa in podobno. Ne gre torej več za klasične barvne fotografije z bolj ali manj zanimivim motivom, ampak za izdelke, ki sicer izhajajo iz njih, a nosijo povsem jasna znamenja avtorskega poseganja v fotografsko gradivo in manipuliranja z njimi. Ali gre samo za začasno avtorjevo eksperimentiranje z barvami ali za trajajošo usmeritev, bo najbrž pokazala naslednja razstava.

MiM

BLAŽIČEVA "SVINČENA LETA"

NOVO MESTO - Danes, 4. novembra, bo ob šestih zvečer v veliki čitalnici študijskega oddelka Knjižnice Mirana Jarca predstavitev knjižne novosti Svinčena leta, ki jo je pri Novi reviji izdal publicist, esejist in urednik Viktor Blažič. Avtor, ki je po rodu iz novomeške okolice, bo gost prireditve.

Podobe iz minulih časov

V galeriji Dolenjske banke je odprta razstava slikovnega gradiva, ki je nastalo ob etnološki raziskavi

BREŽICE - Posavski muzej je v galeriji brežiške Dolenjske banke pripravil etnološko dokumentarno razstavo Podobe iz časov ječmenove kave. Odprli so jo v torek, 26. oktobra, galerijski prostor pa je ta večer polnil za današnji čas neobičajen, prijeten vonj po topli ječmenovi kavi, pičači, kakršno so si nekdaj za zajtrk in večerje pripravljali na podeželujo v mestu, zdaj pa so jo ob otvoritvi razstave skuhal tudi za obiskovalce.

Razstava je námeč zasnovana kot prikaz slikovnega gradiva, ki je nastalo ob terenskem delu etnologinje Ivanke Počkar (letos praznuje dvajsetletnico svojega strokovnega dela), ko je v letih 1994 in 1995 raziskala življenje štirih moških v osmih žensk, bivajočih na območju med Krko, Savo in Sotlo, ter tako na podlagi posamezne življenske usode spletla podobo polminulega časa, tedanjih življenskih navad, gospodarskih razmer ter duhovnih in kulturnih obzorij. Plod raziskav je bila knjiga Iz časov ječmenove kave, ki je leta 1998 izšla pri Dolenjski založbi. Izbor iz bogatega slikovnega gradiva, ki je nastalo ob terenskem delu in v priznavanju na knjigo, je predstavljen na razstavnih panojih galerije Dolenjske banke. Gre za fotografije, ki jih je posnela Ivanka Počkar, in risbe, ki jih je naredil Mitja de Gleria kot rekonstrukcije prizo-

KONCERT MARIBORSKIH SIMFONIKOV

NOVO MESTO - V veliki dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine bo v soboto, 6. novembra, ob 19.30 koncert Simfoničnega orkestra Mariborske filharmonije pod vodstvom dirigenta Mladenom Tarbukom. Izvedli bodo uverturo v Wagnerjevo opero Tannhaeuser, Brahmsovo Simfonijo št. 3 in Concertino za saksofon in pihala, v katerem bo kot solist nastopil Matjaž Drevenšek. Koncert je za glasbeni abonma.

VPIS ABONMAJEV

KRŠKO - Kulturni dom Krško vabi k vpisu abonmajev za sezono 1999/2000. V modrem večernem abonma bodo štiri gledališke predstave: Goldonijev Sluga dveh gospodov, Schwabovo Predsednico, Moederndorferjeva Limonada Slovenica in Molierov Skopuh, baletna predstava po izboru in Puccinijeva opera Madame Butterly. V rumenem sončkovem abonma bo šest predstav za otroke. Vpis abonmajev je v tajništvu doma od 10. do 14. ure, in sicer 4. in 5. novembra za dosenjanje abonente in od 8. do 12. novembra za nove.

jskega, Dobove, Velike Doline in Artič so zapeli pesmi o ljubzni, o vincu, o bridi vojaški službi, koledovanjske pa žalostne in veselje iz vsakdanjega kmečkega življenja, vmes tudi kakšno prav humorno zabeljeno, kot sta tisti o kozjanski uši ali o suši v grlu. Čast ljudskih godev so reševali mladi, Borut Petan ter Sandra in Robi Frelih, ki so na diatonični harmoniki zaigrali nekaj skladb in za konec še skupaj ponaredelo Avsenikovo Na Golici.

Vse tri folklorne skupine, ki so nastopile na srečanju, so prišle iz Artič, kjer je očitno ta dejavnost najbolj razvita. Nastopile so otroška, mladinska in odrasla folklorna skupina Kulturnega društva Oton Župančič ter dokazale, da ima splošno izumiranje ljudskega plesnega izročila tudi svetle izjeme. Enako velja za ljudsko pesem. Res ni več tako živa, kot je bila pred desetletji, a povsem le še ni zatonila. Mlajši obrazi med nastopajočimi ljudskimi pevci zbujujo upanje, da se bo še glasila in pričevala o kulturni dediščini, ki je dragocena predvsem zato, ker je slovenska.

M. MARKELJ

KONCERT KITARSKEGA DUA - V Evangeliji cerkvi v Novem mestu sta na dan reformacije, v nedeljo, 31. oktobra, zvečer na sedmem koncertu Novomeškega glasbenega festivala nastopila kitarska prof. Andrej Grafenauer in njegova nekdanja učenka, zdaj že uspešna mlada glasbenica Katja Porovne ter v duetu izvedla skladbe španskih, francoskih in italijanskih mojstrov. Grafenauer in Porovnetova nastopata v kitarskem duu že od leta 1995, v tem času sta tudi že izdala ploščo s kitarsko glasbo. (Foto: M. Markelj)

Stoparjeve grafike in kipi

V galeriji Krško so odprli razstavo grafik in male kovinske plastike sevnškega ustvarjalca Rudija Stoparja

KRŠKO - Rudi Stopar upokojeni strojni tehnik, sicer pa javnosti veliko bolj znan kot kipar, grafik in pesnik haikujev, praznuje letos dva jubileja: življenjskega, saj je dolobil šestdeset let, in ustvarjalnega, saj kipari že okoli štirideset let, hkrati ko mineva trideset let od njegove prve samostojne razstave. V počastitev jubilejev je že imel samostojno likovno razstavo v ljubljanski galeriji Commerce, minuli četrtek, 28. oktobra, pa so odprli razstavo njegovih grafik in železnih skulptur tudi v Galeriji Krško.

Na otvoritvi je nekaj besed o sevnškem likovniku prebrala Tatjana Avsec, vodja krške območne izpostave Sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti, z glasbo pa je prireditve obogatil nastop klavirskoga dua s Karolinom Vegej Stopar in Branimirjem Biliškom. Da je ljubezen do umetnosti v krvi, sta pokazali mali Stoparjevi vnučkinji Ana in Eva s kratkim nastopom na klavirju. Posebnoto otvoritve pa je bila tudi obdarjena vseh obiskovalcev z zgibanko osemnajstih Stoparjevih haikujev in žrebanje, ki je trem obiskovalcem prineslo priložnostne nagrade, Stoparjevo grafiko in mali železni skulpturi.

V galeriji Krško je razstavljen avtorski izbor grafik in kovinskih skulptur. Na ogled so grafike od grafičnega lista, ki nosi letnico 1968, do najnovejših, ustvarjenih letos, grafike pa sprembla izbor malih kovinskih plastik, po katerih je Stopar kot ustvarjalec pravzaprav najbolj znan. Da se ukvarja tudi s spomeniško plastiko, je na razstavi razvidno iz razstav-

Rudi Stopar na razstavi v galeriji Krško.

Ijeni osnutkov osmih obeliskov, Stoparjevega projekta, ki naj bi na prostem (dva že stojita) obeležili osem stoletij zgodovine Boštanj.

M. MARKELJ

Krajina in abstrakcije

9. samostojna razstava Alenke Mušič

DOLENJSKE TOPLICE - Belokranjska modna oblikovalka Alenka Mušič iz Semiča je prvič samostojno razstavljala leta 1991 v Črnomlju, v petek, 29. oktobra, pa se je v Zdravilišču Dolenjske Toplice s svojimi novejšimi deli javno predstavila devetič. Otvoritev razstave, ki jo je vodil kulturni animator Bojan Potočar, so s samostojnim koncertom popestrili mladi glasbeniki iz tamburaškega orkestra Dobreč iz Dragatuša pod vodstvom Toneta Grahuta.

Alenka Mušič

Toplice s svojimi novejšimi deli javno predstavila devetič. Otvoritev razstave, ki jo je vodil kulturni animator Bojan Potočar, so s samostojnim koncertom popestrili mladi glasbeniki iz tamburaškega orkestra Dobreč iz Dragatuša pod vodstvom Toneta Grahuta.

Mušičeva se že od mladega posveča slikarstvu, resneje pa zadnjih deset let. Tokrat se v zdravilišču predstavlja z 18 slikami, ki so nekako razdeljene na dva dela: na krajine ter na svobodne kompozicije. "S krajinami nadaljuje z odslikavanjem stvarnega sveta, slika motive iz svoje belokranjske okolice, predvsem prizore iz narave: streljnice, s praprotjo in drevjem, predvsem z brezami zrasle ravnice in pobočja. Serija slobodnejših kompozicij pa izhaja iz slike akta, ki predstavlja boj čustev in razuma. Tu je slikarka bolj raziskovalna," je o umetnici, ki je tudi članica KUD Artoteka Črnomelj, povedal Janez Dultar.

Razstava, ki je prodajna, bo na ogled do 10. januarja 2000.

L. MURN

Muzej v jubilejnem letu

Bogat in pester razstavni program Dolenjskega muzeja v letu 2000 za petdesetletnico delovanja

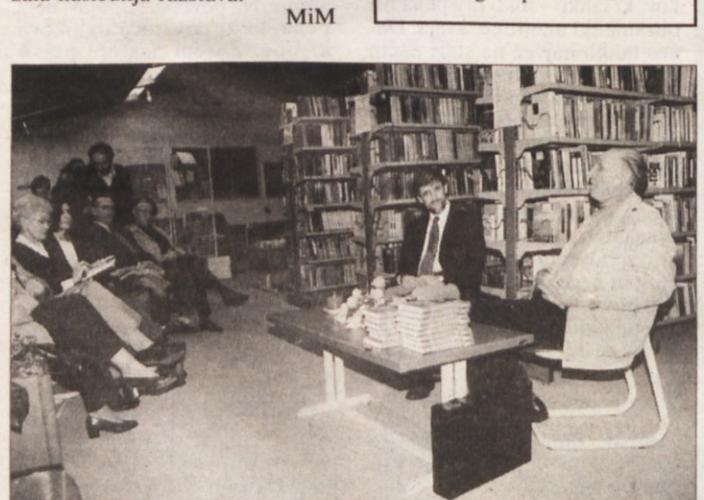
NOVO MESTO - Dolenjski muzej je razstavni program za leto 2000 zastavil v znamenju praznovanja polstoletnice svojega delovanja. Na tradicionalni dan Dolenjskega muzeja 1. marca bodo odprli razstavo restavriranih predmetov z velikimi novomeškimi arheološkimi najdišči, ki ime Novega mesta vse razpoznamejo zapisujejo v evropski prostor. Žal te dragocenosti še ne bodo mogli predstaviti v obnovljeni arheološki stalni zbirki, ker bo ta zahtevni in tako za ožje kot širše okolje pomembni projekti uresničen šele čez kakšna tri leta. Bo pa zato v jubilejnem letu dokončana sanacija stare križatije, kjer bo arheološka zbirka domovala.

V razstaviščni dejavnosti so v muzeju dali poudarek izvirnim razstavam. V programu so le štiri gostuječe, in sicer: v galeriji bodo februarja odprli razstavo Gorenjskega muzeja o Janzu Bleiweis, aprila razstavo Koroškega pokrajinskega muzeja o drogah in juniju likovno razstavo ljubljanske Visoke

šole za risanje in slikanje, v malih dvorani pa bo oktobra razstava Monkononja puljskega arheološkega muzeja. V galeriji bodo odprli kar dve veliki pregledni razstavi dolenjskih likovnih ustvarjalcev: marca bo razstavljal novomeški slikar Jože Kotar, septembra pa Jože Marinč iz Kostanjevice, nato pa bodo v galeriji za deset mesecov postavili etnološko razstavo o medicarstvu in svečarstvu na Dolenjskem.

V Mali dvorani bodo januarja odprli razstavo fotografij dolenjskega ustvarjalca Boruta Peterlinja, nato bo dva meseca v teh prostorih razstava restavriranih arheoloških predmetov, od junija do srednje oktobra pa dokumentarna razstava o petdesetletnem delovanju Dolenjskega muzeja. V Jakčevem domu bo avgusta na ogled letos odprtja prenovljena stalna razstava Jakac in Novo mesto, septembra in oktobra pa bo odstopila prostor 6. bienalu slovenske grafike.

MiM

ZGOVOREN PISEC SPOMINOV - Na kulturnih večerih, ki jih pripravljajo v Knjižnici Brežice, že dolgo ni bilo tako zgoravnega gosta, kot je bil upokojeni slavist v urednik Bančnega vestnika Ivo Graul (na sliki desno), katerega knjig Spomini ne dajo miru so predstavili v četrtek, 28. oktobra, zvečer v okviru prireditve za občinski praznik. Po pozdravnih besedah podžupanje Milene Jesenko se Dragu Pirmanu, ki naj bi vodil pogovor, ni pokazala prava priložnost za vprašanja, saj je gost spontano povedal skoraj vse, kar je bilo zanimivega slišati o knjigi in še marsikaj drugega, kar je piscu, po domu iz Brežic, ležalo na duši. Več o sami knjigi

dežurni poročajo

NEPAZLJIVE PRODAJALKE - Septembra in oktobra so neznani storilci v trgovini Kovinotehna v Brezicah izkoristili nepazljivost prodajalk in s prodajnimi polici ukrali več tehničnih in drugih predmetov, vrednih okrog 65 tisoč tolarjev.

POTREBOVAL DVE LESTVI - Neznane je 26. oktobra z gradbišča krške srednje šole ukradel dve aluminasti lestvi, vredni okrog 60 tisoč tolarjev.

OB MOBILNI TELEFON - Medtem ko so bili dijaki Dijaškega doma Milke Kerin v Krškem na igrišču, je neznane 27. oktobra iz žepa bunde enega od dijakov ukradel mobilni telefon Ericson.

UKRADEL DENAR - V noči na 26. oktober je neznane vzlomil v picerijo Pri Klepcu v Črnomlju in izblagajne in predala mize lastniku J. L. z Božakovega odnesel 75 tisoč tolarjev. V isti noči pa je neznane vzlomil še v trgovino Leltroluks, odnesel denar, in lastnika A. P. iz Vojne vasi oškodoval za 40 tisoč tolarjev.

IZ JAKNE IZMAKNIL TELEFON - 23. oktobra popoldne je neznane na Merni prišel na igrišče pri stanovanjski hiši ter iz otroške jakne ukradel mobilni telefon GSM Ericsson ter B. L. iz Ljubljane oškodoval za 35 tisoč tolarjev.

CIGARETE IN DENAR - Lastniku gostinskega lokala Flamingo v Črnomlju D. K. je 26. oktobra ponoven neznane vzlomil v lokal in mu odnesel denar ter nekaj zavitkov cigaret za preko 40 tisoč tolarjev.

ODPELJAL SE JE S KOLESONOM - Čeprav je bilo kolo pred OŠ Brežice zaklenjeno, ga je neznane 25. oktobra popoldne, potem ko je odstranil ključavnico, odpeljal neznano kam.

Krčani drugi najboljši raziskovalci

Slovenska kriminalita v Posavju narašča, toda po njeni raziskanosti je PU Krško druga v Sloveniji - Največ goljufij - Pritožbe iz mejne problematike - Intervencija vse hitrejša

KRŠKO - Odkrivanje in preprečevanje kriminalitete ter javnega reda in miru v prvih letosnjih devetih mesecih je bila glavna tema nedavne novinarske konference Policijske uprave (PU) Krško. Število kaznivih dejanj (KD) se je povečalo za 6,93 odstotka, predvsem na račun gospodarske kriminalitete, ki je v neverjetnem porastu - z lanskih 46 na 119 primerov. Sicer gre največkrat za goljufije, (velike) tativne, zlorabe položaja in pravic, ponarejanje listin ter prepovedan prehod čez državno mejo.

Raziskanost KD PU Krško je bila 70,05-odstotna, kar je takoj za PU Murska Sobota (72,19 %), slovensko povprečje pa je mnogo nižje - 47,74 %. Letos je bilo ovadenih skoraj dvesto oseb več kot v letu prej, delež mladoletnikov pa se je zmanjšal. Med mladoletnimi storilci izstopa Rom, ki že več let izvršuje tudi nasilje, mladoletnik, ki je spolno zlorabljal otroke, ter mladoletni bosanski državljan s statusom begunca, ki je bil dvakrat prijet pri sprovađaju ilegalnih migrantov.

Razveseljujoče je, da od letosnjega januarja do septembra krški policisti niso obravnavali nobenega primera prekupevanja z orožjem, pa tudi število prekrškov v zvezi z mamilami se je zmanjšalo od 16 na 11. Zasegli so okrog 400 g heroina, 4000 g canabis, 200 bilk indijske konoplje ter manjše količine drugih mamil. Po obravnavani tematiki izstopa Sevnica, kjer so prijeli dva občana s 380 g heroina (sta še v priporu) ter občana, ki so mu zasegli skoraj 2 kg canabis, stanovanje pa je imel v celoti preurejeno za intenzivno gojenje konoplje. Podane so bile tudi štiri ovadbe zaradi izsiljevanja. Število samomorov se je od 24 zmanjšalo na 21, delovnih nezgod pa je malec več.

V letu 1999 je bilo odrejeno 48-urno pridržanje po Zakonu o kazenskem postopku za 70 oseb, kar pomeni 40-odstotno povečanje. Pri krštvah po Zakonu o javnem redu in miru je beležen padec za 9 odstotkov, za 40 odstotkov so v porastu prekrški vznemirjanja okolja v pijanosti, prekrški točenja alkoholnih pijač mladoletnim pa za 44 odstotkov.

Zgodi se, da so policisti pri posredovanju tudi sami napadeni. Krčanom se je to letos pripetilo sedemkrat (lani enkrat), storilci pa so jim skušali preprečiti uradno dejanje v štirih primerih (lani v enem). Povečanje je kar 220-odstotno. V primerjavi z lanskim devetmesečnim obdobjem je znaten tudi 48-odstotno povečanje sprejetih pritožb zoper delo policistov, največji porast je na PMP Obrežje, PP Sevnica in PMP Dobova. Med vzroki pri pooblaščilih gre najpogoste za zavrnitev vstopa v državo, pri prisilnih sredstvih za uporabo fizične sile, pri odnosu policista v postopku pa za nekorektnost. Največje povečanje pritožb izhaja prav iz mejne problematike.

Krške policiste velja pohvaliti zaradi hitrejšega poseganja policijskih patrulj na kraju dejanja. Skupni povprečni reakcijski čas patrulj na interventne dogodek je od lani boljši za 4 minute in znaša 17 minut. Za načrtovanim povprečnim ciljem zaostajajo dve minut.

L. MURN

BOMBA NA VLAKU

DOBOVA - Policist je 26. oktobra ob 21.45 na vlaku v Dobovi našel ročno bombu M75 jugoslovanske izdelave. Kdo od potnikov je bombu skril v koš za smeti, policisti niso mogli ugotoviti, so pa poskrbeli za ustrezno hrambo bombe.

KAR OB CESTI - Čeprav imamo v Sloveniji kar nekaj avtomobilskih odpadov, vseeno še prepogosto naletimo na star in odslužen avto v gozdu, na travniku ali drugod. Tudi zadnji lastnik avta na sliki se je svojega jeklenega konjička znebil podobno - pustil ga je kar ob cesti Soteska - Gorenje Polje, kar ne le da ni prav in estetsko, ampak celo nevarno za udeležence v prometu. Tako blizu cestička je namreč, da se voznik ob potrebi ne bi mogel umakniti hkrati ceste, zlasti ne v snežnih razmerah, ki gotovo tudi niso več daleč. (Foto: L. Murn)

TRAGIČNA NESREČA V TRNOVCU

Usodno neodločno prehitevanje forda

I. Tomašič kriv povzročitve prometne nesreče iz malomarnosti, v kateri je umrla družinska znanka Z. Damjanovič - Na spolzki cesti v Trnovcu prehitel prepočasi - Pogojna obsoda

NOVO MESTO - Zgodilo se je nekaj dni pred božičem pred tremi leti, natančneje 21. decembra, nekaj po 12. uri. Zdaj 35-letni Igor Tomašič, zaposlen kot častnik v Slovenski vojski v Ljubljani, se je na predvožično soboto z osebnim avtom znamke Rover vratil domov v Belo krajino s predavanjem v Novem mestu. Vozni pogoji na cesti čez Gorjance proti Metliku so bili slabii: cesta mokra, vožnjo sta ovirala meglja ter živahen promet. V kraju Trnovec se je Tomašič odločil za prehitevanje, prav to pa je bilo usodno za 45-letno Zdenko Damjanovič iz Bušnje vasi pri Suhorju. V prometni nesreči je namreč izgubila življenje in zapustila moža ter hčerki.

Nesreči se ne spominjam, ker sem tudi sam utrpel hud pretres možganov in bil potem deset mesecev v bolniškem stalu. Do nesreče sem bil voznik le dobro leto dni, v službo sem se vozil z avtobusom. Imel sem leto dni star avto, cesta Novo mesto-Metlika pa nisem dobro poznal. Takrat sem si ni mudilo, čeprav sem se odločil za prehitevanje, in tudi sicer nikoli nisem vozil hitreje od dovoljene hitrosti. Redko sem prehitel. Bil pa sem utrujen, saj sem imel prej dva dni v službi težke naloge. Iskreno obžalujem ta dogodek, je na glavni obravnavi prejšnji teden na Okrajnem sodišču v Novem mestu povedal obtoženec Tomašič, ki je po nesreči imel hude psihične težave, depresije, probleme z nešpcočnostjo, in je zaradi samoočutjujočih misli iskal zdravstveno pomoč.

"Nesreča me je prizadela še hujše, ker je bila pokojna Zdenka Damjanovič najboljša prijateljica moje žene in družinska prijateljica," je povedal Tomašič. Pa vendarle sta družini po

dodal, da bi bolj izkušenemu vozniku verjetno prehitevanje uspelo brez takšnih posledic. Izvedenec Šmajdek je poudaril, da je obtoženec prehitel, ko ni bil na voljo dovolj prostorskih in časovnih možnosti in bi se lahko, ko je videl nasproti vozeči avto, vrnil na svoj vozni pas.

Senat s predsednico Ljubo Tiran je obtoženega Igorja Tomašiča spoznal za krivega kaznivega dejanja povzročitve prometne nesreče iz malomarnosti s smrtnim izidom (325 čl. KZ/2), za kar je predpisana huda kazen, do osem let zapora. Zaradi olajševalnih okoliščin mu je izrekel pogojno obsodbo, in sicer 8-mesečno zaporno kazen s preizkusno dobo dveh let, dolžan je plačati stroške kazenskega postopka in povprečino. "Ne gre za nezavestno malomarnost, saj se je zavedal, da lahko pri takšnem prehitevanju pride do nesreče, čeprav je upal, da ne. Ravn v tem je njegova krivda. Nismo pa se odločili za predlog tožilke za izrek še stranske kazni, odvzem vozniškega dovoljenja za motorna vozila, ker menimo, da ta ne bi dosegel svojega namena. Obtoženec se zaveda svoje krivde in odgovornosti in sam ocenjuje, da še ni sposoben za varno vožnjo. Od omenjene prometne nesreče še ni sedel za volan," je v obrazložitvi sodbe dejala sodnica Tiranova. Sodba še ni pravnomočna.

L. MURN

pa v državo, pri prisilnih sredstvih za uporabo fizične sile, pri odnosu policista v postopku pa za nekorektnost. Največje povečanje pritožb izhaja prav iz mejne problematike.

Krške policiste velja pohvaliti zaradi hitrejšega poseganja policijskih patrulj na kraju dejanja. Skupni povprečni reakcijski čas patrulj na interventne dogodek je od lani boljši za 4 minute in znaša 17 minut. Za načrtovanim povprečnim ciljem zaostajajo dve minut.

L. MURN

Pretepeni varnostnik umrl

41-letnega I. Kermca so pred mesecem dni v službi na Bajnofu pretepli Romi, ki so kradli mleko - V sredo umrl

SEVNO POD TRŠKO GO- RO - V sredo, 27. oktobra, je ob 21.20 v Kliničnem centru v Ljubljani zaradi hudič telesnih poškodb umrl 41-letni Ivan Kermec s Sel pri Zburah, varnostnik Ljubljanskih mlekar na Bajnofu pri Novem mestu.

Pred dobrim mesecem dni, 21. septembra, je bil Kermec pozno popoldne v službi. Ob 19.30 so se trgovini Mlečni diskont približali trije Romi: 37-letni D. B., 20-letni V. K. in 23-letni D. K., vsi iz Brezjega, seveda z namenom, da bi kradli mleko, kot so menda to storili že večkrat. Iz trgovine so tokrat odnesli 84 litrov alpskega mleka, toda tativno je opazila trgovka. Takoj je o tem obvestila varnostnika Kermca, ki je tatinškim Romom z vozilom za-

prt pot in stopil iz avta. Osumljenci so se hoteli odpeljati z dvema voziloma. Eden od njih je stopil iz avta in neoboroženega varnostnika, ne da bi ga ta opazil, udaril z neznanim predmetom po glavi. Kermec se je po napadu zavedel le kratek čas, potem pa se je v ljubljanskem Kliničnem centru ves mesec v nezavesti boril za življenje, a žal neuspešno. V soboto so ga pokopali na pokopališču v Šmartjeti.

Romi so po dejanju zbežali, toda policisti so jih kmalu prijeli in zoper njih napisali kazenske odvadbe. Od 1. novembra dalje so Ljubljanske mlekarne poskrbeli za večjo varnost zaposlenih na Bajnofu - 24 ur na dan bo tam prisoten oborožen varnostnik. L. M.

Akciji Promil in Traktorist

Najbolj pijani Sevnican z 2,86 promila alkohola - Traktorji vse prevečkrat pomanjkljivi in nepravilno opremljeni

KRŠKO - PU Krško je te dni izvedla dve pomembni akciji. Policisti so v petek, 30. oktobra, izvedli poostren nadzor prometa v Posavju v akciji Promil s poudarkom na ugotavljanju psihofizičnega stanja voznikov. V prvih devetih mesecih letosnjega leta je namreč alkoholiziranih povzročiteljev 9,6 odstotka. Od 859 jih je bilo alkoholiziranih 83. Policisti so v akciji

ustavili 174 voznikov motornih vozil in 49-im odredili preizkus z alkotestom. 17 oz. 9,8 odstotka jih je vozilo pod vplivom alkohola in so jim vzeli vozniška dovoljenja ter prepovedali nadaljnjo vožnjo. Najbolj pijan je bil voznik z 2,86 promila alkohola, ustavljen v Občini Sevnica.

Od 15. do 28. oktobra so policisti posebno pozornost namenili traktoristom, saj letos na PU Krško beležijo 21 prometnih nesreč, katerih so bili udeleženi vozniki traktorjev, od tega so jih kar 19 (2,3 odstotka vseh nesreč) povzročili sami. Med akcijo "Traktorist" so policisti ustavili in kontrolirali 61 traktoristov. 7 jih je vozilo brez ustreznega vozniškega dovoljenja, ugotovili pa so še 27 drugih kršitev. Ugotovili so, da so traktorji na področju Posavja vse prevečkrat tehnično pomanjkljivi in nepravilno opremljeni (razbite

VOZNIK JE UMRL

ROŽNO - 28. oktobra je M. K. vozil osebni avto iz smeri Blance proti Brestanci. Ko je v naselju Rožno prehitel kombinirano vozilo in se je vrátil nazaj na svoje smerno vozišče, je zaradi neprilagojene hitrosti izgubil oblast nad vozilom. Zapeljal je levo na travnik, dresel bočno po njem in se nato večkrat prevrnil. Vozilo je obstalo na kolesih. Med prevrčanjem sta voznik M. K. in spletnik J. Š. padla iz avta, voznik je dobil tako hudo telesne poškodbe, da je na kraju nesreče umrl, spletnik pa je dobil lažje telesne poškodbe. Nedeni ni bil prijet z varnostnim pasom.

NAŠLI ZAVITKA MAMIL

OBREŽJE - 1. novembra ob 3.57 so policisti na MP Obrežje pri slovenskem državljanu K. Z. oz. v njegovem vozilu našli dva papirnata zavitka s 3 grami mamil, verjetno heroina. Zoper kršitelja je podan predlog sodniku za prekrške.

PO dolenjski deželi

• NI IMEL TEŽKEGA DELA - Vlomov je čedal je več in iz mnogih primerov se počaže, da storilec sploh nima težkega dela, če hoče hitro in način delu drugih priti do denarja. 27. oktobra je tako neznane kar dopoldne prišel do stanovanja hiše v okolici Kostanjevice do Krke. Na hišo je prislonil lestev in pripeljal na teraso oz. verando. Vrata so bila že odklenjena, tako je nemoteno vstopil v notranjost. V eni izmed sob je našel sto tisoč tolarjev in z njimi po isti poti zapustil hišo. Očitno ga ni nihče opazil.

• VE SE, KJE JE KAJ - Neznane, ki je 23. do 25. oktobra okradel gradbišče nove telovadnice poleg OŠ Mirana Jarca v Črnomlju, je vedel, kje se kaj dobi. Potreboval je namreč dvoja vratna krila iz plastičnega materiala, in kje druge bodo, če ne tam, kjer se že nekaj gradi? Podjetje Beograd, d.o.o., je oškodovan za 220 tisoč tolarjev. Očitno je pozabil, da te stvari prodajajo tudi v trgovinah.

Policista ugriznil v roko

Neukročeni pijani voznik

NOVO MESTO - V četrtek, 28. oktobra, se je ob 16.40 56-letni F. R. peljal z osebnim avtom iz Ločne proti Težki Vodi. V Žabji vasi so ga ustavili polici. Med postopkom so ga hoteli preizkusiti z alkotestom, vendar se je usedel v avto in se odpeljal proti Težki Vodi.

Policista sta se odpeljala za njim in ga s svetlobnim in zvočnim signalom skušala ustaviti. F. R. ni hotel ustaviti, zato sta ga policista prehitela v vozila pred njim. Ker je F. R. vozil v prekratki vartnosti razdalji, je trčil v zadnji del službenega vozila. Po trčenju je policist službeno vozilo ustavil, medtem ko je F. R. zapeljal v zravnem, nato pa naprej in ponovno trčil v policijski avto. Med postopkom se je ves čas upiral in policijska tudi ugriznil v roko. V nesreči sta bila oba policista hudo telesno poškodovana in so jima nudili zdravniško pomoč v novomeški bolnišnici.

Policisti so F. R. pridržali do iztreznitve in se

Vedno v akciji

TRGOVINA SPAR, V NOVEM MESTU

UGODNO!

ČOKOLADA ALPROSE SWISS

3 okusi, 3 x 100 g

189.-

Ponudba velja: 4. - 8.11.1999 oz. do prodaje zalog.

Cene so v SIT. SPAR SLOVENIJA d.o.o., Ljubljana, Šmartinska 152G

RADENSKA
plastenke

6 x 1.5l

PIVO
CELJSKI
GROF
pločevinke

24 x 0.5l

2.990.-

UGODNO!

99.-

BANANE
1 kg

DOBRODOŠLI!

PON. - PET. 8^h - 20^h

SOBOTA 8^h - 17^h

NEDELJA 8³⁰ - 13^h

Mercator v akciji od 28.10. do 11.11.'99

Kruhovi cmoki

550 g, Pekarna Grosuplje

stara cena 510,30 SIT

SAMO 409,00 SIT

50 let
Mercator najboljši sosed

in še 36 posebej označenih izdelkov!

DODATKI **LX**
telegram

Majhna pozornost, veliko presenečenje.

Te prekrasne vrtnice in še veliko drugih dodatkov bo
dalо vašemu LX telegramu poseben pečat.

Seznam vseh LX telegramov in dodatkov najdete na
vseh poštah in v Telefonskem imeniku Slovenije.

POŠTA SLOVENIJE

Telekom Slovenije, d.d.

PE Novo mesto

objavlja
prosti delovni mesti

1. zahtevno načrtovanje, vzdrževanje in montaža tk omrežja in naprav

Pogoji:

- inženir elektrotehnike za tk oz. elektron.
- organizacijske sposobnosti
- vozniški izpit B-kategorije
- znanje angleškega jezika
- zaželeno poznavanje računalništva in operacijskih sistemov

2. zahtevno vzdrževanje in gradnja tk omrežja

Pogoji:

- elektrotehnik tk oz. elektronik
- vozniški izpit B-kategorije
- znanje angleškega jezika
- smisel za timsko delo
- zaželeno poznavanje računalništva in interneta

Za delovno mesto pod 1.) bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom.

Za delovno mesto pod 2.) bomo sklenili delovno razmerje za določen čas 1 leto s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi na naslov:

Telekom Slovenije, d.d., PE Novo mesto, Služba za kadrovske, pravne in splošne zadeve, Novi trg 7 a, Novo mesto.

HIPOT, Elektronski elementi in sistemi, d.o.o., išče za potrebe družbe, zanesljive sodelavce(-ke) za opravljanje delovnih nalog na področjih:

1. VODENJE RAZVOJA

Od kandidatov pričakujemo:

- Učinkovito vodenje oddelka in projektno organizacijo dela,
- visoko ali višjo izobrazbo smer strojništvo-konstr.
  - poznavanje PRO-E.
  - 3 leta delovnih izkušenj na področju razvoja po možnosti v avtomobilske industrije s poznavanjem zahtev VDA 6, ker se podjetje vključuje v avtomobilsko industrijo Evrope.

2. MARKETINGA:

Od kandidatov pričakujemo:

- visoko ali višjo izobrazbo elektrotehnike, strojništva ali ekonomskih smeri
- aktivno znanje vsaj enega tujega jezika (angleški ali nemški) - sposobnosti dobrega komuniciranja
- poznavanje dela z računalnikom (Windows, Excel)
- poznavanje ZT, novih carinskih predpisov in vozniški izpit B-kat.
- vsaj 3 leta delovnih izkušenj na področju trženja

3. RAZVOJNIKA ELEKTRONIKA:

Od kandidatov pričakujemo:

- visoko ali višjo izobrazbo smer elektronika (debeloplastna hybridna vezja in sensorika)
- aktivno znanje vsaj enega tujega jezika (angleškega ali nemškega)
- poznavanje dela z računalnikom (Windows, Excel)

Kandidatom nudimo:

- zaposlitev za nedoločen čas, s šestmesečnim preizkusnim delom
- dinamično in kreativno delo
- možnost nagrajevanja glede na dosežene rezultate
- dodatno funkcionalno izobraževanje

Kandidati naj pisne prijave z dokazili pošljejo najkasneje v 15 dneh po objavi na naslov: HIPOT, d.o.o., Trubarjeva 7, 8310 Šentjernej - s pripisom "Za razpis". Kandidate bomo o izboru obvestili v 30 dneh po končanem zbirjanju prijav.

Šolski center

Novo mesto

Šegova ulica 112

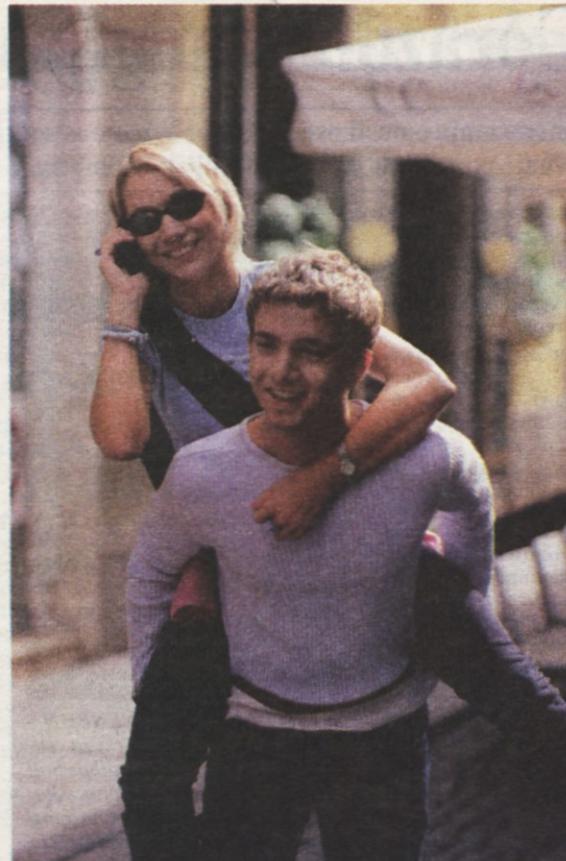
8000 Novo mesto

razpisuje delovno mesto

- učitelja strojnih strokovnih predmetov,
dipl. inž. strojništva - določen čas

Delovno razmerje za določen čas sklepamo s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom (nadomeščanje v času daljše bolniške odsotnosti), in sicer od 8. novembra 1999 do 31. avgusta 2000.

Prijave z dokazili pošljite v osmih (8) dneh po objavi razpisa. Vsi, ki se bodo prijavili na razpis, bodo o izbiri obveščeni v petnajstih dneh po preteku roka za prijavo.

• Halo!

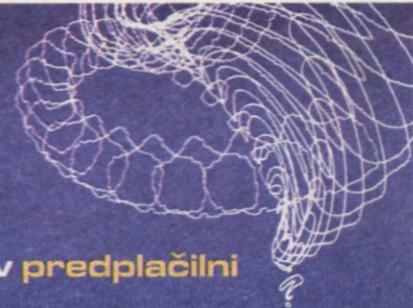
• Halo je SI.MOBILov predplačilni sistem GSM.

• Halo je enostaven. Kupiš paket Halo in že telefoniraš. Brez pogodbe.

• Halo je svoboden. Sam si izbereš telefon.

• Halo je preprost. Brez računov, brez obveznosti.

• Halo je dostopen. Ena minuta pogovora že od 24 tolarjev naprej.

Halo? Enostavno zabavno!

• Halo ima klub. Člani kluba Halo imajo za 2.000 tolarjev pogovorov več.

• Halo ima vse. 040.sporočilo (SMS) in CLIP (prikaz številke klicatelja).

• Halo ima več. Tudi 040.odzivnik.

• Halo je priazen. Za dodatne informacije pokličeš 080 40 40.

• Halo je povsod. Tudi na spletu. Obišči halo.simobil.si.

Halo
GSM 040

Cena paketa Halo je 4.900 tolarjev*.

V ceni je že vključenih za

1.000 tolarjev pogovorov.

* Cena vključuje DDV.

NOVI ACCENT - V Sloveniji so med prvimi v Evropi predstavili novi Hyundai Accent in prvi slovenski zastopnik, ki je svojim kupcem pokazal ta novi avto nižjega srednjega razreda, je novomeška firma Eminent. Predstavitev je bila v pondeljek, 18. oktobra, v romantičnem okolju obnovljene luke Španjola v Prečni, udeležil pa se je tudi Ludvik Svoljšak, direktor Hyundai Avtotrade Slovenija, firme, ki je v desetih letih v Sloveniji prodala 29.000 Hyundaijevih avtomobilov. Novi accent, ki naj bi bil tako prodajno uspešen kot nekdanji pony, so najprej predstavili v četverovratni različici z 1,3 oz. 1,5-litrskim motorjem s 86 oz. z 90 konjskimi močmi. V kratkem pa bosta na voljo tudi 3- in 5-vratna različica tega avtomobila, katerega sedanja osnovna verzija stane 1,65 milijona tolarjev. (Foto: A. B.)

Kmetijska zadruga Krka Novo mesto

vam nudi ugoden nakup mineralnega gnojila KAN, proizvajalca Agrolinz. Do konca leta je možen nakup na dva obroka, pri takojšnjem plačilu z gotovino nudimo 5% popusta.

Kupite pa lahko tudi vinogradniško gnojilo 0-10-30, po akcijskih cenah pa kalcijev nitrat (znan tudi kot norveški soliter) ter hydrokompleks.

Gnojila lahko dobite v vseh naših kmetijskih oskrbnih centrih ter trgovinah s kmetijskim repromaterialom.

KZ Krka z.o.o., Novo mesto

Ekstra lahko zimo, prosim!

ELKO

ekstra
lahko
kurilno
olje

- brezplačna in hitra dostava
- preprosto naročanje po telefonu
- ugodni plačilni pogoji
- možno obročno plačevanje na 3 ali 6 obrokov
- za večje količine dajemo dodatne popuste
- dober izkoristek energije
- okolju prijaznejše kurilno olje

Že prihajam!!!

Obiščite najbližje prodajno mesto

OMV ISTRABENZ-a ali pokličite na telefon:

068 342 531 Novo mesto

0608 62 770 Brežice

OMV ISTRABENZ

Rumeni dnevi Gorazda Štanglja

Na veliki nagradi Commonwealtha je rumeno majico nosil osem etap - Složen nastop reprezentance - Trije Novomeščani, Brestaničan in Ljubljjančan - Medijsko odmevno

NOVO MESTO - Tik pred koncem letosnje kolesarske sezone se je prvič zgodilo, da je na močni etapni dirki v tujini nastopila prava slovenska reprezentanca z vsemi najboljšimi kolesarji. V Avstraliji na 15-etapni dirki za veliko nagrado Commonwealtha je slovensko moštvo z Gorazdom Štangljem doseglo ena največjih uspehov slovenskega kolesarstva - posamično zmago Gorazda Štanglja in ekipno zmago reprezentance.

Trener Gorazd Penko je izjemo Novomeščana Branka Filipa, ki je zaradi dolgotrajne bolehnosti povsem izven forme, na 15-etapno preizkušnjo v Avstraliji pospremil najboljših pet slovenskih kolesarjev: izkušene profesionalce Saveljčana Martina Hvastija, Novomeščane Gorazda Štanglja, Uroša Murna in novopečenega poklicnika Martina Derganciga ter edinega amaterja med njimi, Igorja Kranjca z Rožnega pri Brestanici. Namen nastopa na Veliki nagradi Commonwealtha je bil z osvojenimi točkami mednarodne kolesarske zveze UCI priboriti si višje mesto na svetovni lestvici držav in preizkusiti olimpijske kandidate, kako prenesejo časovno razliko in kako se odzovejo na avstralsko klimo, mimogrede pa še ogledati si progo, na kateri se bodo prihodnje leto najboljši kolesarji sveta potegovali za olimpijske medalje.

V Avstraliji je naše kolesarje čakala zelo močna konkurenca. Vsem najboljšim kolesarjem iz Oceanije, ki le redko nastopajo v Evropi, se je pridružilo več populnih evropskih reprezentanc in poklicnih moštov, med katerimi je bila tudi do pred kratkim na svetovni lestvici prvovrščena Festina. Naši

so začeli izvrstno, saj se je Štangelj že po prvih etapah znašel na tretjem mestu skupnega vrstnega reda, rumeno majico vodilnega pa je obdelal v sedmi etapi, ko je s prvega mesta zrinil domačega asa Jonathana Halla, vlogo najhujšega tekmeца

• Če je bilo še pred nekaj leti, ko je na dirki po Sloveniji še nastopala slovenska reprezentanca, veliko govorja o nesložnosti reprezentantov in prevladovanju klubskih interesov, zdaj trener reprezentance takih problemov nima. Vsi člani izbrane vrste so pravi profesionalci, ki so se v svojih tujih ali domačih moštvinah naučili podrediti se najboljšemu. Brez takega odnosa vseh članov ekipe Gorazdu Štangiju v Avstraliji ne bi uspelo.

našega šampiona pa je vse do zadnje etape igral odlični Litovec Raimondas Rumsas.

Slovenska reprezentanca je ves čas dirke složno uresničevala taktične zamisli trenerja Penka in pripeljala Štanglja v rumeni majici vse do predzadnjne etape, 13 km dolgega kronometra, ki je bil še zadnja priložnost, da tekmeči Gorazdu slečejo majico med kolesarji najbolj ce-

NJEGOV NAJVEČJI USPEH - Gorazd Štangl je na dirki za veliko nagrado Commonwealtha zbral kar 80 točk UCI in je sezono, v katere je zaradi zloma roke na Giru moral več mesecev počivati, s 217 točkami končal kot najvišje uvrščeni Slovenec. Zmago v Avstraliji je ocenil kot svoj največji uspeh do sedaj, vse skupaj pa je bilo tudi medijsko zelo odmevno, saj je avstralska nacionalna televizija dirki namenila kar 35 ur programa, med navajajoč ob cesti pa so naše kolesarje zelo množično bodrili slovenski izseljenci. (Foto: I. V.)

njene barve. Med favorite zadnje preizkušnje na čas je časnik Cycling-news, ki je obširna poročila o dirki predstavljal tudi na svojih internetskih straneh, uvrstil domačina Halla, našega Hvastija ter oba vodilna, Rumsasa in Štanglja, ki ju je ločilo le pol minute. Čeprav dirka na čas ni ravno Gorazdova posebnost, je svojo nalogo izvrstno opravil - za zmagovalcem Rumsasom je zaostal le 12 sekund in si tako že pred zadnjim etapom praktično zagotovil skupno zmago. V zadnjem etapi je močna slovenska vrsta iznčila vse napade tekmecev, ki bi lahko ogrozili njegovo zmago.

I. V.

Košarkarji brez naprezanja

Krka Telekom zlahko do zmag nad ekipama z dna - Ten Krško prijetno presenečenje v 1. B-ligi

NOVO MESTO, KRŠKO - Košarkarji Krke Telekoma v minulem tednu niso imeli veliko skrb, saj sta jih čakali le tekmki z ekipama, ki tičita na dnu prvenstvene lestvice, z desetovrščeno Roglo Atras in zadnjevrščenim Krškim zidarjem. Obe moštvi so Novomeščani ugnali brez večjega naprezanja.

Kljub očitni razliki v višini, moči in znanju igralcev Krke Telekoma in Rogla Atrasa Novomeščanom cel

prvi polčas nikakor ni uspelo ustvariti večje razlike. Sele osem točk Iva Nakića v eni sami minut, ko je zapored zadel dve trojki in met za dve točki, je Novomeščane po štirih minutah igre v drugem polčasu pripeljalo do prednosti več od 10 točk in s tem do mirne igre do konca srečanja.

Podobna zgodbja se je ponovila tudi s Krškim zidarjem. Nizek izid ob polčasu ni bil posledica poudarka na obrambeni igri, pač pa precej nezainteresiranosti novomeške ekipie in neucinkovitosti gostov, ki so do meta prihajali sorazmerno zlahka, a so le redkokdaj zadeli, od 23 poskusov so obrco zadeli le devetkrat. V drugem polčasu, ki ga je tako kot prvega začel Smodiš z zadetkom za tri točke, so Novomeščani razliko vtrajno večali do končnih 27 točk. Za razliko od tekme z Roglo, ko je dosegel 17 točk, se lani najboljši strelec lige Kolinska Ivo Nakić tokrat ni izkazal, saj se je v 12 minutah igre v statistiko vpisal le s petimi zgrešenimi meti ter s po enim skokom, asistenco in eno izgubljeno žogo.

Krški Ten, naslednik Interierja, ki je pred leti najprej pošteno zamajal Olimpijin prestol, potem pa se je vse skupaj sesipalo kot hišica iz kart, je prijetno presenečenje nove sezone v 1. Košarkske ligi. V prvih petih kolih so kar štirikrat zmagali. Med vodilnim štirim moštvi s po devetimi osvojenimi točkami so zaradi slabše razlike v koših le četrti, a povsem v igri za sam vrh, vsekakor pa se jim tokrat ni batil boja za obstanek.

I. V.

Spet je le malo manjkalo

Le malo je manjkalo, da bi Žužemberčani presenetili Pomurje - TPV - Zmaga, ki veselje vrača

ŽUŽEMBERK, NOVO MESTO - Le malo je manjkalo, pa bi žužemberški obojkari tudi v petem krogu pripravili presenečenje. Favoriziranemu Pomurju so v Murski Soboti resno zagrozili že v prvem nizu, ki so ga dobili s 25:22. Žal so v drugem in tretjem nizu naredili vrsto napak pri servisu in ob mreži in domaćinom tako rekoč podarili točke. V čettem nizu pa so spet zaboleli in si zagotovili vsaj eno točko. Lahko bi prišli tudi do dveh, če bi v petem, skrajšanem nizu imeli več sreče. Po vodstvu Žužemberčanov 13:12 so bili Sobočani v igri na razliko pač srečnejši. Priložnost za novo presenečenje bodo imeli Žužemberčani spet v soboto, ko bodo doma igrali z ravenskim Fužinarem, ki kljub znanim imenom na spisku igralcev do sedaj še ni upravičil vloga favorita. Če so Suhokranjci v četrtem kolu ugnali zadnj drugovrščeni Kamnik, bi se morale igralcem petovrščenega Fužinarja pred nastopom v Žužemberku vsaj malo tresti hlače.

Prav gledalci pa kljub visokima zmagama novomeških košarkarjev v minulem tednu niso prišli na svoj račun. Ni še dolgo, ko so Novomeščani take tekme znali izkoristiti in so občinstvo navduševili z atraktivnimi akcijami, ki jih je zabitjanjem največkrat končeval Matjaž Smodiš.

Trener Sunara očitno ni pristaš takega pristopa do igre. A košarka je vseeno le igra, ki v svoji biti navduši igralce v gledalce. Ni vse le rezultat, niso vse le številke, tudi tisto, kar ob dobrri igri doživljajo in občutijo tisti, ki so del te igre, nekaj velja.

Igrali so plačani. Plačani so za zmage in za dosežene točke, niso pa plačani za vtis, ki ga

I. VIDMAR

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

KOLESARJENJE

Velika nagrada Commonwealtha (Avstralija), končni vrstni red - 1. Gorazd Štangl (Slovenija) 23:21:49, 2. Raimondas Rumsas (Litva) + 0:18, 3. Jonathan Hall (Avs) 1:20... 12. Martin Derganc 7:23... 14. Martin Hvastija 8:31... 19. Uroš Murn 15:18... 43. Igor Kranjec 58:35 itd.

KOŠARKA

Liga Kolinska, 7. kolo - KRKA : RÖGLA ATRAS 75:59 (34:31); KRKA: Dražovič 2, Jevtovič 3, Petrov 4, Smodiš 21, Grum 13, Ščekić 15, Nakić 17. 8. kolo - KRKA TELEKOM : KRAŠKI ZIDAR 70:43 (32:24); KRKA

TELEKOM: Dražovič 3, Petrov 11 (44%), Smodiš 21 (62%, 6 skokov), Deschryver 11, Grum 5, Drobniak 4, Stakic 2, Ščekić 12. LESTVICA: 1. Union Olimpija 16, 2. Pivovarna Laško 15, 3. Krka Telekom 15, 4. Triglav 14, 5. Slovan 13, 6. Zagorje 12, 7. ZM Maribor 12, 8. Savinjski Hopsi 11, 9. Helios 10, 10. Rogla Atraz 9, 11. Loka kava 9, 12. Krški zidar 8.

1. B SKL, 5. kolo - Ten Krško : Radenska Creativ 81:73 (34:40); LESTVICA: 1. Bežigrad 9... 4. Ten Krško 9.

NOGOMET

2. SNL, 13. kolo - KOPER : ELAN 4:0 (1:0); LESTVICA: 1. Tabor Sežana 34, 2. Koper 30, 3. Železničar Maribor 27, 4. Eso-tech Smartno 26, 5. Elan Novo mesto 25, 6. Aluminij Kidričev 23, 7. Zagorje 21, 8. Živila Triglav 18, 9. Montavaro Rogoza 16, 10. Ivančna Gorica 13, 11. Jadran Šepič 13, 12. Šentjur 13, 13. Drama Ptuj 11, 14. Nafta Lendava 10, Črenšovci 7, Avtoplus Korte 3.

ROKOMET

1. SRL, ženske, 7. kolo - Bajc Daewoo Izola : Gramiz Kočevje 20:30 (9:13); LESTVICA: 1. Krim Neutro Roberts 14, 2. Robot Olimpija 14, 3. Vegradi Velenje 10, 4. M-Degro Piran 9, 5. Žalec 8, 6. Jelovica 8, 7. Gramiz Kočevje 6, 8. Bajc Daewoo Izola 3, 9. Burja 2, 10. Branik 0.

1. SRL, moški, 7. kolo - CELJE

1. SRL, ženske, 7. kolo - Bajc Daewoo Izola : Gramiz Kočevje 20:30 (9:13); LESTVICA: 1. Krim Neutro Roberts 14, 2. Robot Olimpija 14, 3. Vegradi Velenje 10, 4. M-Degro Piran 9, 5. Žalec 8, 6. Jelovica 8, 7. Gramiz Kočevje 6, 8. Bajc Daewoo Izola 3, 9. Burja 2, 10. Branik 0.

1. SRL, moški, 7. kolo - CELJE

PIVOVARNA LAŠKO : DOBOVA 41:16 (20:9); DOBOVA: Džapo 1, M. Urbanč 3, Martinčič 3, Bogovič 2, Voglar 1, D. Urbanč 2, Kranjc 1.

TREBNJE : INLES RIKO 36:25 (19:11); TREBNJE: Mežnaršič 1, Burdjan 2, Blagojevič 2, Šavrič 3, Stojakovč 6, Likavec 13, Gradišek 4, Žvižej 5; INLES RIKO: Lesar 6, Ilc 5, N. Hoč 6, Ivanec 3, Bačnik 1, Heningman 1, Bartol 3, Dokič 1.

LESTVICA: 1. Celje P. Laško 14,

2. Prule 67 12, 3. Trebnje 12, 4.

Prevent 10, 5. Gorenje 9, 6. Radeče 6, 7. Inles Riko 6, 8. Termo 5,

9. Dobova 5, 10. Slovan 3, 11.

Jadran 2, 12. HM Portorož 0.

ODOBJKA

1. DOL, moški, 5. kolo - Pomurje : Žužemberk 3:2 (-22, 17, 19, -23, 15); LESTVICA: 1. Bled 12, 2. Žurbi Team Kamnik 11, 3. Marišbor Stavbar IGM 11, 4. Saloni Anhovo 9, 5. Fužinar GOK Igem 8, 6. Olimpija 7, 7. Žužemberk 6, 8. Granit 6, 9. Pomurje 5, 10. Astec Triglav 0.

1. DOL, ženske, 3. kolo - TPV Novo mesto : Jeti Sport Bled 3:0 (20, 20, 13); LESTVICA: 1. HIT Nova Gorica 9, 1. Infond Branik 9, 3. Šentvid 6, 4. Kempillas Kopar 6, 5. Formis Bell Rogoza 5, 6. Marsel Ptuj 4, 7. ZM Ljutomer 3, 8. TPV Novo mesto 3, 9. Jeti Sport Bled 0, 10. Asics Tabor 0.

2. DOL, moški, 4. kolo - Krka Novo mesto : IGM Hoča 0:3 (-15, -21, -13); Kovinar Kočevje : Termo Lubnik 0:3 (-16, -11, -25); Lestvica: 1. Šempeter 12...10. Kovinar Kočevje 2, 11. Krka Novo mesto 1 itd.

3. DOL, zahod, moški 4. kolo - Pneuma Center Mokronog : Termo Lubnik II 3:1 (-15, 14, 23, 21); Lestvica: 1. Saloni Anhovo II 11... 3. Pneuma Center Mokronog 9 itd.

3. DOL, zahod, ženske, 4. kolo - Kočevje : Partizan Škofja Loka 3:0; Brestanica : Semič 0:3; Črnomelj : Izola 3:0; Astra Telekom : TPV Novo mesto II 2:3; Lestvica:

1. Kočevje 12, 2. Črnomelj 12... 8. TPV Novo mesto II 3, 9. Semič 3.

M. LESKOVŠEK-SVETE

di, ki so bili aktivni vsaj en mesec.

To število, ki predstavlja v vsem, ki so uporabljali njihove prostore, že preko tisoč odraslih in otrok, pa se bo že v kratkem še povečalo, kot je prepričan Špojlar, tudi zaradi programa Hrast, v katerega se je športno društvo Sokol Kočevje vključilo z brezplačno ponudbo fitnessa.

M. LESKOVŠEK-SVETE

di, ki so bili aktivni vsaj en mesec.

To število, ki predstavlja v vsem, ki so uporabljali njihove prostore, že preko tisoč odraslih in otrok, pa se bo že v kratkem še povečalo, kot je prepričan Špojlar, tudi zaradi programa Hrast, v katerega se je športno društvo Sokol Kočevje vključilo z brezplačno ponudbo fitnessa.

M. LESKOVŠEK-SVETE

di, ki so bili aktivni vsaj en mesec.

To število, ki predstavlja v vsem, ki so uporabljali njihove prostore, že preko tisoč odraslih in otrok, pa se bo že v kratkem še povečalo, kot je prepričan Špojlar, tudi zaradi programa Hrast, v katerega se je športno društvo Sokol Kočevje vključilo z brezplačno ponudbo fitnessa.

Nova rekorda kegljišča Vodnjak

Milena Veber in moška vrsta

NOVO MESTO - Kegljavke Trebnjega so v 5. kolu tekmovali v 1. B-ligi na novomeškem kegljišču Vodnjak s 6:2 premagale GIM Miklavž. Bolj kot zaradi visoke zmage jim bo tekma ostala v spominu po izidu Milene Veber, ki je s 439 keglji postavila nov rekord zdaj edinega novomeškega kegljišča.

Rekordno so nastopili tudi kegljači Novega mesta, novinci v zahodni skupini 3. lige. S 5192 podrtimi keglji so postavili moštveni rekord novomeškega kegljišča, s 5:3 pa so istočasno premagali kranjski Triglav. Med novomeškimi kegljači se je z 942 podrtimi keglji najbolj izkazal trener Franc Židanek. Drugi izidi: 3. liga, zahod - LPP Ljubljana : Rudar Črnomelj 6:2; vzhod - Sremič Krško : Petrol 4:4; Koper : Brežice 5:3.

N. G.

Dvorana Leona Štuklja odprta

Sportna dvorana ob srednješolskem centru je tudi uradno odprta - Končana bi morala biti že leta 1982 - Najprej je gradnjo ustavila stabilizacija, potem propad Pionirja

NOVO MESTO - V petek, 29. oktobra, so v Novem mestu tudi uradno odprli telovadnico šolskega centra v Šmihelu oziroma športno dvorano Leona Štuklja, kot so jo poimenovali s privoljenjem velikega olimpijskega zmagovalca in največjega slovenskega športnika. Dvorana bi morala biti zgrajena že leta 1982, ko je v Šmihelu zrasel srednješolski center, njena gradnja pa ima zanimivo zgodovino.

Leta 1982 po besedah direktorja šolskega centra Štefana Davida ob odprtju športne dvorane Leona Štuklja razmre za izgradnjo dvorane niso bile primerne. Zato je 2000 dijakov srednješolskega centra ure športne vzgoje obiskovalo v športni dvorani pod Marofom na drugem koncu mesta, kjer so se na precej premajhnen prostoru gnetli še z dijaki ekonomskih in gospodinske srednje šole, medtem ko naj bi po načrtih snovalec srednješolskega centra ure telovadbe preživiljal celo v bazenu.

Ko so načrtovali srednješolski center v Šmihelu, so občinski funkcionarji kar nekaj časa porabili, da so dogovorili, ali naj ob šoli poleg športne dvorane zgradijo 20 ali 25 m dolg bazen. Potem pa je v raj-

ki državi nastopilo obdobje stabilizacije in prepotrebni športni objekti ob šoli so ostali le na papirju, niti zunanjih igrišč niso zgradili, že izkopano jamo za bazen pa so po nekaj letih zasuli.

Ko je leta 1993 tedanji šolski minister dr. Slavko Gaber postavil temeljni kamen, je kazalo, da bo šola po 11 letih končno prišla do telovadnice. Gradnja je bila zaupana domaćemu gradbenemu velikanu Pionirju, ki pa tega v svoji predsmrtni agoniji ni zmogel. Gradnja se je ustavila, v zrak pa so nemo štrleli le betonski stebri. Še lanska proslava 100. rojstnega dne znamenitega novomeškega rojaka Leona Štuklja je gradbeni odbor na čelu z nekdanjim predsednikom novomeškega izvršnega sveta Boštjanom Kovačičem vzpodbudila, da je napel vse sile in projekt zaključil. Pionirjevo gradbišče je prevzel ljubljanski SCT, telovadnico pa je opremil Elan.

I. V.

POHOD OD LITIJE DO ČATEŽA

NOVO MESTO - Tradicionalni pohod po Levstikovi poti od Litije do Čateža vsako leto privabi mnogo pohodnikov, med katerimi je pogosto tudi predsednik Milan Kučan. Letošnji pohod bo v soboto, 13. novembra, organiziran po se ga bo udeležili tudi več planinskih društev. Popotniški odsek planinskega društva Nove mesto bo na pot krenil z novomeške avtobusne postaje ob 6.30, prijave zbirata v dodatna pojasnila pa dajeta: Rezka Moretti po telefonu 323 862 in Matrica Praznik po telefonu 22 948. Planinsko društvo Intel servis bo na pot odšlo že ob 6. uri s parkirišča pri novomeškem štadionu, prijave pa zbirata Marko Rems po telefonu 26 811 ali (041) 779 205.

KLJUČ PROFESORJU - Športna dvorana Leona Štuklja je bila uradno odprta, ko je minister za šolstvo in šport dr. Pavel Zgaga predstavnikom šole predal simbolični ključ. Med najbolj zadovoljnimi nad pridobitvijo so bili profesorji športne vzgoje na Šolskem centru, ki so ves čas opozarjali na nujnost gradnje telovadnice, celo stavkali so zaradi počasnosti graditeljev. Prof. Alojz Hlača se je s ključem v rokah ob prisotnosti podčrpala Borisa Dularja takole zahvalil ministru Zgagi za vlogo njegovega ministra pri gradnji. Ministrstvo za šolstvo in šport je bilo ob novomeški občini namreč glavni financer gradnje dvorane. (Foto: I. V.)

Ob jubileju spremenili stil

15 let Karate kluba Trebnje - Trebanjci od sankukai k shotokan karateju - Tesnejši stiki s sevniškimi karateisti - Vpis novih članov v novembру

TREBNJE - Karate klub Trebnje je leta 1984 ustanovil trener Karate kluba Ivančna Gorica Jože Kastelic. Klub je do danes deloval v okviru Sankukai zvezne pod okriljem tehničnega mentorja Vlada Paradižnika. Lani pa se je vodstvo trebanjskega kluba, ki ga je vrsto let vodi Zvone Breznikar, odločilo za samostojno pot. Po Breznikarjevih besedah pomeni samostojnost tudi boljše možnosti za nadaljnje delo in razvoj. KK Trebnje je navezel stike s trenutno enim najboljšim klubom v Sloveniji - s Karate klubom Stilles iz Sevnice. V Trebnjem so do danes vadili sankukai karate, zdaj pa vadijo večnine shotokan karate.

V letošnjem jubilejnem letu, ko KK Trebnje praznuje svojo 15-letnico, so zaradi omenjenih sprememb

Trebanjci posebno pozornost posvetili izobraževanju in strokovnemu usposabljanju svojih članov. Tako je maja letos Zvone Breznikar na ljubljanski fakulteti za šport opravil izpit in pridobil naziv inštruktor karateja. Oktobra letos pa je Breznikar v KK Stilles Sevnica opravil še izpit za črn pas in tako postal mojster shotokan karate 1. dan.

Marca letos so se trebanjski karateisti prvič udeležili državnega prvenstva za člane v Žalcu, a odmevnje rezultativ so bila. Pač pa se je maja na pokalni tekmi v Boštanju v konkurenčni 11 slovenskih klubov izkazala Špela Zore, ki je osvojila 2. mesto. S strokovnim delom bodo še nadaljevali, da bi se čim bolje pripravili za naslednja tek-

movanja. Prihodnje leto se bodo namreč udeležili vseh državnih prvenstev in tudi več pokalnih tekem.

V novembru KK Trebnje odpira svoja vrata in vabi k vpisu nove člane vseh starostnih skupin, da se vključijo v šolo modernega karateja. Vadba poteka v dveh skupinah, od 17. do 18. ter od 18. do 19. ure, vsak ponедeljek v telovadnici stare OŠ Trebnje pri CIK, ob četrtekih pa v športni dvorani OŠ Trebnje. V klubu so uvedli še novost, in sicer možnost individualne vadbe v dogovoru z inštrukturjem karateja.

P. P.

MEŠTROVIČ DRŽAVNI PRVAK

Na državnem prvenstvu v hitrotempnem šahu v Mariboru je krški Triglav osvojil 8, sevniški Milan Majcen pa 20. mesto. Krčani so se precej bolje nastopili kot posamezniki, saj je Zvonimir Meštrovič zmagal, Toni Kos pa je bil tretji. (J. B.)

Marca letos so se trebanjski karateisti prvič udeležili državnega prvenstva za člane v Žalcu, a odmevnje rezultativ so bila. Pač pa se je maja na pokalni tekmi v Boštanju v konkurenčni 11 slovenskih klubov izkazala Špela Zore, ki je osvojila 2. mesto. S strokovnim delom bodo še nadaljevali, da bi se čim bolje pripravili za naslednja tek-

• KOČEVJE - Na zelo pomembni tekmi so rokometašice Gramiza v gosteh kar s 30:20 premagale Izolo. Kočevke so bile ves čas tekmne aktivnejše, največ preglavljiv domači obrambi pa sta delali Darja in Nina Kersnič, ki sta skušaj dosegli 15 zadetkov.

• KOČEVJE - Kegljavke Kočevje so v 6. krogu v prvi državni ligi premagale Adrio Convet s 6:2 in so s šestimi točkami četrte. Dobro so se odrezali tudi kegljači Kočevja, ki so v 2. ligi z 8:0 premagali Slovana, z enakim izidom se je končala tudi tekma v 1. ligi med Litijo in Ribnico.

• KOČEVJE - Košarkarji Snežnika 77:91 so izgubili z mladim moštrom Kopra, ki v drugi ligi - zahod vodi. Kočevci so s počasno igro gostiteljem omogočili, da so zlahka prihajali pod njihov obroč, zelo natančni pa so bili tudi pri metih od daleč.

M. G.

AMATERSKA LIGA - Z dirko na Rakeku se je končala letošnja sezona v amaterski ligi v motokrosu za nekategorizirane člane. Na vseh tekmacih so nastopali tudi tekmovalci iz Ribnice. Marko Klun je v razredu 125 cm zasedel tretje mesto, Tomaz Hren je bil med veterani v razredu 250 cm drugi in skupno šesti, medtem ko je Franc Vrh zasedel 20. mesto. (Foto: M. Glavonjić)

Državni sekretar podučil Šentjernejčane

Dr. Janko Strel je na šentjernejski občini razložil, da z javnim denarjem praviloma podpiramo le šport mladih in gradimo športne objekte - Šport odraslih na trgu - Ligaška moštva vreča brez dna - Obnova štadiona in nogometno igrišče

ŠENTJERNEJ - V petek, 29. oktobra, je Šentjerneško občino na povabilo župana Franca Hudoklina obiskal državni sekretar za šport dr. Janko Strel, ki je na okrogli mizi predstavnikom občine in športnim delavcem dojasnil sistem financiranja športa v Sloveniji in nacionalni program športa, ki je ta čas v obravnavi v državnem zboru. Precej govora je bilo tudi o obnovi štadiona ob šoli, ki naj bi tudi z izdatno pomočjo države prišel do tekaške steze iz umetne mase.

Državni sekretar za šport dr. Janko Strel je že v uvodu povedal, da je z novim načinom javnega financiranja v športu prišlo do velikih razlik, saj nekatere občine športu posvečajo bistveno večjo pomoč kot druge, razlike pa dosegajo celo razmerje 1:10. Praviloma velja, da je 3 odstotka občinskega proračuna namenjenega športu zadovoljiv delež, 5 odstotka pa je velja za nadstandard, medtem ko manj kot 1 odstotek športa obsoja na životarjenje. Po nacionalnem programu športa, ki je ta čas na poslanskih klopeh v drugem branju, naj bi bil delež občin pri financiranju športa tričetrtinski, država pa naj bi prispevala eno četrtinou.

Z javnim denarjem naj bi občine in država fincirale le športno dejavnost mladih in izgradnjo športnih objektov. Šport odraslih je prepričen trgu. Tu gre predvsem za številna ligaška tekmovanja, za katera velja, da naj bi jih v članski konkurenči financirali pokrovitelji. Če kdo za svojo dejavnost ne more dobiti pokroviteljev, to pomeni, da je tržno nezanimiv in mora stroške pač pokriti iz svojega žepa. Odločitev za tako strategijo financiranja športa v Sloveniji temelji na dejstvu, da je

denarja sorazmerno malo in da je treba podpreti tisto, od česar se pričakuje največji učinek, ligaški šport

• V Šentjernejski občini je delež proračuna, namenjen športu, res mizeren, saj znaša okroglih 5 milijonov tolarjev oziroma le 0,72 odstotka, s čimer je po mnenju državnega sekretarja dr. Janka Strela šport v občini obsojen na životarjenje. Poleg tega je ta denar razdeljen brez kakršnihkoli kriterijev. Rezultat vsega tega je tudi, da je najboljši Šentjernejski športnik, olimpijski kandidat Jože Vrtačić, pred kratkim iz domačega atletskega kluba prestopal v novomeški klub Krka Telekom, kjer mu lahko zagotovijo vsaj osnovne pogoje za vadbo. Prihodnje leto bo iz Šentjernejškega proračuna športu vsaj posredno namenjenega bistveno več denarja, saj naj bi izdatno pomočjo države prenovili atletski štadion ob šoli, ki naj bi dobil tekališče iz umetne mase. Prenova bo predvidoma stala 50 milijonov, delež občine pa naj bi pri tem znašal okoli 7 odstotkov proračuna.

pa je vreča brez dna. Šport odraslih naj bi se financiral le posredno, tako da občine in država poskrbijo za

ustrezne objekte, iz državnega proračuna pa se podpira tudi dejavnost nacionalnih zvez, ter priprave odraslih športnikov, ki bodo nastopili na olimpijskih igrah. Delno naj bi se sofinancira športna dejavnost socialno ogroženih. Ta čas je v Sloveniji za šport letno namenjenega okoli 8 milijard tolarjev javnega denarja, nacionalni program športa pa predvideva, da bi se ta znesek v desetih letih zvišal na 15 milijard.

Do precej burne razprave je prislo, ko je prišla navrsto obnova šolskega štadiona. Predvidena je 300-metrska atletska steza, znotraj katere je po mnenju predstavnikov nogometnega kluba premalo prostora za nogometno igrišče, kakršnega zahtevajo stroga pravila nogometne

I. V.

UČNA URA DRŽAVNEGA SEKRETARJA - Šentjernejski župan Franc Hudoklin se je na očitki o stihiski delitvi športu namenjenega denarja odzval tako, da je v Šentjernej povabil v teh rečeh najbolj poučenega človeka, državnega sekretarja za šport dr. Janka Strela, ki je Šentjernejščanom povedal, da se s podobnimi težavami srečuje večina novih občin. Svetoval jim je, naj se oprejo na smernice nacionalnega programa športa in s proračunskim denarjem podprejo predvsem šport mladih in obenem poskrbijo za ustrezne objekte, ki so naložba za prihodnost. (Foto: I. V.)

Odgovori, popravki in mnenja

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesozarmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Samomorilsko seme v naših trgovinah

DL št. 42, 21. oktobra

V zadnjem času lahko v slovenskem časopisu zasledimo več razprav o gensko spremenjenih rastlinah. Žal je večina prispevkov naravnana izredno negativno do obravnavane problematike, avtorji pa se "izkažejo" kot slab poznavalci, bolje rečeno, nepoznavalci tehnologije. Edini razlog, zakaj to počno, vidim v zavajjanju javnosti, predvsem po širjenju nemira in zastraševanju. Podoben prispevek s pompoznim naslovom "Samomorilsko seme v vaši trgovini" sem zasledil v 42. številki Dolenjskega lista, v katerem avtor naniča kup nepravilnosti. S kratkim pregledom virov, ki so na voljo, bi zlahka sam ugotovil, da njegov primer ni ravno dober za objavljeni sestavek. Verjetno mu je začelo prebiranje sobotnih prilog Dela, kjer je bilo že polno podobnih objav in pa kanček domišljije.

Moj namen je z dejstvij ovreči zapisane trditve o gensko spremenjeni leči in terminator tehnologiji, ki ju je avtor povsem zgredno predstavil. Avtor trdi, da se je letos "vsaj dvakrat dobro naredil gensko spremenjene leče". Omenjeni podatek me je zbodel v oči, saj mi do sedaj ni bilo znano, da bi obstajala takšna leča. Pri pregledovanju podatkov o poljskih poskusih pri ameriškem ministrstvu za kmetijstvo in v bazi Evropske unije nisem zasledil niti ene prijave, kjer bi bila v poskusu gensko spremenjena leča. Od poljskega poskusa do dovoljenja za pridelovanje take rastline pa preteče še kar nekaj časa. Podobno stanje z lečo je tudi na raziskovalnem nivoju. Od 1989. leta do avgusta letosnjega leta je bilo vsega skupaj le šest objav v znanstvenem časopisu, kjer so uporabljali lečo kot rastlino v procesu transformacije (to je proces, pri katerem vnesemo v rastlino dedno zasnovno gen in jo s tem spremenimo). Pa še tu so uporabljali le marker gene, s katerimi se preučuje v zpostavljal tehnologija prenosu genov pri določeni rastlini in so ekonomsko in pridelovalno popolnoma nezanimivi. Torej gensko spremenjene leče v pridelovalnih razmerah ni in je zato ni možno kupiti v trgovini s prehrano ali semenarni. Sodeč po stanju raziskav, bomo najše kar nekaj časa čakali. Vsi, ki uživata v hrani naših starih mam, tisti, ki ne želite uživati gensko spremenjene hrane in sto po objavljenem prispevku polni dvomov, lahko

brez skrb še naprej kupujete lečo, tudi znamke Natura, ki je bila omenjena kot gensko spremenjena.

Pri opisu terminator tehnologije pa avtor naniza kup netočnosti, zato moram nekaj stavkov posvetiti opisu le-te, čeprav je morda tematika nekoliko zamotana in suhoparna. Tehnologijo je razvilo ameriško podjetje Delta and Pine Land Company v sledovanju z ameriškim ministerstvom za kmetijstvo in 3. marca 1998 prejelo v ZDA pravice za patent z naslovom "Kontrola izražanja genov pri rastlinah" (številka patent 5723765). Znano multinacionalno podjetje Monsanto je nato podjetje kupilo in s tem tudi pravice do patentu. Osnova tehnologije temelji na kontroliranem izražanju treh genov v gensko spremenjeni rastlini, eden izmed njih je rastlinski, druga dva pa bakterijska, in od teh dveh je odvisno delovanje prvega. Pred prodajo bodo tako semena tretirali s specifično kemikalijo, ki ji rastlina ni izpostavljena v normalnih pridelovalnih razmerah in bo aktivirala enega izmed bakterijskih genov. Pridelovalec, ki bo na svojo željo tako semena kupil (seveda bo lahko ostal tudi pri svoji stari sorti, če je z njenimi lastnostmi zadovoljen), bo v rastni sezoni oskrboval posevk z normalnimi agrotehničnimi ukrepom, kot jih je že vajen. Rastlina bo seveda cvetela in nastavila pridelek semen. Toda tik pred zrelostjo bo rastlinski vneseni gen postal aktiven samo v embriu semena in bo preprečil njegov nadaljnji razvoj. Posledica bo nekaljivo seme. Torej: če bi avtor res kupil lečo, pridobljeno s terminatom tehnologije, mu ne bi vzniknila niti ena sama rastlina, kaj šele gost posevek, ki ga opisuje. Terminator tehnologija ne naredi rastlino brez cvetov in plodov, kot jih opisuje avtor, ampak nekaljivo seme. Zakaj mu ni leča cvetela in rodila pridelka, pa mora odgovor verjetno iskat v nepravilni oskrbi svojega posevka.

Gotovo ste opazili, da sem v razlagi terminator tehnologije uporabljal prihodnjik. Zakaj? Rad bi poudaril, da rastlini, pridobljeni s terminatom tehnologijo, ni ne v poljskih poskusih, kaj šele v pridelovalnih razmerah. Naloga za razmišljjanje: na tržišču ni gensko spremenjene leče, terminator tehnologija pa je še daleč od pridelovalnih razmer - le kaj je potem jedel in sejal avtor (odgovor: gensko spremenjene leče gotovo ne!).

Raziskovalci in razvijalci te tehnologije se strinjam, naj ne pričakujemo te tehnologije v naslednjih petih letih. Najmanj toliko je še namreč potrebno za ocene primernosti uporabe take tehnologije v pridelovalnih razmerah. Poleg tega je potrebna razprava, ali to tehnologijo res potrebujemo, vendar ne na način, kot je bila predstavljena v Dolenjskem listu. Zagovorniki vidijo pomen v možnosti zaščite avtorskega dela, se pravi zaščite novo požlahtnjene sorte. Gotovo ste že vsi slišali za "piratstvo", tu najprej vsi pomislimo na nelegalne kopije računalniških programov. Obstaja pa tudi semensko piratstvo, pod katerim razumemo krajo sorte z neavtoriziranim pridelovanjem in prodajanjem semena, in omenjena tehnologija bi bila več kot odlična za zaščito pred njim. Zlahtniteljsko delo je kontinuiran proces, mora se ne prestanči odzivati tako spremembam na trgu, pojavi novih škodljivcev, spremembam v tehnologiji pridelovanja, nenačudnje tudi nenehno rastocemu številu prebivalstva, zato bi si semenarske hiše s proda-

jo skupaj le šest objav v znanstvenem časopisu, kjer so uporabljali lečo kot rastlino v procesu transformacije (to je proces, pri katerem vnesemo v rastlino dedno zasnovno gen in jo s tem spremenimo). Pa še tu so uporabljali le marker gene, s katerimi se preučuje v zpostavljal tehnologija prenosu genov pri določeni rastlini in so ekonomsko in pridelovalno popolnoma nezanimivi. Torej gensko spremenjene leče v pridelovalnih razmerah ni in je zato ni možno kupiti v trgovini s prehrano ali semenarni. Sodeč po stanju raziskav, bomo najše kar nekaj časa čakali. Vsi, ki uživata v hrani naših starih mam, tisti, ki ne želite uživati gensko spremenjene hrane in sto po objavljenem prispevku polni dvomov, lahko

Kapeletova omenjata, da ta pot sedaj ni več potrebna in da obstaja nekakšna kolesarska steza. Pred nekaj leti smo vaščani skupaj s Kapeletovimi betonirili klanec, da bo ta javna pot primerna za vsako vožnjo, saj so po njej vozili tudi Kapeletovi. Kaj se dogaja sedaj? Skoraj celo leto smo imeli pot zgrajeno z velikimi kamni in z narobe obrnjenimi branami, kar je bilo tudi nevarno. Za odstranitev ovir smo morali iskati pravico na sodišču in smo jo tudi dosegli. Pot je sedaj odprta za vsa vozila. Ta spor bomo zapisali v vaško zgodovino, da bodo zanamci vedeli, kaj vse se je dogajalo zaradi stolne javne poti.

Vaščani s Sel pri Otvetu

- Orožje in denar zahtevata zanesljivo roko. (Španski pogovor)
- Ženske ljubijo le tiste, katerih ne poznajo. (Lermontov)

PISMO JAVNOSTI

Holokavst nad rjavim medvedom

Zelen alternativa odločno protestira proti nakani ministra za kmetijstvo in gozdarstvo Cirila Smrkolja, da bi v naslednjih nekaj mesecih pobili kar 73 medvedov. Rjavi medved je v Sloveniji redka in ogrožena vrsta, ki ji je potrebno zagotoviti celovit razvoj. Povsem nedopustno je, da so v populacijo tako redke ogrožene vrste,

ki na Slovenskem šteje borih 350 primerkov, posega na tako krut način. To je dejansko korak k iztebitvi medveda na Slovenskem. Prva demokratična vlada je leta 1990 medvedu posvetila dolžno pozornost. Odstrel smo tedaj bistveno zmanjšali, poskrbeli smo za plačilo škode, ki jo povzročijo divje živali, in zaustavili iztebljanje medveda na širšem območju. Pripravili smo tudi načrt za odpravljanje konfliktnih situacij in globalnega uničevanja okolja, ki ga povzročajo z agronomijskim

zravinjanjem. Kmetijski minister se je očitno odločil za iztebitve medvedov. Verjamemo tudi, da sam dobro ve, kakšno gromozansko napako je storil. Zato na tiskovnih konferencah nepreričljivo razlagal, da pri nas živi več kot 600 medvedov in kaže, da je clovek ogrožen. To je izmišljaj, ki ministru služi za ceneno propagando. Nikjer pa ne pove, zakaj je popolnoma zaobščil stroko in ni upošteval strokovne podlage. Strokovni predlog mu je pripravila komisija za divjad, katero je le kakšen mesec prej imenoval prav on in v kateri sta tudi predstavnika ovčerejcev!

Ministra Smrkolja pozivamo, naj nemudoma ustavi holokavst nad slovenskimi medvedi, morebitni odstrel pa naj prepusti v odločanje stroki. Če minister ne bo nemudoma umaknil spornih odločb za odstrel medvedov, se bomo moralni poslužiti javnih protestov in drugih oblik pritiska. O vsem bomo obvestili tudi mednarodno javnost in jo pozvali, naj se nam pridruži v borbi za ohranitev rjavega medveda na Slovenskem.

Predsednica Zelene alternative Slovenije:
dr. METKA FILIPČ

NOTRANJSKI RADIO SPRAŠUJE IN NAGRAJUJE

LOGATEC - Notranjski radio ta teden zastavlja dvoje načradnih vprašanj: Kaj so to fototiti? (Nagrada: majica in kapa Grafičnega studia Abakos iz Cerknici.) - Napišite telefonsko številko PE Modiana iz Ljubljane! (Nagrada: pesmarica in lonček.) Odgovore je treba do sobote, 6. novembra, poslati na naslov: NTR Logatec, p.p. 99, Logatec, za oddajo "99 minut za obešanje, 81 minut za grde, umazane, zle". Nagrajenca z dne 17. oktobra sta: Slava Mesarčič iz Kranja in Anton Božič iz Ljubljane - Dravje.

SEMIČ K DOLENJSKEMU GARANCIJSKEMU SKLADU

SEMIČ - Tukajšnji svetniki so na seji pretekli teden dali županu Janku Bukovcu pooblastilo, da podpiše pismo o nameri za pristop h garancijskemu skladu za Dolenjsko, ki ima sedež v Novem mestu. Kot je dejal župan, so se za to odločili, ker črnomajska občina, ki je tudi objubljala ustanovitev garancijskega skладa za Belo krajino, v slabih dveh letih ni naredila ničesar. Sicer pa se lahko še vedno priključijo k belokrantskemu garancijskemu skladu, če bo ustanovljen.

Županska odpiranja
Župani, ki so leta in leta županovali v mojem kraju, so slavnostno odprli: asfaltirano cesto čez Zeleno goro, vodovod do zadnje vasi pod hribom, mrlisko vežico, bencinski servis, prizidek k otroškemu vrtcu, zdravstveni dom, osnovno šolo, avtobusno postajo, električno napeljavo do državne meje, pošto, pekarno, nekaj tekstilnih tovarij, hotel, nogometno igrišče s klubskim domom, preurejeno železniško postajo, dom starejših krajanov, gasilski dom, policijsko postajo, šest razredov devetletke, vodno črpališče, dve samoposredni trgovini in šest bifejev, okrepčevalnico, avtokamp, likovno razstavišče, ljudsko knjižnico, pokrajinski muzej, vinsko klet, diskoteko in tako naprej in tako dalje. Odprtja so bila navadno ob občinskem prazniku, dokler ga je občina sploh imela.

Že nekaj let slavnostnih odprtij v mojem kraju ni. Nihče ne odpira niti novih trgovin niti novih gostiln, še manj nove proizvodne prostore. Ljudje odpirajo v glavnem pisma s položnicami ter vrata pisarn, v katerih naj bi našli pomoč za svoje stiske. Največkrat za man. Tudi župan odpira. Najpogosteje zelo na široko usta. Vsakič takrat, ko sliši za potrebe svojih krajanov, še bolj pa, ko mu povedo, koliko bo to stalno.

Pomembno pa je predvsem to, da se tudi danes kaj odpira.

TONI GAŠPERIČ

Odprto pismo šentjernejskemu županu

Na dan 23. oktobra je bilo odprtje prenovljenega spomenika šentjernejskim talcem, ki so svoja življence darovali za slovenski narod in domovino. Bili so zverinsko pobiti na dan 21. oktobra, na koncu Šentjerneja, na ajdovi njivi. Ker je bil spomenik potreben obnoviti, smo ga ob podpori sponzorjev obnovili. Prišlo je veliko ljudi, tudi primorski borcev. Povabljen je bil tudi župan, vendar se te proslove ni udeležil niti ni poslal svojega namestnika, da v imenu občine pozdravi udeležence proslave. Sprašujemo se, kaj je bilo vzrok temu. Zato želimo, da župan pove javno, zakaj je to naredil. Prepričani smo, da za to nemarino dejanje ni opravljena.

Zveza združenj borcev in udeležencev NOV, krajevna organizacija Šentjernej

5. TURISTIČNI RALLY KLUBA MANAGERJEV - 5. turističnega rallyja kluba managerjev Ljubljana in Volksbank, ki je po zaslugu prizadel AMD Avto Kočevje letos potekal na relaciji Ljubljana-Kočevje-Fara-Baza 20, se je minulo soboto udeležilo 37 ekip. Med 8 prijavljenimi ekipami se je na prvo mesto uvrstila ekipa Banič (Robi Banič, Igor Zabreht, Tadej Čuk), v hitrostni preizkušnji Fiat 600 Ilirija Ljubljana je s časom 23,43 zmagal Marko Korač, v skupni uvrsttvosti pa Andrej Vehovar s sovoznicem Spelo Jelovac. Rallyja sta se udeležili tudi dve ženski posadki, zmagala pa je Vesna Bunič s sovoznikom Tomažem Dimnikom. Na posnetku: spremstvena vožnja v Kočevju (Foto: M. L.-S.)

BREŽIŠKI ČASTNIKI V ITALIJI - Člani občinskega združenja slovenskih častnikov Brežice so niz strokovnih izletov zaključili z ekskurzijo po Italiji. 48 članov brežiškega združenja, ki se juri je pridružilo tudi nekaj novomeških častnikov na celu s škocjanskim županom Janezom Povšičem, so si ogledali prizorišča zgodovinskih bitk pri Anziju in Monte Cassinu ter muzej letalstva v Rimini, obiskali pa so še Rim, Neapelj, Vatikan, San Marino, Pompeje in se povzpeli na ognjenik Vezuv. (Foto: E. Ferk, besedilo: B. Đukić)

LIONS KLUB TREBNJE PRESTAL PRESKUŠNJU - Lions klub Trebnje, ustanovljen, 18. junija letos, je svojo prvo preskušnjo prestal v soboto, 23. oktobra, ko je organiziral ustanovni ples. Celotna prireditev je izvezena v izbranem kulturnem vzdružju. K temu sta pripomogla že voditelj večera Vinko Šimek in ansambel Black&White. Višek kulturnega vzdružja je ustvarila gostja večera, domačinka, dramska igralka Iva Zupančič, nositeljica Boršnikovega prstana. V pogovoru je predstavila svojo igralsko rasti in večno veselje ter odgovornost do igranja, srečanje pa je sklenila s posezijo. Klub je počastil tudi svojo članico Tatjano Fink, menedžerko leta. Največ napetosti je pripravila dražba umetniškega dela akademškega slikarja Jožeta Čiuhe - umetniščina je pristala v Trimb Trebnje za 620 tisoč tolarjev. Del izkuščka prireditve bo namenjen slavobredni deklamaciji in otrokom s posebnimi potrebami, Lions klub pa je za pomoč hvaležen sosednjem klubom, darovalcem za srečelov, predvsem pa Fondaciji Jožeta Čiuhe s sliko, podarjeno v humanitarne namene. (Foto: J. Platič, test: J. Ž., Šentrupert)

Geodeti hočejo spremembe

Geodetski dnevi na Bledu - Projekt posodobitve geodetskih procesov - V načrtu posodobitev evidentiranja nepremičnin

Prejšnji konec tedna se je na 32. Geodetskih dnevih na Bledu zbralo več kot 400 slovenskih geodetov. Na dvočasovnem strokovnem srečanju, ki ga je organizirala Geodetska uprava Republike Slovenije, so ob sodelovanju Državne geodetske uprave Republike Finske predstavili projekt posodobitve geodetskih procesov na Finskem in v slovenskih geodetskih upravah in projekti posodobitve evidentiranja nepremičnin v Sloveniji. Številne župane, ki so se tudi udeležili srečanja, pa so seznanili s projekti in novostmi s področja sodelovanja in vlaganja lokalnih skupnosti v nadaljnji razvoj geodezije.

Projekt posodobitve geodetskih procesov na ravni Geodetske uprave RS in vseh dvanajstih območnih geodetskih uprav je uspešno zaključen. Gre za korenit, so-

doben in za povsem drugačen koncept predloga učinkovitega delovanja celotnega geodetskega sistema, ki je podprt s strani stroke in politike. Temelji na organizacijskem, informacijskem in kadrovskem področju z jasno definiranimi procesi. S tem bo tudi slovenska geodezija na pragu tretjega tisočletja začarala v povsem prenovljenem sistemu delovanja.

Z uresničitev drugega, prav tako pomembnega projekta za posodobitev evidentiranja nepremičnin je vladu imenovala Programski svet, ki ga vodi minister Gantar. Projekt pokriva nekatere naloge štirih ministrstev in Vrhovnega sodišča Republike Slovenije ter obsega osem podprojektov. Vrednost projekta znaša okoli 30 milijonov ameriških dolarjev, od katerih bo Svetovna banka zagotovila kar polovico potrebnega denarja. Cilji projekta so: digitalni katastrski načrti v enotnem koordinatnem sistemu za celotno državo, digitalizacija Zemljiske knjige, registracija stanovanj, izboljšava zakonodaje na področju lastniških in drugih stvarnih pravic ter hipotekarnega bančništva itd..

Geodeti in vsa slovenska javnost so bili na 32. Geodetskih dnevih seznanjeni s pomembnimi novostmi in spremembami geodezije, brez katere, si ne moremo zamišljati kakovostnega razvoja celotnega nacionalnega gospodarstva Slovenije. To je bilo predstavljeno tudi na zanimivi razstavi nove opreme in dosežkov geodetske stroke. Drugi dan srečanja je udeležence pozdravil tudi minister Gantar, od katerega geodeti pričakujejo, da bo odsej lahko zagotavljal bistveno več denarja za vsestranski razvoj slovenske geodezije.

FRONCI KONCILIA

Živali so čuteča bitja

Poskrbimo zanje!

Številne prijave na Društvo proti mučenju živali pričajo, da je mnogo lastnikov živali do njih zelo krut. Opraviti imamo s človeško brezbrinostjo, brezčutnostjo in malomarnostjo, živali trpijo bolečino in strah pred surovostjo, lakoto, žejo, vročino, mrazom. Prosimo vse, ki jih prizadene stiska živali, da na to opozorite policijo, veterinarsko inšpekcijsko ali najbliže društvo. Starši, predvsem pa šole, naj mladini zbujujo spoštovanje in ljubezen do živali! Ravn tako v cerkvah.

Prosimo, da je vaša skrb in dolžnost, da bodo živali preživele zimo na varnem, v čistem in toplem zavetju. Prisluhnite pasji stiski! Bivališče psov naj bo lesena uta, primerno velika, dobro opažena, z nepremičljivo streho, v njej naj bo otep slame ali krme. Pred uto morajo biti položene deske, da pes ne leži na cementu ali mokrih tleh. Obvezno mora imeti enkrat ali dvakrat na dan topel obrok goste zdrave hrane in svežo vodo. Če je pes prijet, na boveriga lahka, dolga najmanj 4 metre, ovratnica pa usnjena, ki ga ne tišči. Spustiti ga je treba večkrat na dan. Pes mora čutiti, da je član družine.

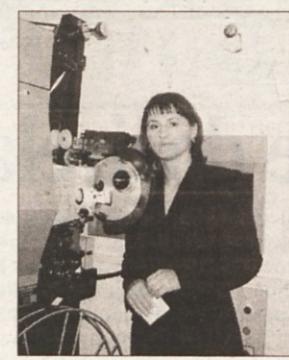
Zavrnene živali, tako psov, mačk in drugih malih živali, je kaznivo dejanje. Ne bodimo brezrčni do trpečih živali, pomagajmo jim!

ŠTEFKA K.
Društvo proti mučenju živali
Celje

PODEŽELSKE STAVBE POD DROBNOGLEDOM

PODSREDA - Na slovensko-bavarskem simpoziju o podeželski stavbi dediščini pred časom v Podsradi in na gradu Podsreda so nemški in slovenski strokovnjaki podrobnejše obravnavali stavbo dediščino Kozjanskega parka. Strokovnjaki so tem nadaljevali delo, ki so ga začeli udeleženci prvega simpozija na omjenjeno temo leta 1997. Po prvem simpoziju so zasnovali poskusni projekt. V sklopu tega so Visoka tehnička šola iz Regensburga ter univerza v Ljubljani in Mariboru letos evidentirale in dokumentirale primerke stavbe dediščine na zavarovanem območju Kozjanskega parka in pri tem natančno obdelale več kot 150 objektov. Za pet izmed teh objektov so predlagali obnovo in predvideli bodoči namen.

Nevelci, ki jim je res potrebno izreci vse priznanje, so se ob-

Nada Žagar ob novem težko pričakovanem kinoprojektorju

Ob neslavni rekord

Črnomaljski kino dobil prepotrebne naprave

ČRNMELJ - V črnomaljskem kinu so se lahko do nedavnega ponašali z najstarejšimi še deluječimi kinoprototypi v Sloveniji. A tega rekorda niso bili prav ni veseli, kajti bali so se, da bi moral kino dvorano čez noč zapreti za obiskovalce, če bi približno 50 let stare kinoprototypi na lepem obstale.

Po besedah Nade Žagar, direktorice Zavoda za izobraževanje in kulturo (Zik), v okviru katerega deluje kino, se morajo zahvaliti prav dolgoletnemu honorarnemu kinoperaterju Ivanu Komercikemu, da so dotrajane aparature vzdržale do danes. V Ziku so se zavedali, da aparaturu ne bodo mogli kupiti sami, zato so že pred dve maletoma pripravili dobrodelno akcijo, ki ji jih je potem sledilo še nekaj. Zik se je s prošnjo za pomoč pri sofinanciranju večkrat prijavil tudi na ministrstvo za kulturo, a so bili vedno zavrnjeni. Letos pa so se pritožili in ministrstvo jim je končno odobrilo 4 milijone tolarjev. Črnomaljska občina je ali še bo primaknila 6 milijonov, Zik pa milijon tolarjev in pretekli petek je Zik predstavniki določil, ki so ga sprejeli predstavniki Društva Kočevjarje staroselcev. Naslednji dan se je srečal s predsednikom Državnega sveta Tonetom Hrovatom in v prostorih Državnega sveta predaval na temo "Pravno in praktično varstvo nacionalnih manjšin in drugih etničnih skupin v Evropi" s primernimi izpravki. V torem se je mudil na Kočevskem, si ogledal razstavo "Izgubljena kulturna dediščina kočevskih Nemcev" v Kočevju in muzejsko zbirko, v Kočevskih Poljanah ter se srečal s topliskim županom Vovkom, zvečer pa se je udeležil še polharije na Gačah. Ves čas obiska na Kočevskem ga je spremljala podpredsednica Evropske komisije za manjšine mag. Vera Klopčič. Zadnji dan obiska se je pogovarjal še z nemško veleposlanico pri nas Henke Zenker in se srečal s predstavniki Inštituta za narodnostne manjšine.

M. B.-J.

Učenje za odrasle je priložnost

Solanje za vzgojitelje

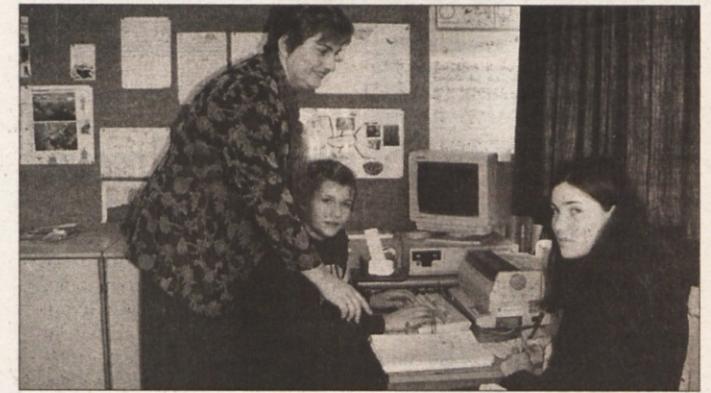
NOVO MESTO - Šolski center Novo mesto ponuja izobraževalne programe - tečaje, seminarje in klasične šolske programe - za odrasle prebivalce Dolenjske, Bele krajine in Posavja. Prav v tednu vseživljenjskega učenja so začeli s predavanji v programu za farmacevtskega procesničarja in za predšolsko vzgojo. V prvega se je letos vpisalo 47 novih slušateljev, ki so zaposleni v Tovarni zdravil Krka.

Tudi program predšolske vzgoje je bil odmeven, saj se je vanj doslej vpisalo 135 slušateljev (med njimi dva vzgojitelja). Dobra polovica med njimi jih že ima peto stopnjo izobrazbe in se želijo prekvalificirati; večinoma so gimnaziji maturanti ali pa ekonomski, gostinski, kemijski in zdravstveni tehničiki. Zaposlenim naj bi šolanje plačala občina, za brezposelne se še pogovarjajo z Zavodom za zaposlovanje, medtem ko samoplačnikom šola omogoča obročno odplačevanje.

Zanimanje za programe odpira boleč problem v našem okolju, saj imajo dekleta precej ožji izbor šol in poklicev kot fantje. To je vzpodbudilo vodstvo Šolskega centra k predlogu, da se v naslednjem šolskem letu razpiše tudi redno izobraževanje za vzgojitelja predšolskih otrok.

OBISK PREDSEDNIKA EVROPSKE KOMISIJE ZA MANJŠINE

Predstavnik nemškega Zveznega ministra za notranje zadeve in predsednik komisije Sveta Evrope za manjšine Rolf Gossmann se je od 17. do 20. oktobra mudil na obisku v Sloveniji na povabilo Državnega sveta. Na Brniku so ga sprejeli predstavniki Društva Kočevjarje staroselcev. Naslednji dan se je srečal s predsednikom Državnega sveta Tonetom Hrovatom in v prostorih Državnega sveta predaval na temo "Pravno in praktično varstvo nacionalnih manjšin in drugih etničnih skupin v Evropi" s primernimi izpravki. V torem se je mudil na Kočevskem, si ogledal razstavo "Izgubljena kulturna dediščina kočevskih Nemcev" v Kočevju in muzejsko zbirko, v Kočevskih Poljanah ter se srečal s topliskim županom Vovkom, zvečer pa se je udeležil še polharije na Gačah. Ves čas obiska na Kočevskem ga je spremljala podpredsednica Evropske komisije za manjšine mag. Vera Klopčič. Zadnji dan obiska se je pogovarjal še z nemško veleposlanico pri nas Henke Zenker in se srečal s predstavniki Inštituta za narodnostne manjšine.

Pripravljam se na zimo

V Loškem Potoku bi radi oživili nekdaj tradicionalno smučarijo

LOŠKI POTOK - O raznih aktivnostih Nevelcev smo pisali že preteklo in v začetku tega leta. To je večja skupina mladih iz vasi Retje, pridružujejo pa se jim tudi drugi iz vasi v KS Loški Potok. Njihov cilj je oživiti nekdaj tradicionalno smučarijo in druge športne. Preteklo zimo so pripravili več skalalnih tekmovanj na malih Bloudkovih skalalnicah, nočno sanjanje za vse starostne skupine, uspeло jim je pripraviti zelo odnevno kolesarsko dirko, imajo pa tudi svojo malonogometno ekipo, ki je v občinski ligi v tem letu zasedla tretje mesto.

V teh dneh čistijo obe skalalnice. Teren se je namreč močno zarasel, pri Bloudkovih skalalnicah pa bodo postavili še sodniški stolp. Del zaletišča in doskočišča mnogo mlajše Goriškove 65-metrne skalalnice pa naj bi uporabljali za spuste in delno za slalom. To skalalnico je v zadnjih letih spremšljalo niz neprjetnosti. Nekaj so bile krive skoraj breznesne zime pa tudi pravih organizatorjev ni bilo. Tako je hitro propadal nevzdrževani leseni zaletni most. Ko so pod njim gradili cesto, je gradbeni stroj zalet močno poškodoval. Zato ga je bilo potrebno podreti, za novega pa ni bilo debarja kljub obljudbam.

Nevelci, ki jim je res potrebno izreci vse priznanje, so se ob-

SOVLAGANJA ŠKOCJANA IN SEVNICE?

SEVNICA - Občini Škocjan in Sevnica še nimata urejene premoženske bilance, zato sta se župana Janez Povšič in Kristijan Janc pogovarjala o tem, kako odpraviti težave, ki se pojavljajo pri razdelitvi premoženja med občinama. Dogovorila sta se, da bosta pripravila predlog sporazuma, sprejemljiv za obe občini. Dogovor bodo seveda morali verificirati še sevnški in škocjanski občinski svetniki. Župana sta se pogovarjala tudi o možnostih sovlaganja v posodobitev ceste v vodovodu, ki ju porablja prebivalci obej občin.

NAŠE KORENINE

Tisto kladivo v srcu še odmeva

Stopiva v izbo in zdi se, kot da sva se znašla v drugem svetu. Ko se vrata za nama zapro, ostane zunaj nemir, ki je tako značilen za sodobne vasi: ropot traktorjev, kosišnic, zavijanje motornih žag. Drašča vas v Suhih krajini ni nobena izjema. Tudi na tej slikoviti polici nad kanjonom olivnozelene, še mladostno neugnane Krke je čas razbradal stoljetni mir in ga nadomestil z nečim, kar sicer telesu prija, a pusti dušo prazno in ženo. Sem noter, v nekdanjo kovačevu domačijo, je spet prišla pit spomine Mestnikova Ivanka. Tudi meni ponudil kupu in z užitkom srknem iz nje.

Nenavadnen opoj je to. Uho zasliši glasove, ki so že zdavnaj izveneli in oko vidi prizore, ki jih lahko obudi le še domišljija. Kladivo udarja po nakovalu in svete iskre prskajo iz razbarjene podkve. Kovač Ignac, Ivančin oče, jo oblikuje za sirca, ki nemirno hrza pred domačijo. Roka njegovega gospodarja mu gladi vitki vrat in ga umiri, da poslušno dvigne nogo, ko kovač in njegov pomočnik stopita iz kovačnice. Še nekaj hitrih udarcev in podkve je na kopitu. Ignac zna svoj posel. Izčiš se ga je pri znanem kovačkem mojstru Kunstlerju v Ljubljani, tu v Suhih krajini pa njegovo znanje pride še kako prav.

Mukanje krav, lajanje psov, kikirikanje in kokodakanje, udarci kladiva, moški in ženski vzkliki, otroški vrišč, v ozadju pa pridušeno šumenje iz globeli, kjer se čez jez ob mlinu pretaka bistra Krka - to so glasovi iz Ivankine mladosti v Drašči vasi. Zdaj jih spet oživlja v svojih književnih delih, v katerih pripoveduje, kakšno je bilo nekož življenje in tej suhokranjski vasi. Ivanka Mestnik je namreč upokojena učiteljica, sedaj pa pisateljica, ki ima za sabo že nekaj uspešnih knjižnih del in vrsto drugih tekstov po različnih časopisih in revijah.

So ljudje, ki zaradi revščine ali vojne niso mogli dovolj izživeti svoje mladost. Tem se redka lepa doživetja še globlje in trajne vtisnje v spomin. Nekaj podobnega je tudi z Ivanka. Pripoveduje mi: "Oče se je tu rodil in za ženo vzel sosedo Vidicovo Francico, katere rod je prišel iz Valične vasi. Otron sta imela kar deset in prihajali so na svet redno vsaki dve leti. Najstarejša je bila Micka, rojena 1918, najmlajša pa Anica, rojena 1936. Le dva fanta sta bila med osmimi dekleti, mama pa bi včasih raje videli, da bi bile same hčere. Vedno so govorili: "Ženske fante odpeljejo, hčerke jih pa pripeljejo."

Ivana mater spoštljivo onika, kadar v tem prostoru spregovori o njej. Kot bi se vrnila v tista mlada leta! Takrat je bilo živo pred kovačnico in na vasi. Otron je bilo vse povsod toliko, da so bila poletja ob bistri Krki nepozabna. Nekaj let pred drugo vojno pa je oče odšel na delo v Nemčijo in z njim tudi sestra Zofka. Vrnila sta se tik pred pričetkom vojne. Takrat je bilo brezskrbnih dni konec. Oče in hči sta v Nemčiji videla resnico, in ko so proti okupatorju zaprskatole prve puške, je s partizani odšla tudi Zofka. Najstarejša, Milka, ki je bila poro-

TONE JAKŠE

čena v Podstenicah, je za partizane kuhalna. Poleti dvainštiridesetega, med roško ofenzivo, sta bili sestri Olga in Francka pri Milki na počitnicah. Oče in mati sta bila zanj v skrbbeh in sta ju kljub nevarnosti odšla iskat. Italijani so vse zajeli. Ženske in otroke so odpeljali na Rab. Tam se jih je pozneje pridružila še Zofka, ki se je ranjena zatekla domov, a so jo beli dobili in izročili Italijanom. Očeta so Italijani v starem Logu ustrelili in z drugimi žrtvami zakopali v skupni grob. Petindvetdeset jih je bilo.

Tako je bila družina razkopljena. Osemletno Ivanka so v pas Višje vzeli za pestunjo in pastirico. Leto strahu in negotovosti je minilo, ko se je pojavi vaščan s sporočilom: "Vaši so prišli!"

"A atek tudi?" je vprašala deklica polna upanja, saj je bila nanj zelo navezana. Odgovorja ni dobila. Očeta ni bilo. Šele mnogo pozneje je zvedela, da je vsako upanje zaman.

Po tistem usodnem avgustu 1942 je družina začela razpadati. Otroci so kapljali od doma, dokler mati ni ostala povsem sama in je domačijo malo pred smrtno prodala. Taka je usoda mnogih suhokranjskih mater - naj imajo še toliko otrok, samota jim na starost ponavadi ni prihranjena.

Ivana je v Novem mestu končala učiteljico, ob delu pa še pedagoško akademijo. Še vedno je rada obiskovala rojnostno vas in Krka je še vedno šumela v njenem srcu. Tudi potem, ko je službovala v kraju, kjer je njen tok bolj umirjen: v Brežicah, na Malem Slatniku in v Novem mestu. A služba, družina, študij, osebni problemi - včasih vse to naenkrat plane na človeka in organizem ne zmore več. Tudi Ivanka se je uprl. Morala se je invalidsko upokojila.

Pisanje je nena terapija. Je tudi življenska nuja, kajti le tako lahko pomaga svojim trem vnukom, ki jih ima v Dubrovniku. Skrb, gmotna in duševna, pa je namenjena predvsem najmlajši vnučnjici Željki, ki je bila rojena s šestimi meseci in ima cerebralno paralizo. Zdaj že najstnica tudi z babičino ljubezno pogumno premaguje težave. Iz te ljubezni je nastala knjižica Izlet na Modri planet, po kateri je Ivanka najbolj znana. Prav zdaj pa je v tisku knjiga z naslovom Vikend sredi vasi, ki bo na trgu že konec tega meseca. Govori o njeni Suhih krajini in o tem, kako so v tem stoletju tukaj živel.

Kako pa je šlo z drugimi Mestnikovimi otroki? Pet jih je že pomrlo. Anica, najmlajša, že pri šestintridesetih. Njeni petletni vnučnjici Ani je Ivanka zdaj ljubeča babica, tako kot je bila njenemu sinu Davidu od njegovega šestega leta dalje druga mati.

Znana je zgodba o školki bisernici: svojo bolečino pestuje, dokler je ne ovije v biser. Pravijo, da v Krki ni več školjk, da so izumrle. Ne bo čisto držalo. Če ima človek dovolj močno željo, jih lahko najde. Celo bisernico. Tudi na njenem bregu.

TONE JAKŠE

SPOMINI NA "STARE ČASE"

"Vse sem že doživel, le umrla še nisem!"

"Ančko Plantan iz Čemš poznam, odkar pomnem. Je legenda tega kraja, stara 87 let. Njeno življenje je bilo vse prej kot lahko. Nedavno sem jo srečala. Ker sem v vašem časopisu že brala o takih starih ljudeh in mislim, da bi tudi ona lahko povedala še marsikaj zanimivega za Dolenjski list, jo obišče." Tačna je bila vsebina pisma Jožice Grivec iz Radovljice, ki je nedavno prispevala na naš uredništvo. To je bil tudi povod za zanimiv klepet s Plantanovo Ančko, ki je kljub visoki starosti še vedno zelo vitalna, čila in predvsem dobrevoljna ženska.

malega zemlje in naša družina se je težko preživila. Zato smo otroci morali hoditi pomagati k večjim kmetom. Najprej sem šla za pestunjo na Poljane, sicer pa sem bila pri različnih družinah v pomoč pri kmečkih delih. Samo v Biški vasi pri Krevsovih sem bila kar tri leta in tam mi je bilo še najbolje," spominja. Ančka je moralna poprilet tudi za težaško, bolj moška dela - sekala je drva, branala ipd. Nekaj časa je bila tudi v Ljubljani, kjer pa pospravljalna pri neki družini, v Novem mestu je delala pri mesaru itn.

Lovili rake, polhe, ...

Pri 32 letih se je Ančka omožila v Čemš. Spoznala je vdovca Franceta s tremi sinovi. Žena mu je umrla pri porodu. "Lepo sva se razumela, nisva se kregala. Žal sem že toliko let sama," pravi. Skupaj sta imela še dve hčerkje, toda obe sta se poročili daleč, tako da obiski niso tako pogosti, kot bi si mama in hčerkje želeli. Živeli so v bajticu več kot skromno, čeprav bi njihovi hrani zdaj lahko rekliti specialitet. Preživljala jih je narava.

"Mož je čez leto lovil rake v potoku Igmanca, ki teče pod vasio. Včasih jih je bilo veliko. Samo pridignil si kamen, pa si jih našel. Skuhala sem jih v slanem kropu in smo jih obirali. To je bilo takrat edino meso pri hiši. Jeseni se je mož spravil na polhe. V šentjur-

skem gozdu jih je lovil v lesene škatle. Dobri so bili pečeni in še zdaj bi jih jedla, če bi jih le dobila," je nekako z nostalgio pripovedovala Ančka. Sama je zelo rada gobarila, kar je nabrala, je potem pogosto nesla prodat v bršljansko zadružje, saj ni bilo tako enostavno kaj zaslužiti kot dandanes. "Klikokrat sem iz potoka Igmanca nesla v hrib vodo za številno družino! Na glavi vodo, v eni roki škaf perila, v drugi pa otroka. Redila sem tudi prasiče, toda da sem kaj pridelala, sem moralna zemljo odslužiti. Ni bilo dela, ki bi se ga ustrašila," trdi Ančka, ki verjetno prav zato še danes kljub svojim letom - 13. decembra bo dopolnila 87 let - izgleda mlajša in je še tako zdrave pameti.

Še zdaj poprime za delo

Ančka je letos sinu pomagala pri delu v vinogradu v Čemški gori in tudi doma si še vse sama gospodinji: skuha, opere, zakuri. Živali zdaj nima več, pogosto ji družbo poleg njene delajo se sose dove mucke.

Zdravje ji še kar dobro služi, le težave s previsokim pritiskom niso prijetne. Zato jo vsak teden na domu obišejo patronačna sestra. Letos spomladi je bila operirana za sivo mreno. "Z očali še berem, toda vse kaže, da ma bo podoben poseg doletel tudi na drugem očetu," je povedala Ančka, ki je dolgoletna naročnica Dolenjskega lista. Seveda se ji kot večini starejših ljudi oko najprej ustavi na osmrtnicah, kjer najde svoje prijatelje in znance. Sicer pa je zadovoljna s svojimi sosedi, ki so res prijazni z njo. Večkrat jo obišejo, povprašajo, če kaj potrebuje, skratka, brez njih bi ji bilo življenje mnogo manj prijetno. Kratek čas ji dela tudi poslušanje radia in gledanje televizije pa rože. Letos so ji zelo uspevale, toda žal jih je septembra uničila toča.

"Ja, saj pravim, vse sem že doživel, samo umrla še nisem," se pošali Plantanova Ančka. V mnogočem jo velja posnetati, predvsem pa v veselju do življenja.

LIDIJA MURN

Obnovljena cerkev sv. Andreja

Na Malem Orehku obnovili zunanjost cerkve - Zgrajena v 13. stoletju - Čaka jih še obnova notranjosti

V nedeljo, 24. oktobra, je bila na Malem Orehku v cerkvi sv. Andreja mašna slovensost ob zaključku obnovitvenih del na cerkvici. Ob tej priložnosti jih je obiskal tudi generalni vikar ljubljanske nadškofije, prelat Božidar Metelko. Že pred leti so nabavili dva bronasta zvonova, od leta 1676, ko je bila ustanovljena samostojna župnija v Stopičah, pa cerkev sodi v to župnijo. Pri obnovi zunanjščine cerkve se je razkrlila tudi stavna zgodovina, razvoj in podoba cerkve. Najstarejši del cerkve, prostor za vernike oz. ladja, je bil zgrajen v 13. stoletju, cerkev takrat še ni imela zvonika, zgradili so ga šele v 18. st., ko je cerkev doživela največ gradbenih sprememb. Cerkev sliksarsko ni bila okrašena, zanimiva in bogata pa je bila arhitekturna poslikava zvonika, ki je na Dolenjskem redka.

Z obnovo zunanjščine pa cerkev sv. Andreja na Malem Orehku še ni dokončno obnovljena, obnoviti bo treba tudi notranjost in opremo v cerkvi. Za dosedanje obnovo so veliko prostovoljnega dela in denarja prispevali domačini sami, njihovi rojaki in tudi prijatelji iz Gorenjske. Na omenjeni slovesnosti so se zahvalili vsem, ki so kakorkoli prispevali, da je cerkev sv. Andreja na Malem Orehku spet ena najlepših cerkva.

CERKEV SV. ANDREJA - Nova podoba cerkve na Malem Orehku.

ANČKA V KUHINJI - Rada se zadržuje v kuhinji za mizo, kjer ima vedno Dolenjski list. Je njegova dolgoletna naročnica in pravi, da ga ne bi mogla počesati. (Foto: L. M.)

Brezbrižnost se lahko maščuje

Znanost se seli iz laboratorijskih na polja, še preden je našla odgovore na pomembna vprašanja

DNK, dezoksiribonukleinska kislina, je zapis življenja; "abeceda" štirih kislin, ki so lastne vsemu živemu. Če je DNK abeceda, so geni besedne zvezze in stavki zapisani s to abecedo. Gen je niz zapisov, ki celicam narekuje, da izdelujejo beljakovine in se obnašajo na določen način. To so značilnosti, ki se lahko prenašajo v naslednji rod. Ljudje smo narejeni iz 70 000 do 100 000 genov. Majcen genitalni mikrob jih ima okrog 450.

Nekateri geni se zdijo skupni skoraj vsemu, kar je živje. Znanstveniki, ki so razstavili mikrob kvasa, so bili zelo presečeni, ko so v njem našli gen, ki pri ljudeh povzroča raka priši in debelega črevesa. A to je najbrž zato, ker se na dovolj dolgem popotovanju v svojo razvojno preteklost pač spotaknemo tudi ob kvas. Človek je začel premikati gene znotraj drugih oblik življenja takrat, ko je izumil poljedelstvo. Današnja pšenica, sadje in zelenjava so pošastno drugačni od svojih predhodnikov, kajti rodovi poljedelstva so izbirali gene zarađeni velikosti, sočnosti, sladkosti, vsebnosti beljakovin, čvrstih stebel itd.

Toda tradicionalni genski inženirji so z metodo poskusov in napak premikali na tisoče genov hkrati. Ko so leta 1953 odkrili, kako deluje DNK, so ustvarili nov svet: zdaj lahko izberejo gene eni živali ali rastline in jih prenesajo in aktivirajo v drugi. Lahko jih tudi označijo in odstranijo, upočasnijo ali pospešijo.

Danes živijo laboratorijske misi z imunskim sistemom človeka, prašiči, katerih srca so primerna za delovanje v člove-

kovem telesu, in tobačne rastline z geni, ki meduzam dajejo svetlikajoč se videz. Toda največji denar je v pridelkih, ki so odporni proti herbicidom - tako da z enim škopljijenjem ubijete vse tekmece - ali pa rastline, ki imajo vgrajeno odpornost proti škopljivcem. To so rastline, zaradi katerih se dvigajo varuhni narave. Kako bodo vplivale na naravno življenje okrog sebe? Kako bo hrana, narejena iz gensko spremenjenih pridelkov vplivala na človekovo zdravje, ko bo postala del običajnega jedilnika?

Na nobeno od teh dveh vprašanj ni mogoče odgovoriti preprosto: lahko bi bilo na stotine različnih vrst gensko spremenjene hrane, iz popolnoma različne razvrstitev genov. Celo če se ena izkaže za varno - po vseživljenskem prehranjevanju z njo - kaj to pove o drugih? In če uživalec take hrane po mnogih letih uživanja umre, kako bo lahko kdpo prepičan, da je umrl zaradi gensko spremenjene hrane in ne zaradi hrenov, piva, cigareti ali kosmičev? Ali lahko geni, ki rastline delajo odporne proti škopljivcem, pobegnijo na divje rastline? Verjetno. Se bo to zgodilo v velikih razsežnostih? Doslej je verjetno odgovor ne. Bodo svet končno prerasli superperverli? Kdo ve: alternativni scenarij okoljevarstvenikov predpostavlja, da bo učinek proti herbicidom odpornih pridelkov ta, da bo iztrbile vse zeli in tem ptice in insekte, ki so od njih odvisne. Polja bodo postala sterilne monokulture.

Gensko spremenjene rastline, posebej poljščine, so vroča tema ravno zato, ker teh vprašanj nihče ne zna dovolj prečiščivo osvetlit. J. PENCA

KONCERT KOPENHAGENSKEGA ORKEстра - Vtorek, 19. oktobra, smo bili v Kulturnem centru Janeza Trdine priča zanimivemu glasbenemu dogodku. V okviru slovenske turneje je nastopal orkester "Copenhagen Sinfonia" pod vodstvom dirigenta Joergena Fuglebaeka. Gre za kakovosten ljubiteljski simfonični orkester iz Kopenhagena. V prvem delu se nam je predstavil z izvedbo del domačih skladitev, ki ga je popesril baritonist Michael W. Hansen, koncert pa je z odličnim nastopom zaključil znani danski violinist Peder Elbaek (na sliki skupaj z dirigentom). Koncert smo organizirali v sodelovanju z Društvom slovensko-danskega prijateljstva, pokroviteljica koncerta pa je bila Mestna občina Novo mesto. (Foto: S. Š.)

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 4.XI.

SLOVENIJA 1

- 7.40 - 2.05 Teletekst
- 8.00 Vremenska panorama
- 9.00 Potujoči skrat
- 9.30 Tedenski izbor
- Risanka
- 9.55 Čudežno mesto
- 10.35 Zgodbe iz školjke
- 11.05 Življenje ptic, serija
- 11.55 Zgodbe iz Avstralije
- 12.25 Naravni parki
- 13.00 Poročila
- 13.45 Tedenski izbor
- Zadnji utrip
- 14.30 Zoom
- 16.00 Osmi dan
- 16.30 Slovenski utriki
- 17.00 Enajsta šola
- 17.30 Mladi geniji
- 18.00 Obzornik
- 18.10 Modro
- 18.40 Sledi
- 19.15 Risanka
- 19.30 Dnevnik, vreme, šport
- 20.05 Tednik
- 21.00 TV Pop
- 21.35 Turistična oddaja
- 22.05 Odmevi, kultura, šport
- 22.55 Ne/znani oder
- 23.25 Zločin na kozjem otoku, mlad. gledališče

SLOVENIJA 2

- 9.00 Vremenska panorama - 10.05 Tedenski izbor: Videoring; 10.30 Ženska v belem, nad; 11.20 Dreyfusova aféra, nad, 1/4; 12.15 Svet poroča - 12.45 Euronews - 14.45 Tabaluga, ris. nad, - 15.10 Kristina, Lavrancova hči, film - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Dr. Quinnova, nad, - 19.00 Nikoli v dvoje brez tebe, fr. nad, - 20.00 Nogomet - 22.00 Poseben pogled, film - 23.50 Belle Epoque, fr. nad, 1/6 - 0.40 Alicia, evropski kult. magazin

KANAL A

- 8.30 Maria Isabel, pon, - 9.00 Vse za ljubezen, pon, - 10.00 Uboga Maria, pon, - 10.30 Kosmatinec, film - 12.00 Atlantis - 13.30 MacGyver, pon, - 14.30 Čudna znanost, nad, - 15.00 Ne mi težit, nad, - 15.30 Sodnica Judy, nad, - 15.55 Oprah show - 16.45 Uboga Maria, nad, - 17.10 Maria Isabel, nad, - 17.40 Vse za ljubezen, nad, - 18.30 Nora hiša, nad, - 19.00 Tretji kamen od sonca, nad, - 19.30 Princ z Bel Aira, nad, - 20.00 Mladoporočenci - 20.30 Zmenkarje - 21.00 Čarownice, nad, - 22.00 Kako sva si različna, film - 0.00 MacGyver, nad.

VAŠ KANAL

- 13.40 Videostrani - 17.00 Videotop - 17.50 Ajd dijо: mumije graffiti - 18.20 Kmetijski razgledi - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.15 Adrenalin

HTV 1

- 7.15 TV spored - 7.30 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 Prevar (nad) - 13.55 Obala sončnega zahoda (serija) - 14.50 Hiter kot blisk (am. film) - 16.30 Dok. oddaja - 17.00 Hrvaska danes - 17.45 Moj dom (dok. oddaja) - 18.20 Kolo srce - 18.55 Večer z Muppetki - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Dok. serija - 21.05 Kviz - 21.20 Po lepi naši - 22.40 Knjiga snemanja - 23.45 Poročila - 0.05 Iz temeljev HTV - 2.15 Kristinime stvari (drama)

HTV 2

- 14.45 TV koledar - 15.55 Poročila za gluhe in naglušne - 16.00 Znanstveni album - 17.00 Televizija o televiziji - 17.30 Hugo - 18.00 Zdravo življenje - 19.00 Županjska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.25 Veronike skušnjave - 20.55 Oddelek za umore - 21.50 Opazovalnica - 22.25 Foxov filmski večer, Pravi čas: Vodič dobrega seksa (serija); Obala sončnega zahoda (serija); Prevar (serija); Svet zabave

KANAL A

- 8.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve, pon, - 10.00 Nora hiša, nad, - 10.30 Webster, nad, - 11.00 Izgubljena dežela, nad, - 11.30 Cooperjeva druščina, nad, - 12.00 Kratka kamera - 12.30 Fashion TV, nad, - 13.00 Kung Fu, nad, - 14.00 Mladi bojevniki, film - 15.50 Klik: Atlantis; Bojevniki davnine; Hughleyevi - 19.00 Nesmrtna, nad, - 20.00 Klub vratjih babnic, film - 21.50 Stilski izviv - 22.30 Iz ljubezni, film

HTV 1

- 13.40 Videostrani - 17.00 Po Sloveniji - 18.15 Iz zdrženja LTV - 19.00 Novice - 19.15 Tedenski kulturni pregled - 19.30 24 ur - 20.00 Kontakt na oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.25 Oder občutkov: Poroka

HTV 1

KANAL A

- 7.15 TV spored - 8.00 Dobro jutro, Hrvaska - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.20 Hrvaska spominska knjiga - 12.35 Prevar (serija) - 13.20 Trenutek za... - 13.55 Obala sončnega zahoda (serija) - 14.50 Boja za življenje (am. film) - 17.00 Hrvaska danes - 17.45 Vskadjanji kruh (dok. oddaja) - 18.20 Kolo srce - 18.50 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Opština - 21.00 Kviz - 21.20 Kviz - 22.05 Slačilnica - 22.55 Pol ure kulture - 23.30 Dnevnik - 23.50 Ubijaj me neprstano (šp. film) - 1.35 Marilyn in Bobby (film)

HTV 2

- 9.05 Kraljestvo divjine - 9.30 Dvojčice (film) - 11.45 Skrinja - 12.20 Poslovni klub - 15.00 Kraljestvo divjine - 15.55 Poročila za gluhe in naglušne - 16.00 Znanstveni album - 17.30 Hugo, tv igrica - 18.00 Živalske stete (nad) - 18.30 Hrvaska v ogledalu - 19.00 Županjska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.30 Popolna tuja (serija) - 21.00 Urgencja (serija) - 21.55 Opazovalnica - 22.30 Senca slave (film) - 0.15 Nočni telegram: Drugačen svet; Obala sončnega zahoda (serija); Prevar; Portreti

PETEK, 5.XI.

SLOVENIJA 1

- 7.05 - 2.20 Teletekst
- 8.40 Zgodbe iz školjke
- 9.10 Potujoči skrat
- 9.40 Radovedni Taček
- 9.55 Zlatko Zakladko
- 10.10 Denver - poslednji dinozaver
- 10.35 Čarobna piščalka, nem. film
- 11.35 Lassie, am. nad.
- 12.05 Tednik
- 13.00 Poročila
- 13.30 Tedenski izbor
- Turistična oddaja
- 13.50 Duhovni utrip
- 14.10 Petka
- 15.35 Noč tornadov, am. film
- 17.00 Pomp
- 18.00 Obzornik
- 18.10 Na vrtu
- 18.35 Ozare
- 18.40 Čari začimb, serija, 2/10
- 19.15 Risanka
- 19.30 Dnevnik, vreme, šport
- 19.55 Utrip
- 20.15 Župrni kviz
- 21.50 Zgodbe iz Avstralije
- 22.30 Poročila, šport
- 23.00 Sorođne duše, am. nad, 6/13
- 23.30 Velika svoboda, nem. nad, 3/9
- 0.20 Izprjeničeva smrt, fr. film

SLOVENIJA 2

- 9.00 Vremenska panorama - 9.05 Tedenski izbor: Videoring; 9.30 Noro jaljubljena, 13/25 - 9.50 Ivanhoe, angl. nad, 1/6; 10.40 Štafeta mladosti; 11.35 Izgubljena dežela, nad, - 12.00 Euronews - 16.15 Šport: Košarka; 17.45 Rokomet - 19.30 Pripravljeni - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Srečna reka, nad, - 19.00 Jasno in glaso - 20.00 Gospodarska panorama - 21.00 Studio City - 22.30 Leteči cirkus Monty Pythona - 23.00 Brane Rončel izza odra

KANAL A

- 8.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve, nad, - 10.00 Nora hiša, nad, - 10.30 Webster, nad, - 11.00 Izgubljena dežela, nad, - 11.30 Cooperjeva druščina, nad, - 12.00 Zmenkarje - 12.30 Mladoporočenci, pon, - 13.00 Kung Fu, nad, - 14.00 Naj se sliši smeh, film - 16.00 Adrenalin - 17.00 Medvedi greda na Japonsko, film - 19.00 Veličastnih sedem, nad, - 20.00 James Bond: Doktor No, film - 22.00 Roka zakona, film - 23.45 Atlantis

VAŠ KANAL

- 13.40 Videostrani - 17.00 Videoboom 40 - 18.00 Kako biti zdrav in zmagovali - 18.30 Za uho in oko - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Iz zdrženja LTV - 20.30 Za uho in oko - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Videotop

NEDELJA, 7.XI.

SLOVENIJA 1

- 6.40 - 1.55 Teletekst
- 7.35 Živžav
- Risanke

SLOVENIJA 2

- 6.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve, nad, - 10.00 Nora hiša, nad, - 10.30 Webster, nad, - 11.00 Izgubljena dežela, nad, - 11.30 Cooperjeva druščina, nad, - 12.00 Zmenkarje - 12.30 Mladoporočenci, pon, - 13.00 Kung Fu, nad, - 14.00 Naj se sliši smeh, film - 16.00 Adrenalin - 17.00 Medvedi greda na Japonsko, film - 19.00 Veličastnih sedem, nad, - 20.00 James Bond: Doktor No, film - 22.00 Roka zakona, film - 23.45 Atlantis

VAŠ KANAL

- 13.40 Videostrani - 17.00 Videoboom 40 - 18.00

Kako biti zdrav in zmagovali - 18.30 Za uho in oko - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Iz zdrženja LTV - 20.30 Za uho in oko - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Videotop

NEDELJA, 7.XI.

SLOVENIJA 1

- 6.40 - 1.55 Teletekst
- 7.35 Živžav
- Risanke

SLOVENIJA 2

- 6.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve, nad, - 10.00 Nora hiša, nad, - 10.30 Webster, nad, - 11.00 Izgubljena dežela, nad, - 11.30 Cooperjeva druščina, nad, - 12.00 Zmenkarje - 12.30 Mladoporočenci, pon, - 13.00 Kung Fu, nad, - 14.00 Naj se sliši smeh, film - 16.00 Adrenalin - 17.00 Medvedi greda na Japonsko, film - 19.00 Veličastnih sedem, nad, - 20.00 James Bond: Doktor No, film - 22.00 Roka zakona, film - 23.45 Atlantis

VAŠ KANAL

- 13.40 Videostrani - 17.00 Videoboom 40 - 18.00

Kako biti zdrav in zmagovali - 18.30 Za uho in oko - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Iz zdrženja LTV - 20.30 Za uho in oko - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Videotop

KANAL A

- 8.30 Srečni časi, nad, - 9.00 Maria Isabel, nad, - 9.30 Vse za ljubezen, pon, - 10.30 Uboga Maria, pon, - 11.00 Oprah show - 12.00 Dannyjeve zvezde - 13.30 MacGyver, nad, - 14.30 Čudna znanost, nad, - 15.00 Ne mi težit - 15.30 Sodnica Judy, nad, - 15.55 Oprah show - 16.45 Uboga Maria, nad, - 17.10 Maria Isabel, nad, - 17.40 Vse za ljubezen, nad, - 18.30 Stilski izviv - 19.00 Pa me ustrelj, nad, - 19.30 Princ z Bel Aira - 20.00 Igra preživetja, film - 21.45 Zvezdna vrata, nad, - 22.40 Samo bedaki in konji, nad, - 23.20 MacGyver, nad, - 0.20 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL

- 13.40 Videostrani - 17.00 Posnetek-prireditve - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Zgodovina avtomobilizma - 20.25 Šport - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Brez sminke

TOREK, 9.XI.

SLOVENIJA 1

- 7.40 - 2.40 Teletekst

- 8.00 Vremenska panorama

- 9.30 Tedenski izbor

- Risanka

- 9.45 Sprehodi v naravo

- 9.55 Žlampirji, 5/13

- 10.20 Velike knjige, serija, 8/8

- 11.10 TV konferanca

- 12.05 Klan, tv nad, 6/11

- 13.00 Poročila

- 13.50 Tedenski izbor

- Obzorje duha

- 14.20 Ljudje in zemlja

- 15.10 Stoletje filma: Kitajci, 1/4

SREČANJE KRVODAJALCEV V ŽUŽEMBERKU - V novi občini Žužemberk so pred dnevi prvič pripravili srečanje krvodajalcev. Med osemnajstimi krvodajalci, ki so dobili priznanja, je predsednica novomeškega območnega odbora Rdečega križa Slovenije Anica Bukovec stisnila roku tudi Franc Jenkoletu (na sliki), ki je kri daroval 25-krat, krvodajalcem pa se je za njihovo humanost zahvalil tudi žužemberški župan Franc Škuča. (Foto: I. V.)

PREDSTAVITEV RAČUNALNIŠKEGA OPISMENJEVANJA - V tednu vseživljenjskega učenja so na OŠ Bršljin v okviru Kongresa Ro predstavili program računalniškega opismenjevanja. Za uvod je spregovoril ravnatelj šole Anton Dragan (na desni), ki je dejal, da je šola na področju računalništva na visoki ravni in je postala tovrstni izobraževalni center za učitelje na Dolenjskem. Za prijetno razpoloženje so poskrbeli učenci Glasbenih šole Marjana Kozine, ki so pripravili poseben program, med drugim je nastopil tudi mali godalni orkester pod vodstvom Petre Božič. Sledil je ogled razstave, predstavitev didaktičnih programov in okrogle miza na temo Vloga in pomen uvajanja informacijske tehnologije v vzgojno-izobraževalno delo. (Foto: L. Murn)

O EROTIKI IN EKOLOGIJI - Pred kratkim se je s predstavljivo knjige Vasilija Vaska Poliča "Erotika in ekologija" v semiškem penzionu Smuk pricelo praznovanje semiškega občinskega praznika. Vasilija, sicer sodnika-svetnika na vrhovnem sodišču RS, in njegovo že peto leposlovno delo je predstavil njegov brat Svetozar. Polič je svoje zadnje delo podnaslovlj s "seks, narava in spomini", v njem pa prevajajo predvsem spomini na Belo krajino, od koder Polič izhaja. Predstavitev je popestrl Matija Krkovič iz Kostela z igranjem na več kot stotletje staro harmoniko, ob katerem je Vasilij Polič zapeč tudi nekaj pesmi. (Foto: M. B.-J.)

NERAJSKA HRANA TUDI V RESNICI - Prebivalci Velikega Nerajca, skozi katerega vodijo ena izmed vrat v krajinski park Lahinja, si niso mogli kaj, da ne bi v vasi pripravili predstavitev knjige Ksenije Khalil Nerajska hrana. Poleg knjige, za katero vlada veliko zanimanje, pa so prizadetni domačini pretekli teden gostom pokazali predvsem, kakšna je njihova hrana tudi v resnici, ne le na fotografijah. Bogato so obložili mizo z različnimi dobrotami, predvsem s takšnimi, po katerih je vas še posebej poznana, kot je na primer prosta ajdova potica. (Foto: M. B.-J.)

LIKOVNA KOLONIJA KRK - Jelka Kupec je na otoku Krk organizirala tridnevno likovno kolonijo, na kateri je sodelovalo osem likovnih ustvarjalcev: slikarji Jelka Kupec, Marjan Maznec, Ciril Plešec, Ciril Rupčič, Jožica Škop, Boris Štrukelj in Veljko Tomar ter kipar Vlado Novak. Dela, nastala v koloniji, so predstavili javnosti na razstavi, ki so jo odprli v soboto, 16. oktobra, v zasebni galeriji Kupec na Krku. V kulturnem programu je nastopil kitarist Matej Škop, Ljubica Nenadič in Marica Pilko pa sta brali svoje pesmi. Razstava bo gostovala še v drugih krajih otoka Krk.

**REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE
UPRAVA ZA IZVRŠEVANJE KAZENSKIH SANKCIJ
Zavod za prestajanje kazni zapora
Dob pri Mirni
8233 MIRNA**

objavlja prosta delovna mesta:

1. SVETOVALEC I - PSIHOLOG
2. VIŠJI STROKOVNI SODELAVEC I - ZA VARSTVO PRI DELU
3. REFERENT I - VODJA SKUPINE PUO
4. POOBLAŠČENA URADNA OSEBA

Pogoji:

K točki 1:

- univerzitetna ali visoka strokovna izobrazba psihološke smeri in 4 ali 5 let delovnih izkušenj.

K točki 2:

- univerzitetna ali visoka strokovna izobrazba varnostno tehnične ali druge ustrezne smeri in 4 ali 5 let delovnih izkušenj.

K točki 3:

- višja strokovna izobrazba pedagoške, pravne ali druge družboslovne smeri in 3 leta delovnih izkušenj, moški z odsluženim vojaškim rokom.

K točki 4:

- srednja (štiriletna) družboslovna, zdravstvena, penološka ali druga ustrezna smer, 2 leti delovnih izkušenj, starost do 30 let, moški z odsluženim vojaškim rokom.

Za navedena delovna mesta se šteje zavarovalna doba s povečanjem 12/16 mesecev.

Za sklenitev delovnega razmerja mora kandidat/kandidatka izpolnjevati še naslednje pogoje: da je zdravstveno sposoben; da ni bil obojen za kaznivo dejanje, ki je po zakonu ovira za sklenitev delovnega razmerja v državnem organu; da je državljan Republike Slovenije in aktivno obvlada slovenski jezik. Kandidati, ki bodo izpolnjevali pogoje pod točko 1 bodo vabljeni na pogovor. Kandidati, ki bodo izpolnjevali pogoje pod točko 2, 3, in 4 bodo vabljeni na pogovor in opravljali psihološki preizkus s testiranjem. Obstaja tudi možnost reševanja stanovanjskega vprašanja.

Delovno razmerje bodo izbrani kandidati sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in poskusnim delom 3 mesecev.

Pisne prijave z življenjepisom in dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi na naslov, ki je naveden v objavi.

AGRAFA, gradbena operativa, d.d., v stečaju, Cesta krških žrtev 134 c, 8270 KRŠKO, objavlja na podlagi sklepa stečajnega senata Okrožnega sodišča v Krškem

**PRODAJO NEPREMIČNINE IN LASTNIŠKEGA DELEŽA
Z ZBIRANJEM PONUDB**

Predmet prodaje je naslednje premoženje stečajnega dolžnika:

I. NEPREMIČNINE v Vidmu-Krško, Cesta krških žrtev 19, ki v naravi predstavlja:

- prvo nadstropje v izmeri 264,08 m²,
- stopnišče v izmeri 36,30 m²,
- predsoba v pritličju v izmeri 19,80 m²,
- podstrešje v izmeri 228,08 m²,
- dve sobi na podstrešju v izmeri 36 m²,
- nepoglobljeni del kleti v severovzhodnem delu stavbe s stopniščem v izmeri 104,18 m²,

kar vse skupaj znaša 688,44 m², in

- b) stanovanjska hiša, Cesta krških žrtev 19, ki stoji na parceli št. 79/2, stavba brez zemljišča, pripisana k ZK vložku št. 1488, k.o. Krško, in tovi zemljiščekojno telo II v izmeri 105 m², ter dvorišče v izmeri 95 m², vpisane v z.k. telo I istega vložka, na katerem ima pravico uporabe vsakokratni lastnik.

Nepremičnini predstavlja celoto in se prodajata v paketu za izklicno ceno 27.000.000,00 SIT.

Prednostno pravico nakupa pod enakimi pogoji ima hipotekarni upnik!

II. LASTNIŠKI DELEŽ (25%) V PODJETJU GASTROMIKS, gostinstvo in trgovina, d.o.o., Sremška cesta 13, KRŠKO, za izklicno ceno 450.000,00 SIT.

Prednostno pravico nakupa pod enakimi pogoji imajo ostali družbeniki!

III. POGOJI

Pisne ponudbe v zaprti kuverti z oznako "Ponudba za nepremičnino" oz. "Lastniški delež" lahko pošljemo fizične osebe, državljeni RS, in pravne osebe, registrirane v RS.

Kupci ne morejo biti osebe, določene v dopolnjem 153. členu ZPPSL.

Ponudbo je potrebno dostaviti na naslov: AGRAFA, gradbena operativa Krško, Cesta krških žrtev 134 C, v roku 8 dni od dneva objave.

Pisne ponudbe morajo vsebovati popolni naziv kupca in njegov točni naslov, ponujeni znesek in davčno številko. Za pravne osebe mora ponudbo podpisati pooblaščena oseba.

Vsak ponudnik mora do dneva odpiranja ponudb vplačati varščino v višini 10% od izklicne cene na žiro račun št. 51600-690-86746. Dokazilo o vplačani varščini mora ponudnik predložiti komisiji najmanj 1 uro pred začetkom odpiranja ponudb.

Varščina bo uspešnemu kupcu vračanjana v kupnino, drugim ponudnikom pa vrnjena v 5 delovnih dneh po zaključku prodaje, brez obresti.

O izbiri najboljšega ponudnika bo odločila komisija v 8 dneh od dneva, ko je potekel rok za zbiranje ponudb. Najboljši ponudnik je dolžan skleniti pogodbo o nakupu v roku 8 dni od dneva dražbe in plačati celotno kupnino v roku 15 dni po sklenitvi pogodbe.

Davek od prometa nepremičnin plača prodajalec, stroške sestave notarske pogodbe in prepis lastništva pa kupec.

Lastninska pravica preide na kupca po plačilu celotne kupnine. Premoženje se prodaja po načelu "videno-kupljeno". Ogled nepremičnin je možen vsak delavnik med 9. in 12. uro po predhodnem dogovoru na tel. 041/715-818.

BISERNOPOROČENCA MARIJA IN FRANC GLIHA - "Bolje kot v bolnišnici skrbita za nuju Štefka in Mirko," pove s tresočim glasom Franc Gliha s Ceste pri Velikem Gabru tudi v imenu svoje življenjske družice Marije, s katero sta nedavno praznovala biserno poroko. (Foto: P. P.)

Zanju lepo skrbijo domaći

Praznovala biserno poroko

CESTA - Kar 40 let je 86-letni Franc Gliha čevljarijo po dolenskih krajih, rod tega mojstra pa izhaja iz Tržiča, kjer je bilo za 11 otrok bolj malo kruha. Z ogorčenjem in grenkobo v srcu se spomina prvih povojnih let, ko so mu takratne oblasti odvzale skoraj vse, ker ni hotel v obrtno zadružo. Ko se je uprl, so mu pustili le dva šivalna stroja. Z Marijo, rojeno v kmečki družini v Zagoričci, sta se spoznala pri Klemenčiču, v gostilni v Radohovi vasi, ko sta po trgovini veselo brusila pete ob polkah in se je vnela ljubezen na prvi pogled. Poročila sta se šele čez 4 leta. Ker ni bilo stanovanja, sta kar 9 let stanovala v gostilni Ozimek na Selah pri Šumberku, kjer je imel Franc tudi delavnico.

Bisernoporočenca sta bila zelo vesela pozornosti, ko so jima ob jubileju zapela mladinski cerkevni zbor, ki ga vodi njuna vnukinja Maja in spremlja organistka Katarina, ter Zagriški fantje, pri katerih je dolga leta prepeval tudi Franc. Pred 15 leti si je hudo poškodoval roko in odtej ni več tako pri močeh. Ženo Marijo pa je dvakrat obletelna možganska kap, tako da je 7 let privezana na posteljo. Toliko časa je že doma, da skrbí zanju, tudi snaha Štefka, ki je pustila zaposlitve. "Zgled moramo dajati!" Tudi ata in mama sta lepo pazila na najine otroke, ko sva bila z možem v službi," pravi hvaležna Štefka Gliha. To je hkrati zgovorno sporočilo ne le za 3 sinove ter 6 vnukov in 4 pravnike bisernoporočencev Gliha.

P. PERC

Sporočamo žalostno vest, da je umrla

MARIJA KOVACIČ

upokojena kontrolorka Pošte Novo mesto

Od nje smo se poslovili v soboto, 30.10.1999, na pokopališču v Prečni.

POŠTA SLOVENIJE, d.o.o., POSLOVNA ENOTA NOVO MESTO

O S M R T N I C A

Obveščamo, da je tragično preminul naš dolgoletni sodelavec

IVAN KERMC

s Sel pri Zburah.

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Sodelavci Ljubljanskih mlekarn

PRIZNANJE AKTIVISTKI RK - Na nedavnem srečanju strejših krajanov iz KS Stopiče so aktivisti Rdečega križa Martini Koračin z Dol. Težke Vode (druga z leve) podelili priznanje za dolgoletno požrvovalno delo v tej humanitarni organizaciji. (Foto: A. B.)

VSAKEMU VRTNICO - Odbor KO RK Otočec je nedavno pripravil drugo tradicionalno srečanje starostrukov. V avli otoške osnovne šole se je zbralo okrog 145 ljudi, ki jih je najprej pozdravila predsednica Špela Tominšek, potem pa sekretarka območnega združenja RK Novo mesto Andreja Rebernik, podžupan mestne občine Novo mesto Marjan Somrak, podpredsednik sveta KS Otočec Mirko Zupančič in ravnateljica šole Andreja Grom. Sledil je zanimiv kulturni program. Predstavili so se otoški učenci s plesom, recitacijami in zigranjem na inštrumente pod vodstvom Liljane Plevnik. Družabno srečanje so poprestili tudi straški folkloristi s spletom gorenjskih plesov. V kulturnem programu sta sodelovala še harmonikarja Dušan Zagari, učenec I. razreda, in Lojze Murgelj. Kulturni program so zaključili ob pesmi Sem deklica mlada, vesela. Nastopajoči so vsem prisotnim razdelili vrtnice. Razšli pa so se šele po slastnem slavnostnem kosilu, ki so ga pripravile kuharice otoške šole, pri strežbi pa so pomagale aktivistke. (Foto: H. Murgelj)

SREČANJE STAREJŠIH HINJCEV - Krajevni odbor Rdečega križa Hinje je tudi letos v osnovni šoli Prevole pripravil srečanje starejših krajanov, ki so jih s kulturnim programom razveselili tamkajšnji šolarji in članice kulturnega društva Hinje, za prijetno razpoloženje pa je poskrbel tudi harmonikar Tone Pelc. (Foto: S. Mirtič)

V SPOMIN

V začetku novembra bi praznoval 60-letnico naš dragi prijatelj iz Žužemberka

MARJAN LEGAN 3.11.1939 - 1.10.1999

Živi v naših sričih.

Nande, Jože, Peter, Slavc, Adi in Fele
Žužemberk, november 1999

OSMRTNICA

V 84. letu starosti, se je iztekla življenska pot naše upokojene sodelavke iz SEKTORJA LOGISTIKE IN NABAVE

ALOJZIJE KOBE

Mestne njive 10

Od nje smo se poslovili v petek, 29. oktobra 1999, na pokopališču v Smolenji vasi. S hvaležnostjo jo bomo ohranili v trajnem spominu.

Delavci in upokojenci Krke, tovarne zdravil, d.d., Novo mesto

TLAKOVANJE NA KAPITLJU - Pred kratkim so začeli urejati pot ob kapiteljski cerkvi. Dosedajočo paščeno pot tlakujejo z granitnimi kockami, ob tem bodo uredili še del drenaže cerkvenih temeljev. Dela so usklajena z novomeškim Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine. (Foto: A. B.)

V 71. letu nas je zapustila žena, mama, stara mama in teta

ANGELCA ŠTAMPALIJA

Nad mlini 56, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih dneh stali ob strani, izrekli sožalje, podarili cvetje in sveče ter pokojnico spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala zdravnikoma dr. Milivoju Piletiču, dr. Tatjani Remec, vsemu osebu infekcijskega oddelka novomeške bolnišnice za vso nego in pomoč ter osebju Doma starejših občanov v Šmihelu. Hvala tudi pevcem in g. župniku za lepo opravljen obred. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Vsi njeni

Ločitev je naša usoda,
srečanje
novo upanje

ZAHVALA

V 56. letu starosti se je mnogo prezgodaj končala življenska pot ljubega moža in očeta

VIKTORJA ŠENICE

iz Dol. Toplic

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih nesobično nudili pomoč, darovali sveče, cvetje in nam z spodbudnimi besedami stali ob strani.

Žalujoči: žena Helena, otroci Andrej, Tanja in Jaka ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Skrb, delo in trpljenje -
tvoje je bilo življenje.
Bolečine si prestala,
zdaj boš v grobu mirno spala,
a v naših sričih boš ostala.

V 85. letu je zatisnila trudne oči
dragga žena, mama, babica, prababica,
tašča, sestra in teta

DANICA RADOJČIČ

iz Bojancev 11

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, vaščanom in znancem za izrečene besede sočutja, podarjeno cvetje in sveče. Zahvala govornikoma ge. Miri Radojčič, g. Radu Vrliniču, g. župniku za opravljen obred, pogrebni službi Malerič, pevkam za zapete žalostinke in gospodu za zaigrano Tišino. Posebno se zahvaljujemo dr. Tomčevi za lajšanje bolečin naši mami v zadnjih trenutkih. Vsem iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

Kar je minilo,
se ne vrne.
Toda če je zašlo v svetlobi,
se še dolgo sveti.
(K. Foerster)

V 80. letu starosti se je poslovila od nas skrbna mama, sestra in teta

ZOFIJA GROM roj. Tomič

z Ljubljanske ceste 13, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in vsem, ki ste z nami delili žalost in bolečino ter pokojno v velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se za skrb dr. Humarjevi, zdravnikom ter osebju Pljučnega in Internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto. Hvala kolektivom Osnovne šole Otočec in Kovinarju Novo mesto, krajanom, pevcem iz Šmihela, gospodu za odigrano Tišino ter pogrebним službam Oklešen in JP Komunala. Posebje se zahvaljujemo g. proštu Jožefu Lapu za izrečene besede in lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

Iskrena in globoka

ZAHVALA

vsakomur posebej in vsem skupaj za izraze sožalja, za podarjeno cvetje, sveče in darovane maše, za trenutke spoštovanja, katere ste poklonili naši pokojni-mami

FRANČIŠKI POVŠIČ

ob njenem poslednjem slovesu iz Čuče Mlake.

Hvala!

Čučja Mlaka, 27. vinotoka 1999

**POGREGNE
IN POKOPALIŠKE STORITVE**
Peter Blatnik
Hrastulje 48, Škocjan
tel.: 068/770-013
mobil: 0609/651-554
delovni čas: NONSTOP

Nudimo vam kompletne storitve, opravljamo pa tudi prevoze iz tujine in v tujino ter uredimo vse potrebe papirje.
Prevzamemo celoletno oskrbo pokopališča.

tedenski koledar

Cetrtek, 4. novembra - Drago
Petek, 5. novembra - Zahar
Sobota, 6. novembra - Lenart
Nedelja, 7. novembra - Engelbert
Ponedeljek, 8. novembra - Bogomir
Torek, 9. novembra - Teodor
Sreda, 10. novembra - Andrej

LUNINE MENE
8. novembra ob 4.53 - mlaj

kino

BREŽICE: Od 4. do 7.11. (ob 18. uri) pustolovski film Legionar. Od 4. do 8.11. (ob 20. uri) kriminalni film Instinkt. 10.11. (ob 19. uri) drama Trainspotting.
CRNOMELJ: 5. in 6.11. (ob 20. uri) pustolovski film Mumija. 7.11. (ob 17.30 in 20. uri) drama Lulu na mostu.

• Deseti slovenski filmski fest
Letošnja izdaja največjega domačega filmskega festivala, edinega, ki pomeni Slovenkom in Slovencem nekakšno reprezentanco vsakoletne svetovne filmske produkcije, je deseta. Festival se je leta 1989 začel kaj skromno, s komaj tretjim letošnjem ponudbe, ki tako kot lani šteje nad 80 naslovov. Iz imena Film art festival oz. kratice FAF je nastalo in se dokončno prijelo ime Ljubljanski mednarodni filmski festival ali s kratico LIFF. Ta festival je žal izrazito ljubljanski, omejen na določeno stalno občinstvo iz glavnega mesta. Tako bo tudi letos, toda o vzrokih kdaj drugič. Ne nazadnje, FAF se je prvič odvzet še v stari domovini, šele z novo državo pa je postal nacionalni festival.

Na LIFF-u 1999 bi se v slabih dveh tednih, med 5. in 19. novembrom, odvrtelo 86 filmov v šestih sekcijah - poleg najobsežnejših in prestižno komercialnih Predpremier ter avtorsko inovativnih in tekmovalnih Perspektiv bo za posebne okuse poskrbljeno še s Fokusom, Retrospektivami in v sekcijama Posvečeno in Obzorja. Med 17 predpremierskimi pregle-

TOMAŽ BRATOŽ

KREKOVA BANKA

UGODNA PONUDBA KREDITIRANJA PREBIVALSTVA
DO 5 LET

ZA KOMITENTE IN NEKOMITENTE

PE NOVO MESTO, Prešernov trg 1 Tel.: (068) 371-9860

www.krekova-banka.si

Da bo denar v službi človeka

DOLENJSKI LIST

Izdajatelj: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja Uredništvo: Jožica Dornič (v.d. odgovorne urednice), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Breda Duščik Gornik, Tanja Jakše Gavzoda, Mojca Leskovšek-Sveti, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar

Izhaja ob četrtkih. Cena izvoda 210 tolarjev; naročnina za 13 izvodov v 4. trimesečju 2.574 tolarjev, za upokojence 2.314 tolarjev, za pravne osebe 5.148 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni izvoda oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.

Naročila in pisne odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu. Oglas: Cena 1 cm v stolpcu za oglas (in mali oglasi pravnih oseb) 2.800 tolarjev (v barvi 3.000 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev (v barvi 6.000 tolarjev); za razpis 3.300 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV. Mali oglasi do deset besed 1.900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 190 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.

Ziro račun pri Agenciji za plačilni promet v Novem mestu: 52100-601-59881. Transakcijski račun pri Dolenjski banki, d.d., Novo mesto: 970-7100-4405/9.

Naslov: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212. Telefoni: uprava, uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; propagandna in naročniška služba 323-610; mali oglasi in osmrtnice 324-006. Telefaks: (068)322-898.

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet <http://www.dol-list.si>

Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo.

Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana, Dunajska 5.

TEDENSKI KOLEDAR - KINO - BELA TEHNIKA - ČESTITKE - ELEKTRONIKA - KMETIJSKI STROJI - KUPIM - MOTORNA VOZILA - OBVESTILA - POHŠTVO - POEST - PREKLICI - PRODAM - RAZNO - SLUŽBO DOBI - SLUŽBO IŠČE - STANOVANJA - ZAHVALE - ŽENITNE PONUDBE - ŽIVALI

KMETIJSKI STROJI

NOV TRAKTOR ZETOR 7341 turbo, prodam. (068)344-126.

3675

MOTORNA VOZILA

SUBARU LEGACI LIMUZINO 2.0, 115 KM, rdeča, aluplatiča, klima, 4/96, el. pomik stekel in ogledal, prvi lastnik, servisna knjižica, prodam. (068)585-179.

3671

JUGO 55, letnik 1989, 93.000 km, registriran do 2/2000, prodam. (041)697-935.

PASSAT 1.8 Arrivo, letnik 1993, golf variant 1.8, letnik 1995, in yamaha XTZ 750, letnik 1993, prodam. (041)581-656.

3703

Z 128 SKALA 55, letnik 1989, registriran do 16.7.2000, prodam. (068)85-164.

3670

RENAULT 19, letnik 1994, prodam. (041)774-696.

3671

NISSAN SUNNY, letnik 1994, model 1995, registriran do 1/2000, 26.000 km, siv, servisna volan, CZ, nastavljen volan, prodam za 1.200.000 SIT. (068)26-099 ali (068)325-181.

3684

POHIŠTVO

USNJENO SEDEŽNO garnituro ugodno prodam. (068)51-748.

3674

POSEST

STANOVANJSKO - PROIZVODNJI OBJEKT, 1100 m², možne vse dejavnosti, prodam ali oddam. (041)61-62-64.

3678

V SEMIČU prodam zidanico z vinogradom. (041)615-693.

3691

GRADBENO PARCELO v Šmarjeti prodam. (068)73-944.

3698

STARJEŠO KMETIJTO na Dolenjskem, v bližini Čateških Topic, z vsemi gospodarskimi objekti, prodamo za 7 mio. SIT. (067)568-102.

3700

PRODAM

KAMEN, pohorski škriljavč, naraven, različnih barv in debelin, prodajamo. Nudimo polaganje kamna in prevoz. (063)754-003 ali (041)621-478.

3030

LES, stenski opaž, bruna, ostrešja, late, talni pod, rezan les prodajamo. Nudimo prevoz. (063)754-003 ali (041)621-478.

3692

ZIMSKIE GUME, snežne verige, prtljažnik Thulle, vse za felicio ali felicio combi in vlečno kljuko za felicio combi prodam. (068)341-291.

3661

ELEKTRIČNI šivalni stroj in električni štedilnik, vsak po 10.000 SIT, prodam. (068)375-511.

3673

KOMPLET mizarskih strojev z utečenim delom in naročili prodam, lizing. (041)61-62-64.

3679

SADIČE cepljenih orehov, glavnih sort slovenskega sadnega izbora prodajamo. Ne pozebejo, stalna rodnost in vrhunska kvaliteta! (068)325-400.

3680

SUHE hrastove plohe ugodno prodam. (068)73-588.

3666

RAZNO

FRIZERSKI SALON v Novem mestu oddamo v najem. (068)373-460 ali 22-361.

3661

PROSTOR, 100 m², v centru Novega mesta, Prešernov trg 14, registriran za pisarniško dejavnost (lahko tudi kot stanovanje), oddam. (041)625-620.

3614

INŠTRUIRAN VSE strokovne predmete na sredini in visoki sliki ekonomskih usmeritev. Zagotovljen uspeh, pogoj pa je resno delo. (068)324-377.

3626

MENJALNICO v Novem mestu oddam v najem. (068)371-590.

3667

V NAJEM ODDAM poslovne prostore v Vinici. (068)646-160 ali (041)591-895.

3685

IMENIK - vodnik nevladnih organizacij. Trenutna prodaja vodnika znanim naročnikom. ADI - Agencija za razvojne inicijative, (061)444-403 ali 13-776-41.

3685

STAREJŠI OSIBE pomagamo vse za nasledstvo. Šifra: Urejeni

3688

DELNICE Vizije, Atene, Nike, Krke, Petrola, Mercatorja, vseh ostalih podjetij, skladov in pokojninske bone lahko pridate preko borzne hiše Medvešek Pušnik, Mercator center Cikava, (068)393-0262.

3689

INŠTRUKCIJE za nemški in angleški jezike nudim ter prevajam. (068)85-68 2 ali (041)336-307.

3693

VARSTVO otrok, bolnih, onemoglih, v popoldanskem času nudi medicinska sestra. (068)78-023.

3695

SLUŽBO DOBI

V PIVNICI v Prelešu zaposlimo natakrja (-ico). Zažljene izkušnje. (068) 40-194.

3694

COMMEX, d.o.o., servis za čiščenje, redno zaposli čistilko. (041)757-648.

3687

SLUŽBO DOBI, ter 6. in 7.11. (tudi ob 18. uri) ZF film Vojna zvezd.

3671

SKRIBAL, ter 6. in 7.11. (tudi ob 18. uri) ZF film Vojna zvezd.

3671

SKRIBAL, ter 6. in 7.11. (tudi ob 18. uri) ZF film Vojna zvezd.

3671

SKRIBAL, ter 6. in 7.11. (tudi ob 18. uri) ZF film Vojna zvezd.

3671

SKRIBAL, ter 6. in 7.11. (tudi ob 18. uri) ZF film Vojna zvezd.

3671

SKRIBAL, ter 6. in 7.11. (tudi ob 18. uri) ZF film Vojna zvezd.

3671

SKRIBAL, ter 6. in 7.11. (tudi ob 18. uri) ZF film Vojna zvezd.

3671

SKRIBAL, ter 6. in 7.11. (tudi ob 18. uri) ZF film Vojna zvezd.

3671

SKRIBAL, ter 6. in 7.11. (tudi ob 18. uri) ZF film Vojna zvezd.

3671

SKRIBAL, ter 6. in 7.11. (tudi ob 18. uri) ZF film Vojna zvezd.

DOLENJSKI LIST

Poleg kegljišča
na Germovi 6
v Novem mestu
posluje

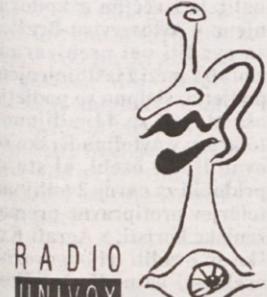

Postregli vas bodo s:
 • picami
 • hamburgerjem
 • gircami
 • pomfritom
 • sladoledom
 • ledeno kavo
 • sadnimi kupami
 in raznovrstnimi pijačami.

068/321-878

Vabljeni

DOLENJSKI LIST

RADIO UNIVOX
107.5 MHz UKV
Rožna ulica 39, Kočevje
tel./fax 061/855-666

RADIO BREŽICE
na 88,9 in 95,9 MHz

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24
tel./fax: 068/322-282
tel. 068/342-470
mobitel: 0609/633-553

Prodamo:

- HIŠE: v Novem mestu, Brežicah, Krškem, Črnomlju, Metliki, Žužemberku, Mokronogu, Semiču, Straži, Gor, Vrhpolju, Orehovici, Dol, Brezovici, Škocjanu, Bučki, Dol, Ponikvah, Ljubljani...
- STANOVAJNA: v Novem mestu, Krškem, Črnomlju, Šmarjeških Toplicah, Smolenj vasi, Kranju...
- VIKENDE: v Kotu pri Dvoru, Borštu pri Ajdovcu, na Bučki, v Gabriju, na Šutenskem hribu pri Podobozju, Tolstem vrhu, Novi Gori nad Stražo, v Karteljevem (Poljane), na Trški gori...
- GRADBENE PARCELE: v Mirni Peči, Mokronogu, Vrhu pri Šentpertu, Grobljem pri Šentjerneju...
- POSLOVNE PROSTORE: v Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Šolski center, Bučna vas), v Črnomlju (picterija in diskoteka), v Žužemberku...
- KMETIJE: v Gor, Nemški vasi pri Trebnjem, Šmarjeti, Beli krajini...
- NAJEM: v najem oddamo poslovne prostore in stanovanja v Novem mestu.

Oglasite na sedež podjetja ali nas pokličite.

Verjemite ali ne...
RADIO OGNJIŠČE
Krvavec 104,5 Kum 105,9

e-SPORT

IZŠLA JE NOVEMBRSKA ŠTEVILKA REVIE E-SPORT, MODA, AVTO

Na športnih straneh gostujejo: Rudi Hiti, Šarunas Jasikevičius, Vesna Horaček, Boris Popović, Martin Derganc...

Pišemo o perspektivi slovenskega nogometna, slovenskem vaterpolu, razvoju rugbyja na domačih tleh, vzhajajoči teniški zvezdi Sereni Williams, Scottieju Pipumu, svetovnem boksu in golfu. Modne strani vas bodo popeljale v svet črno-belih barvnih kombinacij oblačil. Pišemo o trendovskih vrhnjih ženskih oblačilih, predugačenem krznu, futuristični modi...

Podrobno predstavljamo najnovejše smernice zapeljivega spodnjega perila, nismo pa pozabili niti na novosti na kozmetičnem trgu. Na avtomobilskih straneh smo pripravili podroben pregled terenskih vozil na slovenskem trgu.

Na preizkušnji so bili: Mazda B2500, Citroen berlingo 1.4, Opel frakter sport, Renault megane cabrio in coupe ter Fiat seicento suite.

Predstavljamo najnovejši Hyundai accent prenovljeni VW polo, Peugeot 206 Hdi.

Pišemo o konceptih Bugatti chiron in Mercedes Benz SLR roadster.

Popeljite se z nami!

Nova novembrska številka revije E-SPORT, MODA, AVTO vas že čaka pri vašem prodajalcu časopisov!

Prav tako vas čakajo tudi jesenske E-SPORT KRIŽanke, z bogatimi nagradami!

SREČANJE STARJEŠIH

GABRJE - Krajevna organizacija Rdečega križa Gabrie, ki jo vodi predsednica Anica Korasa, in krajevna skupnost Gabrie, katere predsednik je Slavko Matko, sta nedavno organizirala v dvorani v Gabriju srečanje starejših. Za to priložnost so pripravili program članov brusniškega ansambla Mačkonji in plesalci iz osnovne šole Brusnice pod vodstvom mentorice Milene Jaklič. Med gosti privedli so bili namestnica sekretarke združene območne organizacije RK Novo mesto Andreja Hribenik, ravnatelj OŠ Brusnice Jože Jazbec in Slavko Lenarčič, predsednik krajevne organizacije RK Brusnice. Omenjeno srečanje je del dejavnosti KO RK Gabrie, kajti ob koncu leta bodo predstavniki organizacije obiskali bolne in stare na njihovih domovih.

**Za nakup voščilnic UNICEF
je na milijone razlogov...
... za milijone otrok.**

Poslovna darila in voščilnice

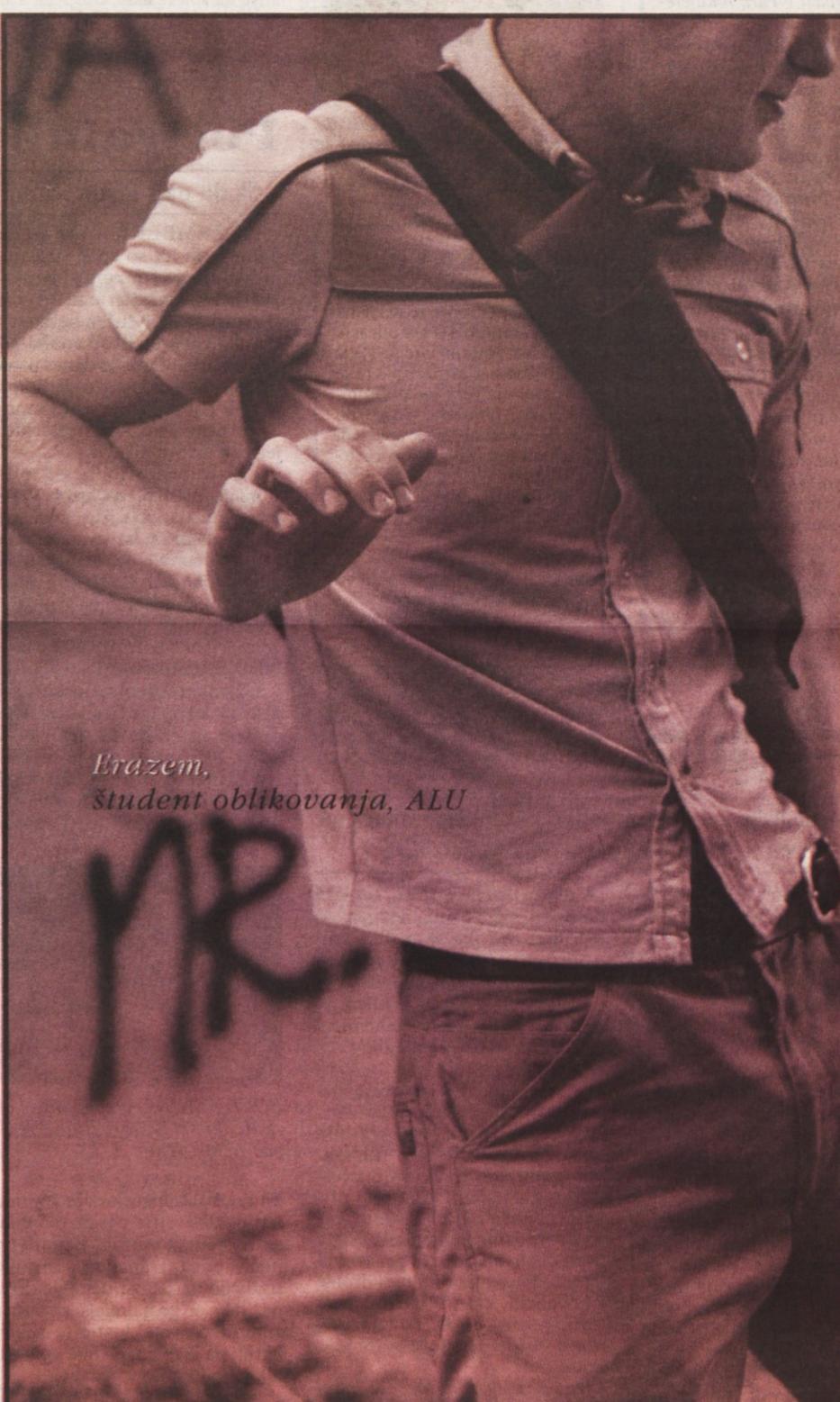
Brezplačen katalog lahko naročite
po telefonu: **(061) 159 31 43**
ali na naslov:

**Slovenski odbor za Unicef,
Pavšičeva 4, 1000 Ljubljana**

unicef
Slovenski odbor za UNICEF

Z Unicefom dajete upanje

GOTOVINSKA POSOJILA
garancija - čekovni blanketi
068/375-875 9.00-12.00, 13.30-16.30

Za tiste
s statusom.

MOBITEL OPORAZJA:

VKLJUČEN MOBILNI TELEFON MED
PREDAVANJIM LAHKO POVZROČA
MOTEČE ZVOKE, PREUSMERJA
KONCENTRACIJO IN ZBUJA
OBSOJAJOČE POGLEDE.

UPORABLJAJTE TELEFONSKI PREDAL!

mobitel

SLOVENSKI OPERATOR NMT & GSM

svoboden kot ptica

Bruma
PRODAJA GUM
VULKANIZERSTVO

MATIJA BRUNSKOLE s.p.
Hrast 1 a
tel. 068/504-75
8331 SUHOR
mobitel 0609/619-339

Če ste pozabili, naj vas spomnimo:
**ZDAJ JE PRAVI ČAS
ZA ZIMSKE GUME!**

OBVESTILO

Ministrstvo za pravosodje Republike Slovenije obvešča, da je v Uradnem listu RS št. 88, z dne 29.10.1999, objavljen razpis za imenovanje izvršiteljev.

Ministrstvo za pravosodje

VPISALI STE SE V NOVO ŠTUDIJSKO LETO. DOBILI STE STATUS ŠTUDENTA. KAR JE V REDU. S STATUSOM SE VAM PONUJA TUDI NOVI MOBITELOV ŠTUDENTSKI PAKET.

KAR JE DODATNO V REDU. Z NJIM NAMREČ DOBITE MOŽNOST ZA ČETRTINO CENEJŠEGA MOBILCA GSM IZ MOBITELOVE PRODAJNE PONUDBE IN BREZPLAČEN PRIKLJUČEK V SISTEM MOBITEL. 1000 TOLARJEV MESEČNE NAROČNINE, 15 TOLARJEV ZA MINUTO POGOVORA V MOBITELOVIM OMREŽJAH IN 79 TOLARJEV

ZA MINUTO DNEVNega (od 7.00 do 19.00) OZIROMA 18 TOLARJEV ZA MINUTO VEČERNEGA (od 19.00 do 7.00 TER OB SOBOTAH NEDELJAH IN PRAZNINAH VES DAN) POGOVORA V DRUGA OMREŽJA JE EDINO, KAR VAM BOMO ZARAČUNALI.*

VSE DODATNE STORITVE SO VKLJUČENE V ŠTUDENTSKI PAKET.**

PONUDBA JE TAKO POČENI, DA BO ŠLA V PLITKI ŠTUDENTSKI ŽEP, IN TAKO VELIKA, DA VAM BOMO OB NAKUPU MOBILNEGA TELEFONA IN SKLENITVI NAROČNIŠKEGA RAZMERJA PODARILI ŠE ŠTUDENTSKI NAHRBTNIK (PODOBNEGA KOT JE ERAZMOV), KAMOR BOSTE APARAT LAHKO SPRAVILI.

Podrobnejše informacije dajejo zaposleni v Mobitelovih centrih po vsej Sloveniji in Informatorji v Centru za pomoč naročnikom na brezplačni telefonski številki 080 70 70.

* Klici v tujino, iz tujine in v tujini ter uporaba dodatnih storitev, pošiljanje kratkih sporočil, preusmeritve in klici v telefonski predal po običajnih veljavnih cenikih.

** Izjema je storitev ALS, ki jo je potrebno naročiti.

PORTRET TEGA TEDNA

Alojz Osvald

Zaključil, če bi v tem še videl smisel. Kakor hitro se je namreč odprla orglarska šola, je pustil šolo v Ribnici in naslednja štiri leta hodil v Ljubljano. "V prvi letnik se nas je vpisalo 47, leta 1976, ko smo končali četrti letnik, pa nas je bilo samo še 6," se spominja zahtevnosti šole, ki takrat sicer še ni bila priznana, kot je danes, a je Alojzu kljub temu prinesla poklic, ki ga opravlja že skoraj 30 let.

Pridnost in vztrajnost, ki sta bodovali uspešnemu dokončanju zahtevne orglarske šole - Alojz se spominja, da so morali že v enem mesecu značiti toliko kot v ribniški glasbeni šoli v vseh šestih letih - imata pri Alojzu korenine že v njegovem poreklu. Življenje na srednje veliki kmetiji v Sajevcu pri Ribnici, kjer se je rodil kot sedmi od 11 otrok, ga je navadilo na trdo delo, kar se mu je obrestovalo že pri 16-ih letih. Danes se namreč lahko pohvali, da je bil eden od dveh učencev, ki sta držala do konca v naporu šoli orglanja pri dekanu Antonu Pogorelcu v Fari, kateremu je odšel v uk na prigovarjanje takratnega ribniškega kaplana, ki je Alojza navdušil za orgle.

Po smrti strica Alojza, ki je umrl, ko je bilo Alojzu 5 let, so bili v Ribnici brez stalnega organista, dokler ga ni, kot je to preško napovedal stric, nasledil Alojz. Vsestransko aktivnen na glasbenem področju je takoj po vojski igral v ansamblu "Ribničan", ki je na Ptujskem festivalu leta 1980, kjer je ansambel zadnji nastopil, osvojil tretje mesto, sicer pa je krajši ali daljši čas vodil številne pevske zbole. Še danes vodi cerkevni pevski zbor, je vodja in pevec kvarteta Inles in poje pri oktetu Gallus, ki ga občasno tudi vodi. Svojo ljubezen do glasbe, ki mu poleg nešteto drobnih opravkov doma zapomnjuje ves prosti čas, se je in se še vedno nenečno razdaja širom ribniške doline, prenesen pa jo je tudi na hčer Marjano in še posebno sina Tadeja, ki že ima svoj ansambel.

MOJCA LESKOVŠEK-SVETE

Rojstvo šentjernejskega petelina

Prva selekcija za novo pasmo že opravljena

ŠENTJERNEJ - Prvi večji projekt društva Gallus Bartholomeus iz Šentjerneja je vzreja nove pasme šentjernejskega petelina. Ker gre za zahteven proces, je društvo vanj vključilo priznane slovenske perutninarske strokovnjake. S strokovnjaki iz Biotehniške fakultete so najprej izdelali pravilnik o vzreji. Kot nosilca vzreje nove pasme šentjernejskega petelina so izbrali dve čisti pasmi: petelina ameriške pasme

newhampshire in kokoš pasme jerebičasta italijanka. Vzpostavili so tri vzrejne linije. Prvo linijo vzgaja Stane Černe iz Šentjerneja, drugo Drago Drnovšek iz Zameškega in treto Stane Bregar iz Šentjerneja. Z rejci je društvo podpisalo pogodbo o vzreji.

V prvi generaciji se je izvalilo 76 križancev. Prvo selekcijo sta 22. oktobra opravila doc. dr. Antonija Holcman iz Biotehniške fakultete in dr. Janez Kebe iz Veterinarske klinike v Brežicah. Kdor želi imeti križanca nove pasme šentjernejskega petelina na svojem dvorišču, naj se čimprej oglasi na tel. 81-924, kjer zbirajo prijave.

ZASEGLI OROŽJE

OBREŽJE, DOBOVA - 27. oktobra je 45-letni državljan ZR Nemčije z osebnim vozilom znamke Mazda izstopil na MMP Obrežje. Policist je v notranjosti vozila našel pištolo znamke SM, cal. 8 mm, z vloženim nabojnikom, v katerem so bili štirje naboji. Sledil je predlog sodniku za prekrške. Iste dne je policist na MMP Dobova pri pregledu skritih mest v vlaku, ki vozi na relaciji Vinkovci-Zürich, našel v košu za smeti samokres, cal. 7,62 mm, in 47 kosov pripadajočega streličnika. Ker je bilo na vlaku veliko potnikov, ni bilo mogoče ugotoviti, či gavi so najdeni predmeti.

LEJPŠEGA TIČA NEJ - Bodo na naslednji petelinjadi sodelovali že pravi šentjernejski petelini? (Foto: M. Hočevar)

KRVOSES NA DELU

LOŠKI POTOK - V noči od 28. na 29. oktober je neznana zverina pomorila tri odrasle koze, last Antona Gregoriča iz Šegove vasi. Četrta žival - te še ni našel - je verjetno pobegnila ali ker bležala. Nesporno je, da tokrat ni krivec medved, volk ali pes. Živali niso raztrgane, pač pa imajo pregrinjeno samo vratno žilo, zato upravičeno sumijo, da je v obor, ki je tako rekoč v vasi, zašel ris. Ko to poročamo, čaka na potrditev strokovne komisije, ki bo po sledeh, tako vsaj upajo, ugotovila krivca.

A. K.

Počivalnik

Skala nad Praprečami

ŽUŽEMBERK - Vse tja do petdesetih let so žene običajno nosile pšenico in koruzo v mlino peč. Šele pozneje so jo začeli voziti z vozovi. Med Žužemberkom in Gradencem je nekoč vodila kot glavna tista pot, ki je danes označljivo za gozdno. Če sledite tej gozdnih poti, naletite nad Praprečami večjo skalo, ki so ji stari ljudje rekli počivalnik.

Upokojena učiteljica Fanika Longar iz Žužemberka se še dobro spominja, kako ji je njena mati vedno govorila, da so na tej skali ženske počivale, ko so prenašale žito v dolino ali ko so se z moko vračale iz mlinja. Kamen je namreč vdolben, tako da se je utrujena ženska lahko usedla, za sabo pa je odložila težki tovor. Po tej poti so v žužemberške mlince nosile žito žene in dekleta iz Gradenca, s Sel pri Hinjah, z Vrha pri Selih in Višnjica. Fanika Longar je že pred leti močno zaraščeno skalo očistila. Ko je odstranila mah, je na njej našla vklesane črke M, T in veli-

PREŠEREN NA STRUGI - Sredi oktobra so začeli snemati TV nadaljevanko in film o Prešernu. Projekt, vreden 417 milijonov tolarjev, naj bi bil končan do konca prihodnjega leta. 3. decembra 2000, na dvesto obletnico Prešernovega rojstva, bodo na TV Slovenija začeli prikazovati to nadaljevanko, v kateri bo nastopalo več kot 130 igralkov in številni statisti, za snemanje pa je predviden kar 125 dni. Scenarij sta napisala dr. Matjaž Knecl in Branko Šömen, režiser nadaljevanja in filma je Franci Slak. Snemanje so začeli na gradu Struga pri Otočcu. Na fotografiji: Prešeren (Pavle Ravnohrib) in Ana Marija Klun (Nataša Barbara Gračner) v priozoru na grad Struga. (Foto: Marko Klinec)

NAŠLI ILEGALCE

POSAVJE - Romunska državljana sta 25. oktobra na parkirišču v ZRJ naskrivaj vstopila v tovorni prostor priklopnika in se tako odpeljala do MMP Obrežje. Policist je pri kontroli oba ilegalca našel v košu za smeti samokres, cal. 7,62 mm, in 47 kosov pripadajočega streličnika. Ker je bilo na vlaku veliko potnikov, ni bilo mogoče ugotoviti, či gavi so najdeni predmeti.

KRAJA ZA 450 TISOČ TOLARJEV

ČRNOMELJ - V času od 23. do 25. oktobra je neznanec v Ulici Ottona Župančiča v Črnomelju, kjer se poleg šole gradi nova telovadnica, iz notranjosti novogradnje ukradel iz kovinskega zaboljnivega več vrtalnih strojev, vrtalnih svedrov in navojno glavo. Lastnik M. K. iz Metlike je oškodovan za 450 tisoč tolarjev.

MIRTVOŠKI ŠRATELJ

"Kostelci bodo kmalu vedeli, koliko je ura, saj jim tudi Turistično športno društvo sako leto za najlepše urejene okolice hiš podarja lične ure, delo umetnika Marjana Leša."

VELIKA GOSPODARSKA OSKODOVANJA

POSAVJE - PU Krško je letos obravnavala naslednje primere gospodarske kriminalitete z večjim oškodovanjem: v Avtoservisu Brežice so ovadili pet oseb zaradi zlorab v zvezi z lastninjenjem podjetja, skupno so podjetje oškodovali za 44 milijonov tolarjev; v Avtolinu Krško so ovadili dve osebi, ki sta si pridobili za okrog 2 milijona tolarjev protipravne premoženske koristi; v Agrafi Krško so ovadili tri odgovorne osebe, ki so podjetje oškodovale za 46 milijonov tolarjev; v Agroslogi Kapele so ovadili dve osebi zaradi tihotapstva in davčne zatajitev 26 milijonov tolarjev. Odavade je bila tudi uslužbenka SO Brežice, ki je z zlorabo položaja omogočila fizičnim osebam protipravno pridobitev koristi v višini 7 milijonov tolarjev.

AZIJSKI VEČER

ČRNOMELJ - Jutri ob 20.30 bo v MKK Bela krajina 2. del potopisnega predavanja o popotovanju po azijskih deželah. Sledi študentski žur s skupino Cancenberg iz Metlike.

DOLENJSKI LIST

7. novembra 1985

Križ čez rudnik na Blanci

Delegati vseh treh zborov sevnische občinske skupščine so konec oktobra brez pripombe izglasovali odločbo o likvidaciji Rudnika nekonv. Blanca. Nadaljnje postopke bo opravilo sodišče. Poročali smo že, da so se v Sevnici še nadejali rešitve ob skupni akciji nekaterih kolektivov, vse skupaj pa se je podrlo kot hišica iz kart, ko je mariborski Projekt zahteval svoj delež nazaj. Krška Sava je ob tem ugotovila tudi pomanjkljivost v registraciji, in potem takole kaže, da je vse potrebovalo sploh ni bil pravno veljavjen soustanovitelj.

Večji avtokamp

Cateški zdraviliški delovni kolektiv se je pridružil slovesnostim za brežiški praznik z odprtjem novega dela avtokampa. Razširili so ga za 100 enot in tako bo prihodnje leto dnevno v njem prebival manj kot dva tisoč gostov. V Termah uspešno začenjajo tudi akcijo "Sto hišic za sto delovnih organizacij". Terme bodo za zainteresirane kolektive pripravile prostor s priključki pitne, termalne in sanitarno vodo, s kanalizacijo, električno in dostopom do vseh hišic posebej.

Spet blago na kredit

Odkar so žepi potrošnikov vse bolj prazni, trgovska skladischa pa vse bolj polna, so za obe plati poiškali začasno rešitev. Prodajali bodo blago na obročno plačilo, in to brez obresti, vendar ne v neomejenih količinah. Vse bo zakonito, ko bodo posamezna trgovska podjetja s potrošniškimi svetimi podpisala sporazum, ki pa ne bo za vse trgovine enak.

Premalo plina

V Ribnici plina pogosto zmanjka, posebno zdaj v mrzlih dneh, ko je njeva poraba večja, so opozorili delegati na zadnji seji zborna krajevna skupnost občinske skupščine Ribnica. Občani so še posebno nezadovoljni zato, ker pomanjkanje plina ni splošen slovenski pojav, ampak je značilen le za Ribnico. Menijo, da je vzrok pomanjkanju le dejstvo, da Ribnica dobiva na teden še vedno isto število plinskih bomb kot pred leti, čeprav je v zadnjih letih hitro napredovala in z njo tudi potreba po plinu.

Kruh

V četrtek popoldne so v večini novomeških prehrambnih trgovin prodali en dan star kruh. Zlobneži pripovedujejo, da so peki in trgovci s tem po svojih močeh prispevali k vzdušju dneva mrtvih. Kupec, ki je ugriznil v trdo skorjo, je tako rekoč moral pomisliti na vse mogoče minljivosti tega sveta.

Okvara odstranjena

Minuli teden so začeli greti radiatorji v vseh stanovanjih tudi v Kidričevi 1 in 3 v Kočevju, kjer so imeli z ogrevanjem težave že vse od vselitve, se prav 16 let, zaradi česar je prihajalo do mnogih hudi besed, obtožb, sporov in celo razprav pred sodiščem ter v zvezi s tem tudi nepotrebni stroški. Najhujše pri tem pa je, da so zaradi dolgoletnega neodgovornega početja stanovalci izgubili zaupanje v pravčnost in sposobnost nekaterih odgovornih delavcev v posameznih organih in tudi organizacijah.

POČIVALNIK - Fanika Longar ob skali, ki so ji stari ljudje rekli počivalnik. (Foto: A. J.)

JESEN PODAJA ROKO POMLAIDI - Letošnja jesen je izredno lepa, topla in sončna, kot že dolgo ne, zato ni nič čudnega, če je lepo vreme premilalo kakšno sadno drevo, da je pogalo v novo rast. Jablane in drugo sadno drevo, ki je pogalo cvetje, ta čas ni velika redkost. Na sliki: jablana v Regrči vasi z jesenskim ovelim listom in pomladnim cvetom hrati. (Foto: M. Markelj)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Zakaj prepovedano zavijanje v levo na črnomaljsko Petrolovo črpalko? - Ostal brez štipendije - Pretežki tovornjaki čez otoški most - Naj RTVS svoj program prodajo nevsiljivo

Prvi klic je pripadal našemu stalnemu sodelavcu v tej rubriki **Leopold Korelc iz Črnomlja**. Povedal je, da so ljudje zadovoljni, ker so pred časom dobili nov Petrolov bencinski servis pri hotelu Lahinja, vendar pa je bila storjena velika napaka. "Črnomaljci, ki stanujemo v centru in še nižje, ne moremo z glavnimi cestami zaviti v levo na črpalko, ker imamo dvojno prepoved - polno črto in znak za preprečevanje zavijanja v levo. Voziti moramo naprej do Istrabenzove črpalke in tam obrniti nazaj ali pa si kar tam postreči z bencinom. Ne razumemo, kako da se je uprava Petrola tako zlahka odrekla Črnomalcem," je povedal Korelec. Imel je tudi priporabe glede ureditve cestička v begunški center oz. v poslovno cono Majer, kjer bi glede na govorstvo prometa nujno potrebovali vsaj talne oznake. "Menda ne bo treba čakati, da se zgodi prometna nesreča in bodo šele potem ukrepali. Ali je težko kupiti pet klicov?

Mario Lipovšek iz Novega mesta se pridružuje pohvali roletarsku Medle, ki je pred kratkim obdaril revno družino. "Tudi sam imam dobre izkušnje z njim podjetjem. Lani sem prisnela obnoviti uničeno roletno, kar so storili v dogovorjenem roku, v dveh dneh, bili so mi vrnili tudi drobiž v kovancih, kar pri obrtnikih ni ravno pogost pojav. Po tako prijaznih uslužbencih bi se veljalo zgledovati."

Zadnjo številko Dolenjskega lista je že prvi dan dobro pregledal **Dragica Petrič iz Novega mesta**, toda razočarana ugotovila, da nikjer ni obvestil, kdaj bodo potekale komemoracije na pokopališčih v Ločni in Šmihelu. "Prav bi bilo, da bi nas o tem obvestili, saj to vse zanima. Sploh pa se mi zdi, da je o dogajanjih v Novem mestu premalo pisanega v vašem časopisu," je dejala Dragica.

Bralec iz okolice Novega mesta se ne strinja, da bi naročino RTV Slovenija moral pličevati vsi ob položnicah za elektriko. "Imam satelitsko anteno in si moram sam kupovati kartice, če hočem kaj gledati. Naj se oni najdejo nevsičljiv način, če bo njihov program sploh kdo želel sprempljati!"

Krajana iz Sel pri Zburah v zvezi z nedavnim tragičnim dogodom v Novem mestu, ko so Romi tako močno pretepli varnostnika Ljubljanskih mlekar na Bajnofu, da je te dni podlegel poškodbam, sprašuje, kako je sploh poskrbljeno za varnost varnostnikov.

L. M.